

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu - 2010

Mgr. Pavlína Šťastnová

Praha 2011

Obsah:

1. CÍLE A METODY ŠETŘENÍ.....	3
1.1 Východiska a cíle.....	3
1.2 Metody.....	4
1.2.1 Analýza inzerce v denním tisku.....	4
1.2.2 Analýza inzerce na internetu.....	5
2. INZERTNÍ NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ V DENNÍM TISKU	5
2.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku.....	6
2.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání	12
2.3 Požadavky na věk pracovníků.....	16
2.4 Genderové požadavky.....	17
2.5 Požadavky na praxi uchazečů.....	18
2.6 Požadavky na práci s počítačem.....	19
2.7 Požadované jazykové schopnosti	20
2.8 Požadované osobnostní vlastnosti	22
2.9 Požadavky na řidičský průkaz	24
2.10 Finanční ohodnocení	24
2.11 Druh pracovního poměru.....	27
2.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem	28
2.13 Uvedení názvu firmy.....	28
2.14 Firmy zahraničních vlastníků	29
2.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí.....	29
3. INZERTNÍ NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ NA INTERNETU	31
3.1 Struktura hledaných profesí na internetu.....	31
3.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání	34
3.3 Požadavky na věk pracovníků.....	39
3.4 Genderové požadavky.....	40
3.5 Požadavky na praxi uchazečů.....	40
3.6 Požadavky na práci s počítačem.....	41
3.7 Požadované jazykové schopnosti	42
3.8 Požadované osobnostní vlastnosti	44
3.9 Požadavky na řidičský průkaz	46
3.10 Uvedené finanční ohodnocení.....	46
3.11 Druh pracovního poměru.....	48
3.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem	49
3.13 Uvedení názvu firmy.....	50
3.14 Firmy zahraničních vlastníků	50
3.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí.....	51
4. SOUHRNNÉ VÝSLEDKY	52
4.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku a na internetu	52
4.2 Požadavky na kvalifikace v inzerci v denním tisku a na internetu.....	53
4.3 Charakteristika inzerce v denním tisku a na internetu.....	55
4.4 Srovnání výsledků z šetření realizovaných v roce 2010, 2007 a 2005	56
Přílohy.....	58

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky.

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu

Mgr. Pavlína Šťastnová

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2011

Korektura: oddělení pro informační a publikační činnost

Předkládaná analýza inzertní nabídky zaměstnání je součástí aktivity Rozvoj informačního systému integrujícího informace z oblasti vzdělávání a trhu práce (ISA+) **projektu Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy VIP Kariéra II – KP**. Jde již o třetí vlnu kvantitativního šetření realizovaného s cílem co nejkvalitněji popsat a analyzovat strukturu inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku včetně inzertních periodik a na internetu. První vlna proběhla na podzim v roce 2005, druhá vlna na podzim 2007 a třetí vlna na podzim 2010. Získané výsledky, jejich analýza a následné zpřístupnění pro další využití v poradenské činnosti podstatně přispívají k porozumění problematice trhu práce. Výsledný materiál je určen odborníkům, uchazečům o zaměstnání, zájemcům o střední a terciární vzdělávání i absolventům škol. Výsledky projektu mohou využívat i subjekty veřejné a státní správy, úřady práce, poradenské instituce a konečně i střední a vyšší odborné školy, pro které zmíněný materiál tvoří významný zdroj informací o aktuálním stavu trhu pracovních příležitostí.

Náš materiál se věnuje rozboru struktury volných pracovních míst v médiích, konkrétně ve vybraných inzertních periodikách denního tisku a inzertní nabídce pracovních příležitostí na internetu. Představuje další úhel pohledu na širokou problematiku trhu práce, zaměstnanosti a nezaměstnanosti, a to z hlediska deklarovaných potřeb zaměstnavatelů, tedy těch, jejichž role na trhu práce je určující pro další směřování jeho vývoje.

Analýza je zaměřena na strukturu inzerované nabídky volných míst, tzn. poptávky po povoláních a hledaných kvalifikacích a kompetencích. Jde o kvantitativní šetření s cílem shromáždit kvalitní a relevantní informace o struktuře nejčastěji se vyskytujících požadovaných typů profesí a o hledaných kvalifikacích a kompetencích uchazečů zahrnujících nároky na vzdělání, jazykové vybavení, praxi a další vlastnosti, schopnosti a dovednosti adeptů na daná povolání.

1. Cíle a metody šetření

1.1 Východiska a cíle

Sledování inzertních rubrik v denním tisku a na internetu významným způsobem přispívá k postižení hlavních souvislostí a trendů v oblasti trhu práce a napomáhá k přesnému uchopení a následné analýze této obsáhlé problematiky. Monitorování inzerce týkající se nabídky zaměstnání představuje jeden z podstatných způsobů zachycení současných potřeb zaměstnavatelských subjektů. Prostřednictvím inzerce vyjadřují zaměstnavatelé přesným a jasným způsobem – ať již sami či prostřednictvím personálních agentur – konkrétní nároky, představy a požadavky kladené na své budoucí zaměstnance. Je přitom podstatné, že inzerce zasahuje nejširší spektrum populace. Jako jeden z hlavních způsobů „komunikace“ ji užívá jak poptávka, tak nabídka, tzn. v našem případě jak uchazeči o zaměstnání, tak samotní zaměstnavatelé.

V této souvislosti je nutné zmínit, že struktura inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu není totožná se strukturou nabídky pracovních míst na trhu práce jako takovou. Inzerce je pouze jedním z prostředků komunikace mezi zaměstnavateli a uchazeči o zaměstnání: jak již bylo řečeno, významnou měrou odráží situaci na trhu práce. Zejména z tohoto důvodu patří rozbor inzertní nabídky zaměstnání k pilířům analýzy struktury nabídky volných pracovních míst, kdy k jejímu studiu a popisu může právě analýza inzerce významnou měrou přispět.

1.2 Metody

1.2.1 Analýza inzerce v denním tisku

Období šetření: 8. 11. 2010 – 22. 11. 2010

V uvedeném časovém intervalu byly sledovány inzertní rubriky vybraných českých deníků, zaznamenávány a následně kódovány jednotlivé inzeráty. Pro účely dalšího zpracování byla vytvořena elektronická databáze (SPSS) jednotlivých inzertních jednotek podle níže specifikovaných faktorů.

Záznamová jednotka (předmět) šetření: inzerát nabízející zaměstnání

Referenční jednotka (rámec) šetření: Vzhledem k tomu, že získaná databáze inzerátů má širší použití, zahrnuli jsme do šetření všechny významné celostátní a regionální deníky:

Mladá fronta DNES včetně všech regionálních mutací a přílohy	Hradecký deník
Zaměstnání	Pardubický deník
Hospodářské noviny – příloha Kariéra	Jihlavský deník
Pražský deník	Rovnost
Benešovský deník	Olomoucký deník
Píseňský deník	Zlínský deník
Sokolovský deník	Moravskoslezský deník
Ústecký deník	Brněnský deník
Liberecký deník	Annonce
	Avízo

Způsob kódování záznamových jednotek:

Zjišťované znaky:

- datum, deník, velikost inzerátu (dle počtu řádků, velikost dle nadefinované stupnice),
- žádaná profese – následné kódování podle KZAM, třetí úroveň specifikace,
- obor činnosti firmy,
- druh pracovního poměru – hlavní, vedlejší pracovní poměr, brigáda,
- název firmy – ANO / NE,
- druh vlastnictví firmy – zahraniční či domácí; popř. je-li inzerát podán v cizím jazyce,
- věkové omezení,
- pohlaví,
- požadavky na výši vzdělání: vyučen, SŠ, SOŠ, VOŠ, VŠ,
- požadavky na obor vzdělání – kódování dle standardního číselníku oborů vzdělání,¹
- požadavky na jazykovou vybavenost uchazečů: aktivní znalost jazyka, popř. více jazyků, podání inzerátu v cizím jazyce je bráno jako požadavek na aktivní znalost daného jazyka,
- požadavky na schopnost práce s PC: běžná znalost, odborná (programovací jazyky), grafické programy,
- ostatní požadavky: osobnostní vlastnosti (dynamika, flexibilita, komunikativnost...),
- vlastní RP,
- požadavky na praxi, popř. její délku,
- nabízené finanční ohodnocení,

¹ přírodní vědy, technické obory (zvláštní kategorie: strojírenství, elektrotechnika, chemie, stavebnictví, doprava, textil, oděvnictví) zem., les. a vet. vědy, lékařství, ekonomie, obchod, společenské vědy, gastronomie, hotelnictví, knihovnictví, právo, učitelství, umělecké obory

- region, pro který je pracovník hledán: v krajském členění, resp. zahraničí; region, oblast musí být přímo uveden – inzeráty v regionálních denících bez uvedení místa nebyly do regionální analýzy zahrnuty.

Celkem zaznamenaných inzerátů: 5 809

1.2.2 Analýza inzerce na internetu

Období šetření: 22. 11. 2010 – 5. 12. 2010

Záznamová jednotka (předmět) šetření: inzerát nabízející zaměstnání

Referenční jednotka šetření:

pravidelné každodenní monitorování následujících internetových odkazů:

www.Jobs.cz

www.sprace.cz

Způsob kódování záznamových jednotek: dtto jako v případě denního tisku

Celkem zaznamenaných inzerátů: 8 773

Poznámky:

Každá záznamová jednotka (řádek) včetně identifikačního čísla a jednotlivé znaky ve sloupcích byly číselně zakódovány s tím, že v určitých případech (viz výše) byly využity existující standardní klasifikace (KZAM) s ohledem na možnosti dalšího zpracování. Současně byly pro jednotlivé znaky použity kódy, kterých bylo využito již v předchozích šetřeních zabývajících se analýzou inzerční nabídky zaměstnání.

Pokud byl inzerát uveden vícekrát, byl počítán pouze jednou. Ačkoliv tento způsob snižuje intenzitu, s jakou zaměstnavatel dané pracovní místo chce obsadit, z hlediska dalšího třídění a analýz je omezení duplicity nutné. Údaje jsou tak přesnější.

Celkem tedy bylo ve sledovaném období zachyceno **14 584 inzerátů nabízejících pracovní místo**. Jen pro srovnání si uvedme počet inzerátů v předchozích šetřeních²: v roce 2007 to bylo 25 879 (v denním tisku 15 697 a na internetu 10 182 inzerátů). V roce 2005 to bylo 12 452 inzerátů, přičemž v denním tisku to bylo 9 204 a na internetu 3 248.

2. Inzerční nabídka zaměstnání v denním tisku

Hlavním cílem analýzy inzerční nabídky zaměstnání v denním tisku bylo získat přehled o struktuře nabízených zaměstnání ve vytipovaných periodikách. Začneme pohledem na celkovou nabídku inzerátů v denním tisku.

Celkem jsme **v denním tisku** zachytili **5 809 inzerátů** nabízejících zaměstnání. V šetření z roku 2007 to bylo takřka třikrát více (15 697 inzerátů) a v roce 2005 to bylo 9 204 inzerátů). Tento pokles (zejména ve srovnání s rokem 2007) je zřejmě ovlivněn ekonomickou krizí, jejíž vliv byl v roce 2010 stále velmi výrazný. V období krize zaměstnavatelé přestali vytvářet nová pracovní místa, což mělo za následek, že výrazně klesla poptávka po pracovní síle. To se samozřejmě odrazilo i v inzerční nabídce zaměstnání, která tak velmi věrně odráží situaci na trhu práce. Současně si musíme povšimnout sílícího vlivu Internetu, kdy v roce 2005 bylo na internetu uveřejněno 26 % všech sledovaných inzerátů, v roce 2007 to již bylo

² Šetření v letech 2005 a 2007 probíhala na podzim, stejně jako šetření z roku 2010.

39 % inzerátů a v šetření z roku 2010 podíl inzerátů uveřejněných na internetu vzrostl na 60 %. S tím klesal podíl inzerátů v denním tisku.

Nejvíce inzerátů orientujících se na nabídku zaměstnání přinesl ve sledovaném období inzertní deník Annonce (24,1 % všech inzerátů uveřejněných v denním tisku, což v absolutním počtu představuje 1 400 inzerátů). Druhý nejvýraznější podíl nabízených pracovních příležitostí přinesl inzertní deník Avízo (11,8 % inzerátů uveřejněných v denním tisku, tedy 686 nabídek). V ostatních denících byl podíl nižší než 5 %. Přes 4% podíl inzerátů bylo uveřejněno v regionálních mutacích deníku Mladá fronta Dnes (v olomoucké, brněnské, zlínské, karlovarské, královéhradecké mutaci a také v mutaci pro Moravskoslezský kraj, jižní Moravu, jižní Čechy a Královéhradecký kraj). Naopak v regionálních denících (například v Libereckém deníku, Hradeckém, Benešovském atd.) byl uveřejněn jen nepatrný podíl inzerátů (v průměru 0,2 až 0,3 % ze všech inzerátů v denním tisku). Celkem připadá na regionální deníky 3,2 % (v absolutním počtu jde o 185 inzerátů). Ve srovnání s předchozím šetřením z roku 2007 se přesunula pozornost inzerentů z regionálních deníků (v roce 2007 připadalo na regionální deníky 24,5 % inzerátů denního tisku) do inzertních deníků (Anonce a Avízo). Toto rozložení se blíží struktuře z roku 2005, kdy nejvyšší podíl inzerátů denního tisku bylo uveřejněno v inzertním deníku Avízo.

Podrobný přehled počtu inzerátů v jednotlivých periodikách a jejich podíl na celkovém počtu inzerátů uveřejněných v denním tisku je uveden v příloze.

2.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku

Pro potřeby projektu se naše pozornost při analýze inzertní nabídky zaměstnání soustředila zejména na hledání souvislostí a požadavků spojených s profesní strukturou nabízených pracovních míst. Hledané profese byly kódovány podle skupin povolání klasifikace KZAM, a to na tři klasifikační místa. Toto třídění umožňuje zařadit hledané profese a přitom současně umožňuje i třídění profesí podle dalších sledovaných znaků. Celkový přehled nabízených skupin povolání je uveden v tabulkové příloze.

Nejdříve se podíváme na strukturu hledaných profesí z pohledu hlavních profesních tříd a na strukturu zaměstnaných na trhu práce.

Pracovníci spadající svou kvalifikací do hlavní třídy 1 (vedoucí pracovníci) byli hledáni v **8,8 % inzerátů** (tedy v 503 případech). Do této klasifikační skupiny například patří profese *manažerů, vedoucích pracovníků, vyšších státních úředníků apod.* V předchozím šetření z roku 2007 byli pracovníci této klasifikační třídy hledáni v 8,6 % inzerátů (v 1 348 případech). V roce 2005 byl podíl inzerátů hledajících tyto profese výrazně vyšší – 13,2 % (1 216 případů). Co do četnosti hledání, patří tyto profese k těm méně hledaným, a to jak v roce 2010, tak v roce 2007, kdy tato zaměstnání zaujala v pomyslném žebříčku četností páté, respektive šesté místo. Naopak v roce 2005 byly inzeráty hledající tyto profese na druhém místě. Současný trend četnosti hledání pracovníků z této klasifikační třídy je mírně vyšší, než jaký je jejich podíl na evidovaných zaměstnancích. Tato klasifikační třída patří ve statistikách ČSU k těm méně zastoupeným – je v ní zařazeno 5,9 % ze všech zaměstnaných (tedy 293 tisíc pracujících).

Profese hlavní klasifikační třídy 2 (vysoce kvalifikované profese) byly požadovány v **11,2 % inzerátů** (645 případů). K jejím představitelům zejména patří *techničtí inženýři, programátoři, analytici, finanční experti, personalisté, učitelé, právníci, ekonomové, odborní administrativní pracovníci apod.* V roce 2007 byli pracovníci z této klasifikační třídy hledáni v 8,8 % inzerátů (v 1 375 případech) a v roce 2005 v 11,6 % inzerátů (1 064 případů). Jak je zřejmé, v roce 2007 došlo k poklesu zájmu o pracovníky z této třídy, avšak v roce 2010 se zájem zaměstnavatelů opět zvýšil. Tyto hodnoty korespondují s ekonomickým vývojem, kdy v letech hospodářského boomu (tedy v roce 2007) hledali zaměstnavatelé prostřednictvím inzerce pracovníky všech kvalifikačních tříd, což zmenšilo podíl inzerátů hledajících vysoce kvalifikované pracovníky. Naopak v letech ekonomicky méně příznivých zaměstnavatelé celkově hledají výrazně méně pracovníků (logicky klesá i množství inzertní poptávky) a pokud hledají, jde častěji o kvalifikované pracovníky. U této klasifikační třídy je podíl jejího

zastoupení mezi zaměstnanci na trhu práce, kde tvoří 12 % všech zaměstnanců (tedy 582 tisíce pracujících), zhruba stejný jako její podíl v nabídce zaměstnání, kde profese z této klasifikační třídy byly hledány v uvedených 11,2 %.

Zaměstnání z hlavní klasifikační třídy 3 (techničtí pracovníci) **byli obdobně jako v předchozích šetřeních nejhledanější.** Pracovníci této třídy byli hledáni v 27,7 % (1 589 inzerátů). Do této třídy patří například *technici včetně bezpečnostních techniků, zdravotní sestry, obchodní zástupci, pojišťovací agenti, účetní a odborní referenti* apod. Podíl inzerátů hledajících pracovníky této klasifikační třídy byl ve všech šetřeních takřka shodný – v roce 2007 to bylo v 27,0 % (v 4 237 případech) a v roce 2005 šlo o 27,7 % (2 552 případů) v denním tisku, tedy stejně jako v roce 2010. Je zřejmé, že po pracovnících z této třídy je na trhu práce stabilní poptávka. Zároveň platí, že **tato klasifikační třída nejvíce vyčerpává jak nabídku zaměstnání v inzerci, tak celkový podíl zaměstnanců na trhu práce**, kdy podíl zaměstnanců náležejících do 3. klasifikační třídy činí 23,8 % ze všech pracujících, což v absolutním vyjádření představuje 1 176 tisíc pracujících.

Profese hlavní třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) byly hledány v 8,3 % (tedy v 478 inzerátech). Ve srovnání s oběma předchozími šetřeními zde dochází k poklesu, kdy v roce 2007 byly žádány v 11,5 % inzerátů (1803 případů) a v roce 2005 šlo o 10,1 % (933 inzerátů). Z údajů je zřejmé, že zatímco v předchozích šetřeních patřily profese této klasifikační třídy (například *sekretářky, recepční, telefonisté, nižší úředníci* apod.) k těm hledanějším (vždy překročily desetiprocentní hranici), v roce 2010 došlo k útlumu poptávky. To je zřejmě ovlivněno již zmíněnou ekonomickou krizí, kdy zaměstnavatelé se snaží snížit své náklady, a to zejména v oblasti podpůrného administrativního personálu. V předchozích šetřeních tak profesím této třídy patřilo pomyslné čtvrté místo v četnosti hledanosti, avšak v roce 2010 to bylo místo sedmé. Podíl zaměstnanců náležejících do této třídy na celkovém počtu zaměstnanců je spíše nižší, kdy její zástupci tvoří 7,4 % všech zaměstnaných. Do této klasifikační třídy tak náleží 363 tisíc pracujících.

Hlavní třída 5 (provozní pracovníci ve službách) byla v inzerátech nabízejících zaměstnání zastoupena v 17,2 % (v 987 případech). Ve srovnání s předchozími šetřeními zde došlo k výraznému zvýšení zájmu o pracovníky této klasifikační třídy, kdy v roce 2007 byli pracovníci z této třídy hledáni v 5,3 % inzerátů (tedy v 831 případech). V roce 2005 to bylo v 10,8 % (991 inzerátech). Jak je z údajů zřejmé, došlo u této klasifikační třídy k výraznému navýšení zájmu zaměstnavatelů. K typickým zástupcům této profese patří *prodavači, kadeřníci, kuchaři, číšníci, pečovatelé, pracovníci ostrahy* apod. U této třídy lze říci, že **poptávka po jejích zástupcích v inzertní nabídce zaměstnání příliš neodpovídá jejímu podílu na celkovém počtu zaměstnanců**, který představuje 12 % ze všech zaměstnaných, tedy 587 tisíc pracujících.

Profese z hlavní třídy 6 (kvalifikovaní dělníci v zemědělství) **patří ve všech šetřeních k nejméně hledaným profesím.** V šetření z roku 2010 byly tyto profese hledány v 0,5 % inzerátů (tedy v 29 případech). V roce 2007 poptávka po pracovnících z této třídy vyčerpala pouze 0,7 % inzerátů (108 případů) a v roce 2005 byla situace obdobná, kdy inzeráty hledající pracovníky z této klasifikační třídy tvořily 0,4 % inzerátů v denním tisku. Pracovníci této klasifikační třídy patří k nejméně zastoupeným i v rámci pracovního trhu, kdy její zástupci tvoří 1,3 % z celkového počtu zaměstnanců (63 tisíc pracovníků). Je zřejmé, že pracovníci těchto profesí nejsou příliš hledáni, což zřejmě souvisí s tím, že na pracovním trhu je jejich podíl nejmenší. Situace na trhu práce v této klasifikační třídě je zřejmě dostatečně saturována a střídání ekonomické prosperity s obdobím úpadku na ni nemá příliš velký vliv.

Profese náležející do hlavní třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) patří k těm, které **byly hledány častěji**, a to **ve 12,7 %** (v 728 inzerátech). V pomyslném žebříčku četnosti hledaných klasifikačních tříd tak patří této třídě třetí místo. Ve srovnání se šetřením z roku 2007 zde došlo k poklesu zájmu o pracovníky této třídy, neboť v roce 2007 byli pracovníci z této třídy hledáni v 20,4 % inzerátů (3 200 případů). Naopak výsledek z roku 2010 odpovídá výsledkům z roku 2005, kdy profese této klasifikační třídy byly hledány ve 13 % inzerátů. K typickým zaměstnáním zařazeným do této klasifikační třídy náleží například

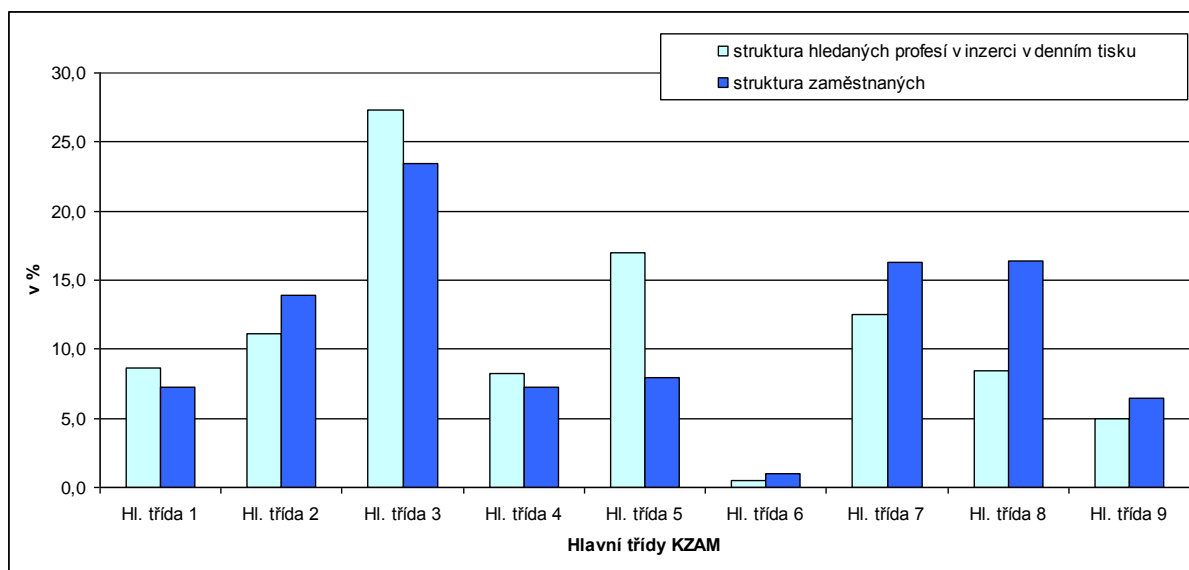
zedníci, instalatéři, pokrývači, automechanici, nástrojaři, soustružníci, montéři, skláři, tiskaři apod. Také pokud jde o **evidenční počty zaměstnaných, patří představitelé této třídy mezi často se vyskytující pracovníky**. Podíl pracujících zde tvoří 17,6 % z celkového počtu zaměstnaných, což představuje 870 tisíc ekonomicky aktivních lidí.

Pracovníci z hlavní třídy 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) byli hledáni v **8,5 % inzerátů**, tedy v 493 případech. Zájem o tuto klasifikační třídu vykazuje výrazné výkyvy, kdy v roce 2007 byl o pracovníky této třídy značný zájem a podíl inzerátů nabízejících zaměstnání pracovníkům náležejícím do této klasifikační třídy činil 13,1 % (2 054 inzerátů). Naopak v roce 2005 byli tito pracovníci hledáni pouze v 5,9 %. Jak vidíme, ve srovnání s rokem 2007 zájem o profese této třídy poklesl, což je zřejmě ovlivněno ekonomickou krizí, kdy nebyly otevírány nové výrobní provozy vyžadující příslušnou kvalifikaci. Naopak ve srovnání s rokem 2005 došlo k nárůstu, kdy disproporce mezi četností inzerátů a evidenčními počty pracovníků byla velmi výrazná. Tato disproporce se však v roce 2010 opět projevila, kdy podíl pracujících této klasifikační třídy představuje ve struktuře zaměstnanosti 13,4 % (657 tisíc pracujících). To jí řadí ve struktuře zaměstnanosti na třetí místo hned za technické pracovníky a kvalifikované dělníky, avšak z hlediska četnosti inzerátů patří této třídě šesté místo.

Profese náležející do hlavní klasifikační třídy 9 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci) byly hledány v **5 % inzerátů** (288 případů), což představuje osmé místo v pomyslném žebříčku četnosti hlavních profesních tříd. Ve srovnání s předchozími šetřeními zde došlo k mírnému navýšení zájmu, kdy v roce 2007 byly tyto profese hledány ve 4,4 % (696 případů) a v roce 2005 pouze v 2,6 % inzerátů. Ve struktuře zaměstnanosti patří profese z této třídy mezi méně často se vyskytující. Jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných tvoří pouze 6,6 % (tedy 327 tisíc pracujících). Jak je z údajů zřejmé, poptávka po **pracujících náležejících do této klasifikační třídy v rámci inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku stále roste**, a to navzdory ekonomické krizi v roce 2010. Je to zřejmě ovlivněno i tím, že pracovníci této klasifikační třídy patří k méně početným a současně se zde dá přepokládat vyšší míra fluktuace.

Z výše uvedených údajů je patrné, že **nejvýraznější rozdíly mezi strukturou zaměstnaných a hledanými profesemi v inzerci v denním tisku jsou u hlavní klasifikační třídy 5** (provozní pracovníci ve službách) **a třídy 7** (kvalifikovaní dělníci a řemeslníci). U hlavní třídy 5 (provozní pracovníci ve službách) platí, že oproti předchozím šetřením zde došlo k výraznému navýšení zájmu o pracovníky této klasifikační třídy, kdy ve struktuře zaměstnanců sice patří podíl pracovníků z této třídy k těm, co převyšují desetiprocentní hranici, avšak v rámci inzertní nabídky zaměstnání byla jejich četnost ještě výraznější. Naopak u hlavní třídy 7 (kvalifikovaní dělníci a řemeslníci) byl zájem v rámci inzertní nabídky o tyto pracovníky nižší než podíl, který zauímají ve struktuře zaměstnanců, a to i přesto, že jim mezi hledanými profesemi patřilo třetí místo. Ve struktuře zaměstnaných jim náleží druhý nejvyšší podíl ze všech zaměstnanců. Obdobný vztah mezi evidenčním počtem zaměstnanců a četností inzertní nabídky zaměstnání jako u hlavní třídy 7 platí i u hlavní třídy 8. Také zde je podíl lidí z této klasifikační třídy vyšší v evidenčním počtu zaměstnanců, než mezi hledanými profesemi. Naopak o pracovníky z hlavní třídy 3 (techničtí pracovníci) je v rámci inzertní nabídky zaměstnání vyšší zájem, než jaký představují podíl ve struktuře zaměstnanců, a to i přesto, že jak v inzertní nabídce zaměstnání, tak ve struktuře zaměstnanců jim patří první místo.

Obrázek 1: Struktura hledaných profesí a skutečná struktura zaměstnaných podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci v denním tisku v roce 2010

Z hlediska struktury hledaných profesí je zřejmé, že **mezi profese**, po kterých byla v rámci inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku největší poptávka, **se zařadily následující profesní skupiny:**

Kuchaři, číšníci (třída 512) – 10,1 % z celkového množství inzerátů v denním tisku, což znamená, že tito pracovníci byli hledáni v 589 inzerátech. V roce 2007 patřilo této profesi až 22. místo (1,5 % ze všech hledaných profesí) a v roce 2005 patřilo těmto profesím deváté místo (2,9 % inzerátů).

Obchodní zástupci a pojišťovací agenti (třída 341) – 7,7 % z celkového množství inzerátů v denním tisku, což znamená, že tito pracovníci byli hledáni ve 450 inzerátech. V roce 2007 patřili tito pracovníci k nejhledanějším, kdy byli žádáni v 8,7 % inzerátech. V roce 2005 patřilo těmto profesím stejně jako v roce 2010 druhé místo (11,1 %).

Třetí nejčetnější skupinou byly profese **manažerů, vedoucích pracovníků (třída 123)** – 5,9 % inzerátů (340 případů). V nabídce se objevovaly jak inzeráty hledající manažery bez bližší specifikace, tak i se specifikací, například *manažer, account manažer, key account manažer, manažer prodeje, projektový manažer, regionální manažer, sales manažer* a další. Ve srovnání s rokem 2007 i 2005 zde došlo k poklesu zájmu, kdy v roce 2007 to byly druhé nejvyhledávanější profese (8,4 % všech inzerátů) a v roce 2005 patřila tato profesní třída dokonce na první místo (11,4 % inzerátů v denním tisku).

Čtvrtou nejčastěji hledanou profesí se stali **techničtí pracovníci (třída 311)** – 5,8 % inzerátů v denním tisku (339 nabídek). V roce 2007 byla tato skupina profesí na třetím místě, kdy vyčerpala 7,0 % inzerátů. Naopak v roce 2005 patřila této skupině až sedmá pozice v žebříčku nejčetnějších inzerátů (4,6 %).

Na pátém místě se poprvé objevila profesní skupina zachycující dělnickou profesi, a to **řidiči automobilů (třída 832)** – 5,5 % inzerátů (317 případů). V roce 2007 se tato skupina profesí v našem žebříčku nejčetnějších profesí vůbec neobjevila, v roce 2005 jí patřilo 13. místo (2,1 % inzerátů).

Obchodním agentům (třída 342) patřilo, co do četnosti inzerátů, šesté místo – 4 % (232 případů). V roce 2007 jim patřilo 10. místo s 3,5 % inzerátů. Ještě výrazně horší pozici mezi hledanými profesemi měli v roce 2005, kdy jim patřilo 21. místo v žebříčku hledanosti (1,3 % inzerátů).

Na sedmém místě se umístili **kancelářští pracovníci, sekretářky (třída 411)**, jimž nabízelo práci 3,9 % inzerátů (224 nabídek). Ve srovnání s rokem 2007 si tato profesní skupina polepšila, neboť tehdy byla hledána v 3,1 % inzerátů a patřilo jí 11. místo. Naopak ještě o něco lépe než v roce 2010 si tato profesní skupina stála na pracovním trhu v roce 2005, kdy byla hledána v 5,2 % inzerátů a patřilo jí 5. místo v žebříčku četnosti profesí.

Tabulka 1: Přehled nejčtenějších profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku v roce 2010

profesní třída (KZAM)	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu profesí	kumulativní %
512 kuchaři, číšníci	589	10,1	10,2	10,1
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	450	7,7	7,8	17,9
123 vedoucí útvarů, ředitelé	340	5,9	5,9	23,7
311 technici v "technických" oborech	339	5,8	5,9	29,6
832 řidiči automobilů	317	5,5	5,5	35,0
342 obchodní agenti	232	4,0	4,0	39,0
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	224	3,9	3,9	42,9
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	197	3,4	3,4	46,3
521 prodavači v obchodě	174	3,0	3,0	49,3
514 kosmetičky, maséři	132	2,3	2,3	51,5
322 zubní technici, optici	131	2,3	2,3	53,8
343 účetní, odborní referenti	113	1,9	2,0	55,7
422 recepční, telefonisté	106	1,8	1,8	57,6
122 vedoucí výroby a provozních celků	102	1,8	1,8	59,3
213 programátoři	95	1,6	1,6	61,0
913 uklízeči, pomocníci v domácnosti	93	1,6	1,6	62,6
743 šičky	92	1,6	1,6	64,1
413 úředníci v dopravě, skladech	91	1,6	1,6	65,7
722 kováři, nástrojář, soustružníci	89	1,5	1,5	67,2
741 dělníci v potravinářství	85	1,5	1,5	68,7
713 pokrývači, izolatěři	83	1,4	1,4	70,1
724 elektromechanici	79	1,4	1,4	71,5
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	75	1,3	1,3	72,8
723 automechanici	75	1,3	1,3	74,1
222 lékaři - zástupci farmaceutických firem	73	1,3	1,3	75,3
712 zedníci, tesaři	69	1,2	1,2	76,5
323 zdravotní sestry	61	1,1	1,1	77,6
933 manipulační dělníci	61	1,1	1,1	78,6
312 technici IT	59	1,0	1,0	79,6
244 odborní ekonomové, překladatelé, tlumočníci	58	1,0	1,0	80,6
821 obsluha automatické linky	58	1,0	1,0	81,6

Tříprocentního podílu na celkovém počtu inzerátů v denním tisku dosáhli ještě **techničtí inženýři (třída 214)** s 3,4 % inzerátů, kteří obsadili 8. místo, a **prodavači v obchodech (třída 521)** s 3 % inzerátů (9. místo v žebříčku četnosti hledání profesí). Tyto dvě profesní skupiny měly v roce 2007 horší výsledky, kdy techničtí inženýři byli hledáni v 1,7 % (20. místo) a prodavači v obchodech v 2,3 % inzerátů (15. místo v žebříčku četností). Naopak v roce 2005 měly obě profesní skupiny výsledky příznivější, kdy techničtí inženýři byli hledáni v 4,9 % inzerátů a patřilo jim tak 6. místo a prodavači v obchodech byli hledáni dokonce v 5,6 % inzerátů a co do četnosti se zařadili na 4. místo.

V tabulce vidíme přehled **nejčtenějších profesí**, které vyčerpaly inzeráty v denním tisku nejméně z jednoho procenta. Podmínku překročení jednaprocentní hranice splňuje oproti předchozím letům 31 skupin zaměstnání. Těchto 31 skupin povolání vyčerpalo téměř 81,6 % všech inzerátů v denním tisku, což je o více jak 4 procentní body méně než v roce 2007. To je způsobeno tím, že rozmanitost hledaných profesí byla v roce 2010 rozsáhlejší než v předchozích šetřeních, tedy že zaměstnavatelé hledali více profesí v menším počtu inzerátů.

Ve srovnání s předchozími šetřeními si jednoznačně polepšili **kuchaři a číšníci (třída 512)**, kterým v roce 2010 patří první místo v hledanosti profesí, kdežto v předchozích šetřeních se ani v jednom roce neumístili na přední pozici. Také **sekretářky a kancelářští pracovníci, prodavači v obchodech a techničtí inženýři**, kteří si v šetření z roku 2007 pohoršili, se v roce 2010 opět dostali mezi vyhledávané profese. Dále můžeme říci, že zájem o dělnické profese je přibližně stejný ve všech šetřeních – v roce 2010 se jich mezi nejčtenějšími profesemi vyskytlo 11. V roce 2007 to bylo 12 dělnických profesí a v roce 2005 pak 9 profesí orientovaných na výkon dělnických povolání. Současně zaznamenáváme neustálý pokles zájmu o vysoké manažery, kteří v roce 2010 byli požadováni v 5,9 % inzerátů, v roce 2007 to bylo v 8,4 % inzerátů a v roce 2005 v 11,4 %.

Struktura hledaných profesí v šetření z roku 2010 a v předchozích letech (2007 a 2005) vykazuje určité odlišnosti. Jestliže v šetření z roku 2007 inzeráty s nabídkou práce v dělnických profesích tvořily přes 39 % inzerátů a v roce 2005 to bylo takřka 31 %, v roce 2010 jde o „pouhých“ 26,5 % inzerátů. Současně je patrné, že ve srovnání s rokem 2007 výrazně stoupl zájem o obslužné a provozně technické profese, čímž se profesní struktura inzerátů do jisté míry přibližuje struktuře hledaných profesí z roku 2005. Dalším významným rozdílem je, že v předchozích šetřeních představovalo nejčtenější skupiny profesí (tedy ty, které se objevily v nejméně v 1 % inzerátů) shodně 26 profesních skupin. V roce 2010 jde o 31 profesních skupin. Ve srovnání s rokem 2007 se mezi nejčtenější profese zařadilo 9 nových profesních skupin a 3 z nich vymizely. Ve srovnání s rokem 2005 se objevilo mezi nejčtenějšími profesemi 10 nových skupin a 5 jich vypadlo. Novými profesními skupinami oproti dvěma předchozím šetřením se shodně stala třída 222 (konkrétně jde o lékaře, kteří by se stali zástupci farmaceutických firem), třída 244 (odborní ekonomové, překladatelé, tlumočníci), třída 322 (zubní technici, optici), třída 323 (zdravotní sestry), třída 514 (kosmetičky, maséři), třída 741 (dělníci v potravinářství) a třída 913 (uklízeči, pomocníci v domácnosti). Naopak shodně vypadla třída 516 (pracovníci ostrahy).

Mezi vysoce odborné profese, které byly v inzerátech nabízeny nejčastěji, patří:

- *techničtí inženýři (třída 214) – 3,4 % (197 inzerátů),*
- *programátoři a vysocí odborníci z oblasti výpočetní techniky (třída 213) – 1,6 %, tedy 95 inzerátů,*
- *finanční experti, personalisté, vysoce kvalifikovaní pracovníci v oblasti reklamy a marketingu (třída 241) – 1,3 %, 75 inzerátů.*

Ve srovnání s rokem 2007 si polepšili zejména *techničtí inženýři*, kteří v roce 2007 z nejčtenějších profesí vypadli.

Mezi dělnické profese, které se vyskytly mezi nejžádanějšími profesemi, patří:

- *řidiči osobních a nákladních automobilů (třída 832) – 5,5 %, tedy 317 inzerátů,*
- *uklízeči a pomocníci v domácnosti (třída 913) – 1,6 %, 93 inzerátů,*
- *šičky a švadleny (třída 743) – 1,6 %, čili 92 inzerátů,*
- *nástrojaři a soustružníci (třída 722) – 1,5 %, tedy 89 inzerátů,*
- *dělníci v potravinářství (třída 741) – 1,5 %, 89 inzerátů,*
- *pokryvači, izolatéři (třída 713) – 1,4 %, čili 83 inzerátů,*
- *elektromechanici (třída 724) – 1,4 %, což představuje 79 inzerátů,*
- *automechanici a ostatní opraváři aut a vozidel (třída 723) – 1,3 %, tedy 75 inzerátů,*
- *zedníci a tesaři (třída 712) – 1,2 %, což představuje 69 inzerátů,*
- *manipulační dělníci (třída 933) – 1,1 %, 61 inzerátů,*
- *dělníci pro obsluhu linky (třída 821) – 1,0 %, čili 58 inzerátů.*

Z hlediska četnosti profesí je možné vyzorovat, že došlo k několika změnám. První výrazná změna spočívá ve výrazném poklesu počtu inzerátů uveřejněných v denním tisku. Takže pokud mluvíme u některých profesí o zvýšení zájmu ve srovnání s rokem 2007, je nutné upozornit, že v absolutním vyjádření je inzerátů výrazně méně. Posílení zájmu tak spočívá ve vyšším podílu dané profese na celkovém počtu inzerátů, než jaký podíl byl zjištěn v předchozích šetření. Tento výrazný pokles je zřejmě ovlivněn jednak odlivem inzerentů na Internet a jednak změnou situací na trhu práce, kdy pod vlivem ekonomické krize inzerenti neshánějí pracovníky tak intenzivně jako dříve. S rostoucí nezaměstnaností a s klesající výrobou a celkovým útlumem ekonomiky se zaměstnavatelé zdaleka nemusí tolik snažit sehnat kvalitní pracovní sílu jako v roce 2007. Pokud chtějí přijímat nové pracovníky (a takových zaměstnavatelů bylo v roce 2010 výrazně méně než v předešlých letech), mohou využívat i jiných způsobů získání zaměstnanců, než je inzerce. Současně se změnila i vnitřní struktura hledaných profesí – jestliže v roce 2005 platilo, že mezi často hledanými profesemi byly především ty, které se orientovaly zejména na vysoce kvalifikované profese a na oblast řízení a v roce 2007 pak posílilo zejména hledání dělnických profesí, pak v roce 2010 došlo k posílení zájmu o obslužné profese a profese středního managementu a také o vysoce odborné profese. Celkově se tak posílila poptávka po odborně profilovaných profesích.

2.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání

2.2.1 Úroveň vzdělání

V šetření se věnovala pozornost i tomu, zda je v inzerátu uvedena požadovaná úroveň vzdělání. Požadavek na vyšší vzdělání byl uveden v 53,4 % inzerátů, tedy ve 3 100 inzerátech. Nejčastěji byl uveden požadavek na vyučení (19,8 %, tedy 1 148 případů). Jen o 28 inzerátů méně uvádělo požadavek na středoškolské vzdělání (19,3 %, 1 120 inzerátů). Následoval požadavek na vysokoškolské vzdělání, který byl uveden v 9,3 % inzerátů (541 případů). Nejméně často byl uveden požadavek na minimálně maturitní vzdělání (tedy na absolvování středního vzdělání s maturitní zkouškou nebo vysoké školy), který byl zmíněn v 5 % inzerátů (291 případů). Pokud získané výsledky porovnáme s předchozími šetřeními, je patrné, jak se od sebe jednotlivé roky liší. V roce 2010 byl požadavek na vzdělání uveden výrazně častěji než v roce 2007, kdy jej zaměstnavatelé požadovali v 39 %. V roce 2005 pak bylo vzdělání uvedeno ve 47 % inzerátů. Jak je zřejmé, v roce 2010 se výrazně zvýšil podíl inzerátů, ve kterých byl požadavek na vyšší vzdělání uveden. Dále se změnila i priorita požadovaného vzdělání – v roce 2010 bylo nejčastěji požadováno již zmíněné vyučení, v roce 2007 to bylo absolvování vysoké školy a v roce 2005 bylo nejčastěji uváděným požadovaným vzděláním minimálně maturitní vzdělání. Jak vidíme, požadavky na vzdělání se odlišují v každém šetření. Nárůst podílu inzerátů, ve kterých je deklarován požadavek na vzdělání, je zřejmě způsoben zhoršenou situací na trhu práce, kdy si zaměstnavatelé mohou více vybírat a klást více podmínek. V předchozích letech ekonomického růstu byl pracovních sil relativní nedostatek a požadavek na dosažené vzdělání by býval dopředu diskvalifikoval část možných pracovníků, a tudíž na něj zaměstnavatelé u některých profesí částečně rezignovali. V roce 2010 je naopak pracovních sil dostatek a zaměstnavatelé tedy zvýšili své nároky i u profesí, kde dříve byly jejich požadavky nízké. Současně však to, že je nejčastěji požadováno vyučení a v závěsu za ním středoškolské vzdělání, může poukazovat i na to, že zaměstnavatelé již v inzerátu uvádí, co chtějí, aby se k případnému pohovoru nedostavovali lidé, kteří dané vzdělání nemají. Současně je to i odrazem zvýšeného podílu inzerátů vyžadujících kvalifikovanou pracovní sílu (úbytek inzerátů na profese z klasifikační třídy 8 a 9), což se odráží i v požadovaném vzdělání. Naopak výrazně poklesl podíl inzerátů požadujících vysokoškolské vzdělání, kdy v roce 2007 byl tento typ vzdělání uveden v 15,5 % inzerátů.

Nyní se zaměříme na vzájemnou vazbu mezi požadovaným vzděláním a klasifikační třídou hledaných profesí.

U profesí hlavní třídy 1 (ředitelé a vedoucí pracovníci) byl stupeň vzdělání požadován **v 65,4 % inzerátů**. Vysokoškolské vzdělání bylo požadováno v 27,0 % inzerátů, minimálně maturitní vzdělání v 17,3 % inzerátů. V roce 2007 bylo vzdělání u těchto profesí požadováno v 74,3 % případů, přičemž vysokoškolské vzdělání bylo vyžadováno v 41,9 %. Jak vidíme, vysokoškolské vzdělání bylo požadováno výrazně častěji než v roce 2010. Výsledky roku 2010 se více podobají roku 2005, kdy vysokoškolské vzdělání bylo požadováno v 29,1 % inzerátů, přičemž požadavek na vzdělání byl uveden v 71,1 % inzerátů. U této klasifikační třídy tedy došlo ke snížení podílu inzerátů, kde byl deklarován požadavek na vzdělání.

U profesí hlavní třídy 2 (vysoce kvalifikované profese) byla výše vzdělání požadována **v 77,5 % inzerátů**. Absolvovali vysoké školy pak zaměstnavatelé uvedli v 43,3 % inzerátů a středoškolské vzdělání pak v 23,4 %. Ve srovnání s předchozími šetřeními došlo k navýšení podílu inzerátů uvádějících potřebnou úroveň vzdělání – v roce 2007 byl požadavek na vzdělání uveden v 72,9 %, přičemž požadavek na vysokoškolské vzdělání uvádělo 36,9 % inzerátů. V roce 2005 byla výše potřebného vzdělání uvedena v 62 %.

U profesí hlavní třídy 3 (techničtí pracovníci) se požadavek na výši vzdělání objevil **v 59,8 % případů**. To je o 6,5 procentního bodu více než v roce 2007 a o 2,3 procentního bodu více než v roce 2005. Nejčastěji byl uveden požadavek na středoškolské vzdělání, a to v 35,6 % inzerátů. Ostatní vzdělání bylo uvedeno výrazně méně častěji. Zde se značně liší požadavky od roku 2007, kdy bylo nejčastěji vyžadováno vysokoškolské vzdělání (v 22,9 %) a středoškolské vzdělání v 18,0 %. V roce 2005 bylo nejčastěji požadováno minimálně maturitní vzdělání (23,2 %). Jak vidíme, v roce 2010 i v roce 2005 bylo těžiště požadavků na středoškolském či minimálně maturitním vzdělání.

U profesí hlavní třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) byl požadavek na výši vzdělání uveden **v 63,2 %**, kdy nejčastěji bylo deklarováno středoškolské vzdělání (44,1 %). Ostatní vzdělání bylo uvedeno v méně než deseti procentech. Vysokoškolské vzdělání bylo uvedeno v 4,6 %. V roce 2007 byly požadavky na vzdělání uvedeny méně často – v 52,5 %, přičemž nejčastěji šlo o střední vzdělání s maturitou (29,7 %). V roce 2005 bylo vzdělání uvedeno v 51,4 % inzerátů, přičemž požadavky byly velmi podobné roku 2007. V roce 2010 se tedy u této třídy zvýšilo zastoupení inzerátů, uvádějících očekávané vzdělání.

U profesí zařazených do třídy 5 (pracovníci ve službách) bylo vzdělání uvedeno **v 33,0 % inzerátů**, v nichž bylo nejčastěji požadováno vyučení (28,0 %). V roce 2007 bylo vzdělání požadováno pouze ve čtvrtině inzerátů, přičemž i zde šlo nejčastěji o vyučení (18,2 %). V roce 2005 byl požadavek na vzdělání deklarován v 27,7 %. Je jednoznačné, že u této třídy se zvýšil podíl inzerátů, které uvádějí požadované vzdělání.

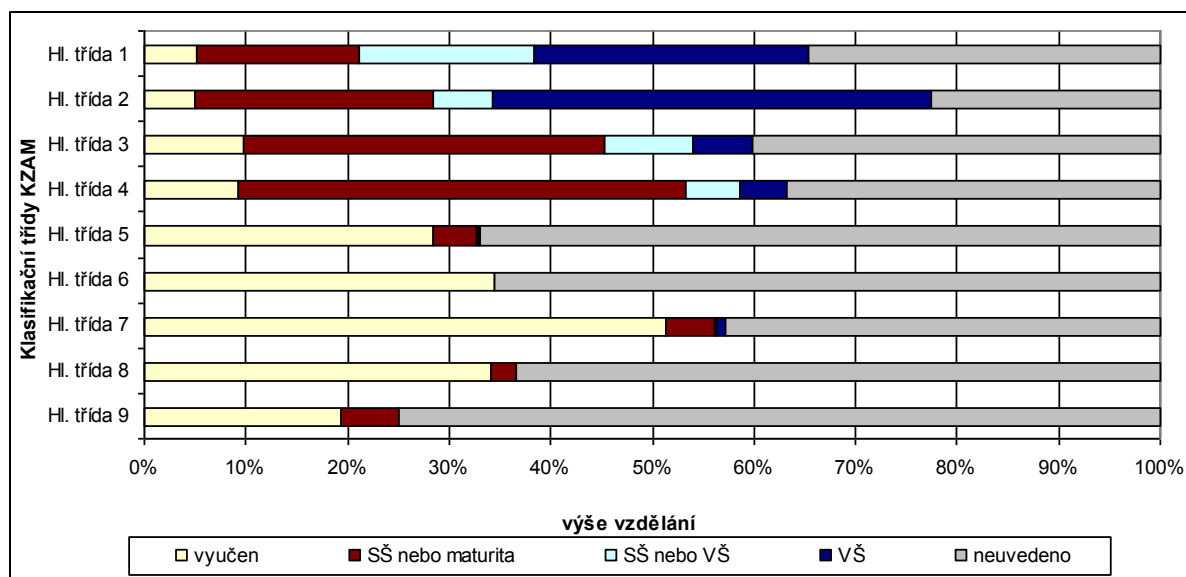
U profesí hlavní třídy 6 (zemědělci) byla výše vzdělání uvedena **v 34,5 %**, což však představuje **pouze 10 inzerátů**. Ve všech případech byl požadován výuční list. V roce 2007 bylo vzdělání specifikováno pouze v 5,6 % (6 inzerátů), rovněž vyžadujících výuční list.

U profesí hlavní třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) bylo vzdělání uvedeno **v 57,3 %**. Nejčastěji zde byl požadován výuční list (51,4 %). Oproti roku 2007 zde došlo k významnému nárůstu podílu inzerátů, ve kterých je uveden požadavek na vzdělání – v roce 2007 tomu tak bylo pouze v 18,3 % inzerátů, přičemž nejčastěji šlo o výuční list (14,4 %). Naopak v roce 2005 byl podíl inzerátů vyšší, i když nižší než v roce 2010. V roce 2005 bylo vzdělání požadováno v 39,1 % inzerátů a také zde byl dominantní výuční list (30,6 %).

U profesí hlavní třídy 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) bylo vzdělání uvedeno **v 36,5 %**, kdy opět šlo nejčastěji o vyučení (34,1 %). Také zde jsme oproti roku 2007 zjistili výrazný nárůst inzerátů s požadavkem na vzdělání – v roce 2007 bylo takovýchto inzerátů pouhých 5,2 % a šlo nejčastěji o vyučení (3,9 %). A stejně jako u klasifikační třídy 7, i zde bylo v roce 2005 více požadavků na vzdělání – 27 % inzerátů.

Požadavek na výši vzdělání se výrazně častěji než v roce 2007 objevoval i **u profesí hlavní třídy 9** (pomocní dělníci), kdy v roce 2010 byl tento požadavek formulován **u 25,0 %** (nejčastěji šlo o vyučení – 19,4 %). V roce 2007 to bylo jen v 1,1 % inzerátů, kdežto v roce 2005 tomu bylo u 18,7 % inzerátů.

Obrázek 2: Požadovaná výše vzdělání u hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci v denním tisku v roce 2010

Podívejme se nyní na profese, u kterých bylo nejčastěji požadováno **vysokoškolské vzdělání**:

- VŠ pedagogové (třída 231) – 100,0 %,
- lékaři – zástupci farmaceutických firem (třída 222) – 80,8 %,
- učitelé na ZŠ (třída 233) – 70,8 %,
- geologové, fyzikové apod. (třída 211) – 66,7 %,
- právníci (třída 242) – 54,5 %,
- techničtí inženýři (třída 214) – 47,7 %.

Minimálně maturitní (tedy středoškolské nebo vysokoškolské) vzdělání bylo požadováno zejména pro povolání:

- zubní technici, optici (třída 322) – 61,8 %,
- vedoucí útvarů, ředitelé úseků (třída 123) – 21,2 %,
- finanční experti, personalisté (třída 214) – 12,0 %.

Středoškolské nebo maturitní (tedy střední vzdělání s maturitní zkouškou) vzdělání bylo požadováno zejména pro povolání:

- technici v technických oborech (třída 311) – 60,8 %,
- odborní administrativní pracovníci (třída 247) – 57,9 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 56,6 %,
- učitelé v mateřské škole (třída 332) – 54,5 %,
- zdravotní sestry (třída 323) – 54,1 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 51,6 %.

Vyučení (tedy střední vzdělání s výučním listem) bylo požadováno zejména pro povolání:

- obsluha strojů (třída 817) – 87,5 %,
- automechanici (třída 723) – 78,7 %,
- kováři, nástrojaři, soustružníci (třída 722) – 75,3 %,
- obuvníci (třída 744) – 75,0 %,
- obsluha zemních strojů (třída 811) – 62,5 %,
- obsluha textilních strojů (třída 826) – 62,5 %.

2.2.2 Obor vzdělání

V souvislosti se vzděláním se v inzertní nabídce sledovalo i to, zda se v inzerátech objevil požadavek na **obor vzdělání**. Hned na začátku si řekněme, že požadavek na obor vzdělání se v inzerátech objevil výrazně méně často než požadavek na vyšší vzdělání. Požadavek na vyšší vzdělání byl uveden ve více jak polovině inzerátů, požadavek na **obor vzdělání byl uveden pouze v 6,3 % inzerátů (tedy v 364 případech)**. To je výrazně méně, než v předchozích letech – v roce 2007 byl požadavek na obor vzdělání uveden v 17,7 % inzerátů a v roce 2005 dokonce ve 25,3 % inzerátů. Z výsledků je zřejmé, že obor vzdělání není v první fázi hledání pracovníků určující a navíc má klesající tendenci.

Tabulka 2: Požadované skupiny oborů vzdělání v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2010

Skupiny oborů vzdělání	abs. počet	v %
ekonomické vědy	96	1,7
technické obory - bez specifikace	89	1,5
lékařské a farmaceutické vědy	50	0,9
strojírenství	41	0,7
elektrotechnika a elektronika (včetně IT)	23	0,4
stavebnictví	17	0,3
gastronomie, pohostinství, hotelnictví	11	0,2
zemědělství, lesnictví a zpracování dřeva	6	0,1
společenské vědy	5	0,1
právní vědy	5	0,1
učitelství	5	0,1
informatika	5	0,1
přírodní vědy	3	0,1
polygrafie	3	0,1
doprava	2	0,0
textil, oděvnictví	2	0,0
obchod	1	0,0
celkem	364	6,3
<i>neuvedeno</i>	<i>5 445</i>	<i>93,7</i>

V případě, že v inzerátech byl formulován požadavek na obor vzdělání, pak šlo o preference stejných oborů vzdělání jako v předchozích šetřeních. **Nejčastěji byl formulován požadavek na vzdělání v ekonomických vědách (1,7 %) a technických oborech**, a to buď v obecné rovině (1,5 % inzerátů) nebo i blíže specifikované – vzdělání v oborech strojírenských (0,7 %), elektrotechnických a elektronických včetně IT oborů (0,4 %), informatiky (0,1 %) a stavebních (0,3 %). **Třetí relativně častou skupinou** byly oproti předchozím šetřením **lékařské a farmaceutické vědy (1,5 %)**, což je důsledkem toho, že mezi hledané profese se dostaly zdravotnické profese. U ostatních oborů nepřesáhlo uvedení oboru vzdělání 0,2 %.

Pokud se zaměříme na vztah mezi **klasifikační třídou požadované profese a oborem vzdělání**, je zřejmé, že je zde přímá souvislost s náročností požadované profese – pokud byl obor vzdělání uveden, tak u klasifikačních tříd 1 až 4 částečně u třídy 7.

U hlavní klasifikační třídy 1 (vedoucí pracovníci, manažeři) byl požadavek na obor vzdělání uveden **ve 17,7 % případů**. Šlo především o vzdělání v ekonomických (9,7 %) a technických (3,4 %) oborech.

Pro hlavní klasifikační třídu 2 (inženýři, vědci) byly požadavky na obor vzdělání uvedeny **ve 14,9 % inzerátech** a byly směřovány především do oblasti lékařských a farmaceutických věd (4,2 %), ekonomických věd (4,2 %) a technických oborů (4,5%), přičemž nejčastěji šlo o technické obory bez bližšího určení (2,8 %) a strojírenství (1,7 %).

U profesí zařazených do hlavní třídy 3 (technici) byl požadovaný obor vzdělání uveden ve 6,4 %, kdy v 1,9 % šlo o vzdělání v technických oborech bez bližší specifikace a v 1,2 % o vzdělání v oblasti strojírenství.

U inzerátů, které nabízely zaměstnání lidem **s profesí zařazenou do 4 hlavní třídy** (úředníci, administrativní pracovníci), byl obor vzdělání požadován v 6,5 %. Nejčastěji šlo o vzdělání z oblasti ekonomiky (1,9 %) a technického směru – 1,5 % bez bližšího určení a 1,5 % o vzdělání v oblasti stavebnictví.

Relativně často byl **požadavek na obor vzdělání uveden ještě u třídy 7** (řemeslníci a kvalifikovaní dělníci), a to **v 4,3 % inzerátů**. I zde šlo o vzdělání především v oblasti technických oborů – 1,5 % v technických oborech bez bližší specifikace, 1 % v oblasti strojírenství a 0,7 % v oblasti elektrotechniky a elektroniky (včetně IT).

U ostatních klasifikačních tříd byl požadavek na obor vzdělání uveden v méně než 2 % inzerátů. **U hlavní klasifikační třídy 5** to bylo jen v 0,4 % inzerátů, **u hlavní třídy 6** to nebyl ani jeden inzerát. V inzerátech hledající pracovníky zařazené **do hlavní klasifikační třídy 8** byl požadavek na obor vzdělání uveden jen v 1,2 % inzerátů a **u hlavní klasifikační třídy 9** to bylo v 1,4 % inzerátů.

V získaných datech se projevily dva významné faktory: **Inzerenti častěji než dříve uvádějí požadovanou výši vzdělání a současně se velmi razantně odklonili od požadavku na obor vzdělání.** Oproti předchozím šetřením z roku 2007 a 2005, zejména ve srovnání s rokem 2007, se také výrazně změnila struktura požadované úrovně dosaženého vzdělání. Na rozdíl od výsledků z roku 2007, je v roce 2010 kladen důraz na vyučení, tedy je výrazně častěji uváděn požadavek na vzdělání u dělnických profesí. Současně velmi výrazně poklesl podíl inzerátů, u kterých je uveden požadavek na vysokoškolské vzdělání. Jde o reakci na situace na trhu práce, kdy zaměstnavatelé mohou v době ekonomické krize zvedat své požadavky na případné budoucí pracovníky. Na rozdíl od předchozích let (kdy požadavek na výši vzdělání u dělnických profesí nebyl takřka uváděn), v roce 2010 se tento požadavek vrací. Pokles podílu inzerátů s požadovaným vysokoškolským vzděláním, neznamená, že ho zaměstnavatelé nepožadují, ale u řady profesí ho předpokládají. Výsledky roku 2010 opět potvrdily pružnost zaměstnavatelů, kteří v předchozím období nedostatku pracovních sil své požadavky utlumili a v době rostoucí nezaměstnanosti je opět navýšili.

Dalším zjištěním je, že opět zde ve shodě s výsledky předchozích šetření **ani jeden inzerát neuváděl požadavek na absolvování vyšší odborné školy.** To může být do jisté míry ovlivněno i tím, že relativně často byl v inzerátech uveden požadavek na absolvování minimálně středního vzdělání s maturitou, což zahrnuje jak střední vzdělání s maturitou a vysokoškolské vzdělání, tak i vzdělání získané na vyšší odborné škole. Současně však absence jakékoliv zmínky o absolvování vyšší odborné školy dává tušit, že vyšší odborné školy ještě nejsou takovou samozřejmostí, aby jejich absolvování bylo zmiňováno v inzertní nabídce zaměstnání, která je určena velmi širokému okruhu uživatelů.

Ve srovnání s předchozími šetřeními se tedy výrazně zvýšil požadavek na dosaženou úroveň vzdělání, ale jak jsme již uvedli, **velmi výrazně klesl podíl inzerátů s uvedeným oborem potřebného vzdělání. Tento požadavek takřka vymizel.** Pokud se přeci jen objevil, byl spojen především s více odborně náročnými profesemi. Stejně jako v roce 2007 a 2005 je případná poptávka orientována na ekonomické a technické vzdělání. Tyto obory byly stejně jako v předchozích letech zcela dominantní.

2.3 Požadavky na věk pracovníků

Dalším sledovaným znakem bylo, zda inzerenti požadují pracovníka v určité věkové skupině. A obdobně jako v předchozím šetření ani **v roce 2010 nebyl v 98,3 % inzerátů uveden požadavek na věk** (v roce 2007 nebyl uveden v 99,5 % inzerátů a v roce 2005 to bylo v 99,6 %). Je to o 1,2 procentního bodu méně než v předchozích šetřeních, ale i tak jde jen o málo inzerátů, kde byl požadavek na věk uveřejněn (97 inzerátů). Tento výsledek je ovlivněn přijetím protidiskriminačních opatření, která zakazují zaměstnavatelům dotazovat se uchazečů o zaměstnání na jejich věk. Ačkoliv při samotném přijímacím řízení hraje věk uchazečů zřejmě nezanedbatelnou roli, v rámci inzertní nabídky zaměstnání se zákaz uvádění věkových omezení respektuje.

Pokud se podíváme na 1,7 % inzerátů (tedy 97 inzerátů), ve kterých byl požadavek na věk uveden, vidíme, že jde o inzeráty, které v 24 případech požadovaly věk do 30 let, v 21 inzerátech věk do 25 let, v 15 případech věk do 35 let, v 10 inzerátech minimálně 18 let, v 7 případech minimálně 21 let, v 7 případech věk do 40 let, v 6 případech věk do 60 let a ve 4 případech věk do 45 let.

V souvislosti se skupinami profesí byl věk nejčastěji požadován u kosmetiček a masérů (klasifikační třída 514) – 42 případů, kde šlo o požadovaný věk do 35 let, do 30 let a minimálně 18 let. Dále u kuchařů a číšníků (třída 512) – 18 případů (nejčastěji šlo o věk do 30 let) a u řidičů osobních a nákladních aut (třída 832) – 8 případů. U nich byl nejčastěji požadován minimální věk 21 let. V 5 případech byl věk požadován i u pracovníků zábavy (třída 347), a to do 25 let či do 30 let.

V absolutní většině inzerátů není požadavek na věk uveden. Inzeráty, kde byla věková hranice uvedena, lze rozdělit na dvě skupiny: v první skupině jsou ty, které hledají profese, které je možné vykonávat až od určitého věku (například řidiči), ve druhé skupině jsou inzeráty, kde byl věk omezen horní hranicí a to vesměs bylo cíleno na mladší věkové skupiny (do 30 let, do 35 let). Zde šlo většinou o profese osobních služeb (maséři, kosmetičky) či zábavy. U první skupiny je uvedení minimálního věku důležité, neboť profesi nemůže vykonávat člověk mladší, než je požadovaný věk. U druhé skupiny je možné požadavek věku označit za diskriminační, neboť do věkového omezení vstupují jiné důvody než překážka při výkonu povolání.

2.4 Genderové požadavky

V rámci naší analýzy byly inzeráty sledovány také z genderového pohledu. Obdobně jako u věku musíme říci, že **absolutní většina inzerátů – 97,6 % požadavek na pohlaví uchazeče neobsahovala.** Ačkoliv jde o velmi vysoký podíl inzerátů, je nutné zde zmínit, že ve srovnání s předchozími šetřeními došlo k mírnému zhoršení – v roce 2007 požadavek na pohlaví uchazeče nebyl uveden v 99,5 %, v roce 2005 to bylo v 98,4 % inzerátů v denním tisku. Stejně jako u požadavku na věk, i zde je patrný vliv antidiskriminačních opatření, která zakazují diskriminaci na pracovním trhu podle pohlaví pracovníků. Ve zbývajících 2,4 % inzerátů (137 inzerátů vyjádřeno v absolutních počtech), kde byl genderový požadavek uveden, byla ve 106 inzerátech hledána na danou pracovní pozici žena a v 31 inzerátech byl uváděn muž.

U struktury požadovaných profesí bylo pohlaví uchazeče o zaměstnání nejčastěji požadováno **u kosmetiček a masérů (třída 514)**, kde v 35 inzerátech byla hledána žena a v 1 inzerátu muž. Následují **obchodní agenti (třída 342)**, kdy v 17 případech byla hledána žena a v 1 inzerátu muž. Dále bylo pohlaví hledaných pracovníků uvedeno **u kuchařů a číšníků a servírek (třída 512)**, kde v 11 inzerátech hledali ženu a ve 3 muže. Genderový pohled byl uveden i v inzerátech hledajících **pracovníky ostrahy (třída 516)**, a to v 10 případech muž a v 1 inzerátu žena. A také **u uklízečů a pomocníků v domácnosti (třída 913)** bylo pohlaví uvedeno ve více případech – ve 7 inzerátech žena a v 1 inzerátu muž.

Uvedené výsledky napovídají, že si **zaměstnavatelé již přivykli na genderovou rovnost při hledání zaměstnanců**, i když se samozřejmě mohou vyskytnout případy, kdy je při samotném přijetí do zaměstnání upřednostněn uchazeč na základě preferování určitého pohlaví. Jak je zřejmé, častěji je hledána žena, a to i u profesí, kde není již z prvního pohledu zřejmé proč (například u obchodních agentů). Naopak u některých povolání je zřejmé, že pohlaví hraje určitou roli (například pracovníci ochranky či pomocníci v domácnosti). Zde zřejmě přetrvávají určité stereotypy o představě toho, kdo má dané povolání vykonávat. Současně stojí za povšimnutí, že stejně jako v předchozích letech je požadavek ohledně pohlaví uchazeče spojen především s profesemi z oblasti služeb. U vysoce kvalifikovaných profesí a také u dělnických profesí jsou tyto požadavky v inzertní nabídce uváděny minimálně.

2.5 Požadavky na praxi uchazečů

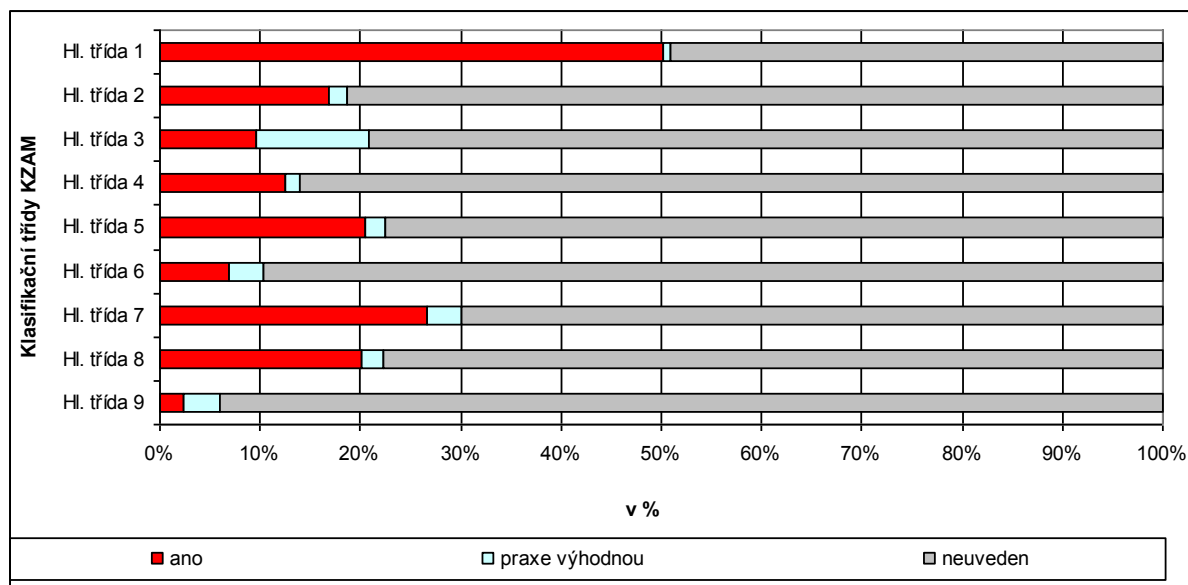
Požadavek na praxi v oboru byl uveden v 23,2 % inzerátů (1 348 případů), což je o 1,8 procentního bodu méně než v roce 2007 a o více jak 18 procentních bodů méně než v roce 2005. V 18,6 % inzerátů byl požadavek na praxi uveden přímo a v 4,6 % inzerátů byla případná praxe výhodou při přijímacím řízení. Jak jsme již uvedli v předchozích analýzách, je požadavek na praxi v oboru specifickým nárokem zaměstnavatelů, který není možné získat ani znalostmi ani dovednostmi, ale který je závislý pouze na době, kterou uchazeč o zaměstnání strávil výkonem dané nebo alespoň velmi podobné profese.

Požadavek na praxi je spojován především s více kvalifikovanými profesemi:

- VŠ pedagogové (třída 231) – 95,5 %,
- zubní technici, optici (třída 322) – 64,1 %,
- manažeři, vedoucí pracovníci (třída 123) – 61,6 %,
- truhláři, řezbáři (třída 742) – 55,8 %,
- svářeči, klempíři (třída 721) – 43,6 %.

Jak vidíme, požadavek na praxi je spojen s řídicími či odbornými profesemi, a to i v případě dělnických profesí, pokud jde o vysoce kvalifikovanou činnost. Právě požadavek praxe i u dělnických profesí je nejvýraznější změnou oproti předchozím šetřením. Jde opět o důsledek změn na trhu práce, kdy oproti předchozím letům je dostatek pracovníků a méně pracovních příležitostí, takže si zaměstnavatelé mohou klást zvýšené nároky. Současně je však třeba nezapomenout, že celkově požadavky na praxi poklesly.

Obrázek 3: Požadavek na praxi u hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci v denním tisku v roce 2010

Jak je patrné z grafu, **nejčastěji byl požadavek na praxi spojován s 1. hlavní třídou (řídicí pracovníci)**, což je očekávaný výsledek. Pokud má pracovník vykonávat řídicí funkci, je nezbytné, aby měl již určité zkušenosti. **Druhou nejčastější klasifikační třídou, vůči které měli inzerenti nároky na praxi, je třída 7 (řemeslníci a kvalifikovaní dělníci)**. Vyšší nároky na praxi deklarovali zaměstnavatelé také vůči pracovníkům z hlavní třídy 5 (provozní pracovníci ve službách), hlavní třídy 3 (technici) a třídy 2 (vysoce kvalifikované profese). Oproti předchozím rokem zaměstnavatelé nárokují i praxi u pracovníků třídy 8 (dělníci pro obsluhu strojů). Následuje hlavní třída 4 (administrativní pracovníci) a 6 (dělníci v zemědělství), která však byla hledána jen ve 29 inzerátech. **Nejmenší nároky na praxi lze najít u klasifikační třídy 9 (pomocní dělníci)**. U této třídy byl počet inzerátů, ve kterých byl

uveden požadavek na praxi, minimální. Z grafu je zřejmé, že čím nižší kvalifikační třída, tím nižší jsou nároky na praxi pracovníků daných kvalifikačních tříd s výjimkou kvalifikovaných dělníků.

Ačkoliv v mnoha případech se výsledky šetření z roku 2010 více podobají výsledkům z roku 2005 než šetření z roku 2007, ohledně požadavku na praxi je tomu jinak. Zatímco v roce 2005 bylo pouze několik profesí, u kterých nebyla praxe vyžadována vůbec či pouze ojediněle, v roce 2007 a 2010 je situace odlišná. **V absolutní většině profesí je praxe požadována v méně než 60 % případů.** Požadavek na praxi je v rámci inzerce stále méně častým jevem. To neznamená, že jej zaměstnavatelé u následného přijímacího pohovoru či řízení nevyžadují. Pouze jej nedeklarují již v inzerci.

Z rozložení nároků na praxi je zřejmé, že v chápání důležitosti této oblasti pro uplatnění na trhu práce došlo u zaměstnavatelů od roku 2005 k výraznému posunu: pokud jde o **inzerci v denním tisku, není praxe v oboru tím, co zaměstnavatelé deklarují jako podmínku přijetí.** Praxe v oboru v šetřeních z roku 2007 a 2010 je méně důležitým předpokladem pro získání zaměstnání, a to zejména u méně kvalifikovaných profesí. Novým zjištěním z roku 2010 se stal požadavek na praxi u některých kvalifikovaných dělnických profesí.

2.6 Požadavky na práce s počítačem

Oblast práce s počítači byla také zařazena mezi sledované znaky. Využívání počítačů představuje nedílnou součást života, a to jak pracovního, tak osobního. Z tohoto důvodu není možné oblast počítačové gramotnosti pominout. V šetření jsme tedy sledovali, zda se stále vyšší zapojení počítačů už i do oblastí, kde se dříve počítače vyskytovaly pouze ojediněle, odráží i v požadavcích zaměstnavatelů, které demonstrují prostřednictvím inzerce. Při analýze jsme rozlišovali, zda zaměstnavatel požaduje „běžnou“ či „odbornou“ schopnost práce s počítačem (tzn. znalost uživatelská versus znalost např. programovacích jazyků) a znalost grafických programů.

Nutnost „počítačové gramotnosti“ byla specifikována v 10,2 % inzerátů. To je výrazně méně než v roce 2007 a než v roce 2005. V roce 2007 byla schopnost pracovat s počítačem uvedena v 24,1 % inzerátů, v roce 2005 dokonce v 27,9 %. Jak vidíme, u této schopnosti se projevuje klesající tendence. Tento pokles však nemusí znamenat, že zaměstnavatelé tuto schopnost neočekávají. Spíše se zde projevuje to, že schopnost pracovat s počítačem považují zaměstnavatelé za natolik samozřejmou, že už ji ani neuvádějí v požadavcích v inzertní nabídce pracovních příležitostí.

Nejčastěji se v inzerátech objevovaly požadavky na „běžnou“ znalost práce s PC, a to ve 9,2 % inzerátů (v roce 2007 to bylo v 20,8 % a v roce 2005 pak v 23,5 %). Znalost grafických programů inzerovali zaměstnavatelé v 0,8 % inzerátů, přičemž v roce 2007 to bylo v 0,5 % inzerátů a v roce 2005 byl tento požadavek uveden v 1,5 %. Požadavek na znalost odborných, programátorských programů byl deklarován v 0,2 % inzerátů, což je o 2,6 procentního bodu méně než v roce 2007.

Profese, u kterých jsme relativně nejčastěji zaznamenávali nároky na běžnou znalost práce s PC, byly následující:

- *vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 42,4 % (144 případů),*
- *bezpečnostní technici (třída 315) – 20,9 % (9 případů),*
- *zubní technici, optici (třída 322) – 61,8 % (81 případů),*
- *účetní, odborní administrativní pracovníci (třída 412) – 47,1 % (8 případů),*
- *obsluha strojního zařízení (třída 812) – 75,0 % (3 případy).*

U těchto profesí se podíl inzerátů obsahující požadavek na běžnou znalost práce s počítačem pohyboval přes 40 %. Současně je však nezbytné si zde uvědomit, že

u některých, zejména vysoce kvalifikovaných profesí, předpokládají zaměstnavatelé znalost práce s počítačem automaticky a nemají potřebu tento požadavek uvádět do inzerátu.

Nároky na znalost grafických programů inzerenti nejčastěji deklarovali pro:

- *programátory (třída 213) – 9,5 % (3 případy),*
- *technické inženýry (třída 214) – 6,1 (12 případů),*
- *umělecké pracovníky (třída 245) – 42,1 % (8 případů).*

Znalost programovacích jazyků a jiná „odborná znalost“ byla v inzerci požadována v 10 inzerátech. Týkala se profesí:

- *programátoři (třída 213) – 8,4 % (8 případů),*
- *VŠ pedagogové (třída 231) – 4,5 % (1 případ),*
- *technici IT (třída 312) – 1,7 % (1 případ).*

Požadavek na práci s počítačem je v inzerátech v denním tisku uváděn stále méně. Je to zřejmě důsledek toho, že práce s počítačem se stává již standardem u většiny nemanuálních profesí, takže ji zaměstnavatelé již neuvádí. Současně se však tento požadavek objevuje i u některých dělnických profesí, a to zejména tam, kde jde o obsluhu strojů. Jde tak většinou o práci s počítačem řízených strojů, kde je znalost práce s PC nutností. Úbytek uvedených požadavků na práci s PC a současně i jejich uvádění u dělnických profesí spojených s obsluhou strojů ukazuje na to, že počítačová gramotnost se stává běžným pracovním nástrojem a její osvojení je předpokladem pro uplatnění na trhu práce u značného množství profesí.

2.7 Požadované jazykové schopnosti

Ke sledovaným znakům při analýze inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku patřilo i to, zda inzerenti požadují znalost cizího jazyka.

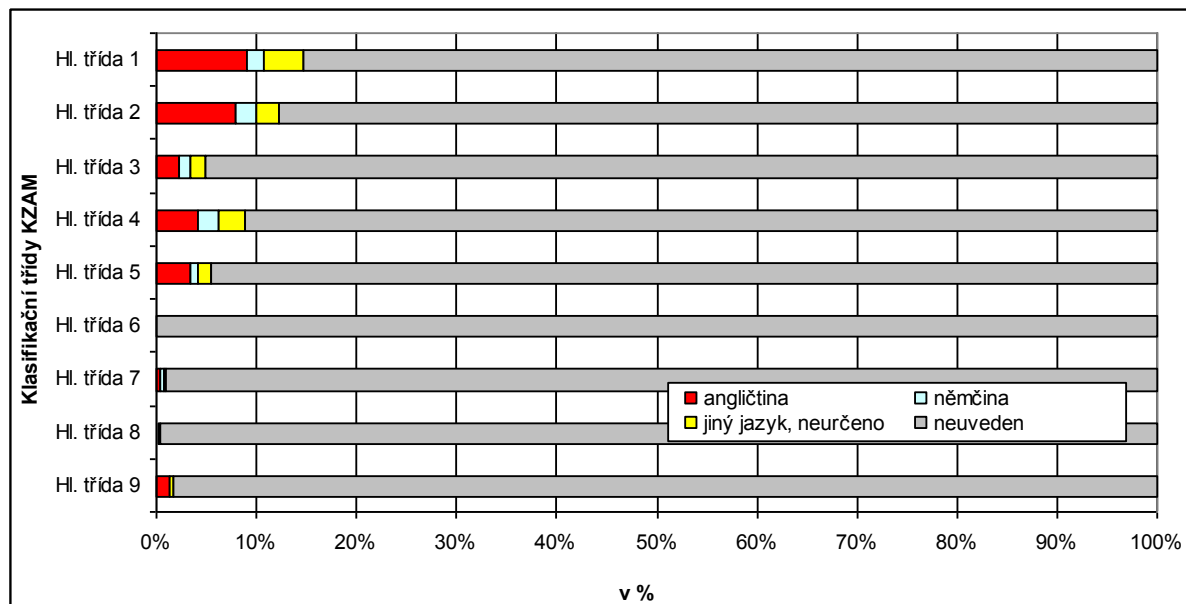
Při sledování toho, zda a v jaké míře je znalost jazyků vyžadována v inzertní nabídce zaměstnání, jsme zajímali o to, zda inzerenti v případě, požadují znalost cizího jazyka, dávají přednost aktivní znalosti daného jazyka, popř. více jazyků, či zda je taková znalost spíše "výhodou", která zvyšuje možnost získání daného zaměstnání.

Šetření ukázalo, že znalost cizího jazyka byla vyžadována pouze v 6,3 % inzerátů, přičemž aktivní znalost byla vyžadována v 5 % inzerátů a jako výhoda byla specifikována v 1,3 %. To je výrazně méně než v předchozích šetřeních – v roce 2007 byla aktivní znalost cizích jazyků požadována v 24,8 % inzerátů a v roce 2005 tomu tak bylo v 21,9 % inzerátů. **Zaměstnavatelé nejčastěji požadovali aktivní znalost jednoho světového jazyka, a to zpravidla angličtiny** – tento požadavek byl specifikován v 3,4 % inzerátů. To ve srovnání s rokem 2007 představuje pokles o 18,5 procentního bodu. **Druhým nejčastějším požadovaným jazykem byla němčina**, která byla uvedena v 1,1 % inzerátů (v roce 2007 to bylo v 2,7 % inzerátů). Ostatní jazyky byly uvedeny pouze ojediněle – italština v 6 inzerátech, ruština také v 6 inzerátech, francouzština ve 4 inzerátech, jiný jazyk v 1 inzerátu. Aktivní znalost cizího jazyka bez bližšího určení byla uvedena ve 14 inzerátech.

Pokud byla aktivní znalost cizího jazyka v inzerátu uvedena, pak v případě angličtiny je uvedena zejména **u vysoce kvalifikovaných povolání, která jsou soustředěna především v klasifikačních třídách 1 až 3, respektive 4 a také v hlavní třídě 5.** V těchto třídách je znalost cizího jazyka vyžadována ve více jak 5 %. V hlavní klasifikační třídě 1 byla nutnost aktivní znalosti cizího jazyka uvedena ve 14,9 % (v roce 2007 to bylo v 78,2 %), v hlavní třídě 2 byla aktivní znalost cizího jazyka uvedena ve 12,6 % (v roce 2007 šlo o 56,8 %), v profesích náležejících do hlavní třídy 3 to bylo v 5 % (v roce 2007 šlo o 34,9 %), v profesích hlavní třídy 4 byl cizí jazyk uveden v 9 % (v roce 2007 pak 28,3 %) a v inzerátech hledajících pracovníky z hlavní třídy 5 šlo o 5,6 % (v roce 2007 tomu tak bylo v 3,1 %). V ostatních třídách byla znalost cizího jazyka požadována v méně než 5 % inzerátů. Jazykovou vybavenost zaměstnavatelé požadují především u těch profesí, kde je značný

předpoklad, že pracovníci s cizím jazykem přijdou do styku, u dělnických povolání je taková pravděpodobnost velmi malá, i když vyloučit zcela nejde. Může jít například o práci se stroji, kde mohou být některé pokyny v cizím jazyce, či pracovníci mohou být vysíláni do ciziny.

Obrázek 4: Požadavek na aktivní znalost alespoň jednoho cizího jazyka podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2010

Požadavek na aktivní znalost angličtiny jsme nejčastěji zaznamenávali u následujících profesí:

- VŠ pedagogové (třída 231) – 100,0 % (22 případů),
- vedoucí malých organizací, náměstci (třída 131) – 18,9 % (7 případů),
- krupiéři, pokladníci (třída 421) – 13,3 % (2 případy),
- finanční experti, personalisté, marketing (třída 241) – 10,7 % (8 případů).

Němčina byla vyžadována zejména u profesí:

- trenéři, cvičitelé (třída 348) – 21,4 % (3 případy),
- pečovatelé, pom. ošetrovatelé (třída 513) – 15,4 % (2 případy),
- bezpečnostní technici (třída 315) – 9,3 % (4 případy),
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 6,6 % (6 případů),
- techničtí inženýři (třída 214) – 4,6 % (9 případů),
- programátoři (třída 213) – 4,2 % (4 případy).

Aktivní znalost dvou cizích jazyků byla v inzerátech nárokována jen velmi málo. Nároky na znalost druhého cizího jazyka obsahovalo pouze 1,1 % (v roce 2007 to bylo 0,6 % inzerátů). Relativně nejčastěji jsme tento požadavek nacházeli **u technických vědců a inženýrů, VŠ pedagogů, obchodních agentů, trenérů a cvičitelů a sekretářek a asistentů.** Častěji byla jako druhý jazyk žádána němčina, podíl angličtiny byl nižší.

Znalost cizího jazyka „výhodou“ uvádělo velmi málo inzerátů – u prvního jazyka to bylo 1,3 % inzerátů, u druhého jazyka 2,1 %, zpravidla byla uváděna angličtina nebo němčina. Šlo zejména o profese:

- vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123,122),
- techničtí inženýři a vědci (třída 214),
- finanční experti, personalisté (třída 241),
- technici (třída 311),
- bezpečnostní technici (třída 315),

- *odborní administrativní pracovníci (třída 343),*
- *kuchaři, číšníci (třída 512).*

Ve srovnání s předchozími šetřeními se výrazně snížil výskyt požadavku na znalost cizího jazyka. Jestliže v roce 2007 byl požadavek na znalost cizího jazyka deklarován ve čtvrtině inzerátů a v roce 2005 ve více jak pětina inzerátů, v roce 2010 to bylo v méně než 5 %. Pokud jde o jednotlivé profesní třídy, u kterých byla i v roce 2010 znalost cizího jazyka vyžadována relativně nejčastěji, pak jde o profese podobné těm z předchozích šetření. Znalost cizího jazyka byla deklarována **u vysoce odborných a technicko administrativních profesí** a také **u obslužných profesí**. Opět zde můžeme předpokládat, že znalost cizích jazyků je standardní složkou profesního vybavení u značného množství profesí, takže ji zaměstnavatelé předpokládají zcela automaticky a požadavek na znalost cizích jazyků již do inzerátů neuvádí. Znalost cizích jazyků patří mezi důležité aspekty, které mohou umožnit lepší uplatnění na trhu práce.

2.8 Požadované osobnostní vlastnosti

Významnou součástí analýzy inzertní nabídky zaměstnání představuje oblast požadovaných osobních vlastností a dovedností uchazeče o zaměstnání, o které zaměstnavatelé v rámci inzerce deklarují svůj zájem. Inzerenti uváděli jak pracovní a sociální dovednosti (např. schopnost komunikace, spolehlivost, adaptabilita včetně příjemného vzhledu a vystupování), tak kromě těchto „tradičních“ vlastností a dovedností, se v inzerátech objevovaly i vlastnosti, dovednosti či zejména znalosti různých specifík (psaní na stroji, znalost vyhlášky 50³, vlastnictví živnostenského oprávnění, svářečského průkazu, vlastnictví auta apod.). I tyto požadavky byly tedy do analýzy inzerce zařazeny.

Požadavky na široké osobní vlastnosti a dovednosti jsou častější u některých typů povolání, naopak u jiných profesí bývá kladen důraz spíše na konkrétní znalosti, popř. zkušenosti. V tabulce v příloze inzerce v denním tisku jsou uvedeny jednotlivé vlastnosti a dovednosti a procento inzerátů, ve kterých byla daná vlastnost požadována.⁴

Požadavek na alespoň jednu osobnostní vlastnost jsme zaznamenali **ve čtvrtině inzerátů (v 24,5 %)**. To je o 23,5 procentního bodu méně než v roce 2007 (kdy se požadavek objevoval téměř v polovině inzerátů) a o 18 procentních bodů méně než v roce 2005.

*Nejčastěji bylo uvedení požadavku na nějakou **osobnostní vlastnost** spojeno s těmito profesemi:*

- *vedoucí malých organizací, náměstci (třída 131) – 70,0 %,*
- *zubní technici, optici (třída 322) – 61,8 %,*
- *vedoucí útvarů, ředitelé (třída 123) – 60,0 %,*
- *umělečtí pracovníci (třída 245) – 52,6 %,*
- *obchodní agenti (třída 342) – 51,7 %,*
- *obsluha optických a elektronech. zařízení (třída 313) – 48,4 %,*
- *finanční experti, personalisté (třída 241) – 46,7%,*
- *fakturanti, kalkulanti (třída 412) – 41,2 %,*
- *elektromechanici (třída 724) – 36,7 %,*
- *pracovníci ostrahy (třída 516) – 34,0 %,*
- *krupiéři, pokladníci (třída 421) – 33,3 %.*

Z pohledu nejčastěji požadovaných vlastností stejně jako v předchozích šetřeních figurují na prvním místě **komunikační schopnosti**, které se objevily v 7,8 % inzerátů.

³ Vyhláška 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

⁴ Je nutné si uvědomit, že inzerující subjekty často uváděly více položek, procentní podíly tudíž nedávají 100 %.

Následuje **bezúhonnost** (5,6 %), **flexibilita, adaptabilita, dynamika** (5,3 %), **organizační schopnosti** (3,7 %), **pracovitost** (3,4 %). Důraz byl kladen také na iniciativu, pozitivní přístup (3,2 %) a **samostatnost** (3,1 %) a **pečlivost** (3,1 %). Ostatní vlastnosti a dovednosti se vyskytly v méně než 3 % inzerátů. Ve více jak půl procentu inzerátů požadovali inzerenti **technické myšlení** (0,9 %), **řídící schopnosti** (0,7 %), **zodpovědnost** (0,7 %) a **znalost vyhlášky 50** (0,6 %).

Požadavek na komunikační schopnosti byl stejně jako v předchozích šetřeních nejčastější položkou z požadovaných vlastností a dovedností, která se v inzerátech vyskytovala. Obdobně jako v předchozím šetření jsou komunikační dovednosti důležité především pro **vedoucí pracovníky, manažery (třída 123), ekonomy, překladatele, tlumočníky (třída 244), obsluhu elektrotechnických zařízení (třída 313), obchodní zástupce (třída 341), obchodní agenty (třída 342), sekretářky (třída 411) a recepční, telefonisty (třída 422) a prodavače (třída 521)**. Jde vesměs o profese, u kterých je častý osobní kontakt buď se zákazníky, podřízenými nebo kolegy.

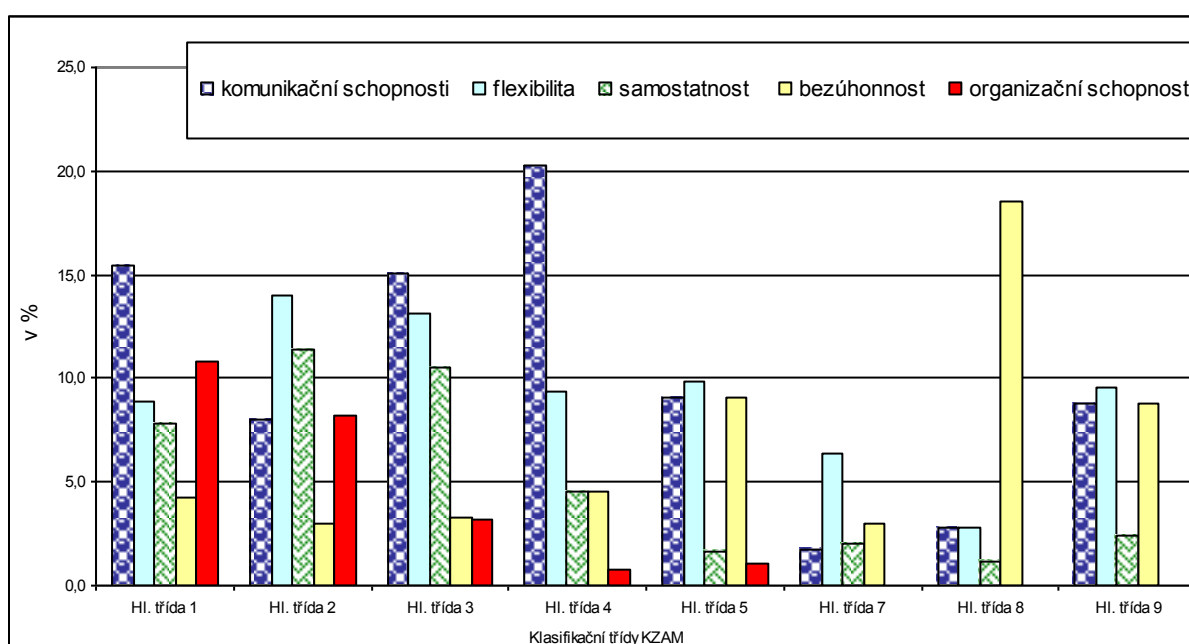
Podmínka bezúhonnosti byla uvedena především ve spojitosti s **vedoucími útvarů, řediteli (třída 123), techniky IT (třída 312), bezpečnostními techniky (třída 315), obchodními agenty (třída 342), sekretářkami (třída 411), kuchaři, číšníky (třída 512)** a ve spojitosti s **pracovníky ochrany a ostrahy (třída 516)**.

Flexibilita, adaptabilita a dynamika dominuje u **právníků (třída 242), techniků (třída 311), techniků IT (třída 312), úřednických povolání (třída 413, 411), automechaniků (třída 723), dělníků v tiskárně (třída 825) a řidičů automobilů (třída 832)**.

Pracovitost, pracovní nasazení bylo spojeno zejména s profesemi **ředitelé, výkonní ředitelé (třída 131), zdravotní sestry (třída 323), obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341), kuchaři, číšníci (třída 512), prodavači (třída 521), dělníci v potravinářství (třída 741), montážní dělníci (třída 828), uklízeči, pomocníci v domácnosti (třída 913)** a také byla vyžadována v inzerátech, které nabízely pracovní příležitosti **pro brigádníky, studenty (třída 984)**.

Organizační talent se vyskytl ve spojení s **vysoce kvalifikovanými pracovníky jak v oblasti financí a personalistiky a reklamy (241), tak u technických inženýrů (214) a programátorů (213)**. Dále je žádáno také u **techniků (311), a administrativních pracovníků včetně sekretářek (411) a úředníků v dopravě a skladech (413)**.

Obrázek 5 : Vybrané požadované vlastnosti podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2010*

* z důvodu malého počtu inzerátů byla vynechána klasifikační třída 6.

Iniciativa byla spojována především **s obchodními agenty (třída 342), lékaři – zástupci farmaceutických firem (třída 222) a s pracovníky v reklamě a marketingu (třída 241).**

Oproti předchozím šetřením se častěji objevil požadavek **na příjemný vzhled**, a to u profesí **obchodní agenti (třída 342), pracovníci zábavy (třída 347), kuchaři, číšníci (třída 512), kosmetičky, maséři (třída 514) a prodavači (třída 512).**

Nároky na pečlivost byly také uváděny **u programátorů (třída 213), zdravotních sester (třída 323), recepčních, telefonistů (třída 422), pracovníků ostrahy (třída 516), automechaniků (třída 723) a také u řidičů (třída 832) a uklízečů a pomocníků v domácnosti (třída 913).**

Jak je patrné z grafu, čím nižší je kvalifikační třída, tím nižší jsou nároky na osobní vlastnosti a dovednosti. U hlavní třídy 1 až 4, a částečně také u hlavní třídy 5, se stěžejní osobnostní vlastností či dovedností jeví zejména **schopnost komunikace, samostatnost a bezúhonnost.** U tříd 7 až 9 je podíl požadovaných osobnostních vlastností nižší. Pokud lze určit, co je žádáno, vystupuje jako hlavní požadavek **bezúhonnost a samostatnost.**

Výsledky šetření z roku 2010 se od předchozích liší především nižším podílem inzerátů, ve kterých byly požadavky na osobnostní vlastnosti a dovednosti uvedeny. Pokud byly tyto požadavky v inzerátu deklarovány, pak do popředí vystupují především **komunikační dovednosti.** Komunikační dovednosti byly v centru pozornosti i v předchozích šetřeních. Následuje obchodní talent, samostatnost a bezúhonnost. Tyto poněkud specifické dovednosti ukazují, že v době ekonomické krize kladou zaměstnavatelé důraz na ty dovednosti a schopnosti, které přímo souvisí s vykonávanou profesí. Z šetření vyplynulo, že komunikační dovednosti jsou spojeny především s těmi dovednostmi, které spočívají v kontaktu s lidmi (ať již v postavení klientů nebo podřízených), naopak bezúhonnost byla spojena s těmi profesemi, které v sobě nesou přímé spojení s manipulací s penězi nebo zbožím apod. Specifickým požadavkem, který se v šetření z roku 2010 dostal mezi nejčtenější, je požadavek na příjemný vzhled. To je zřejmě ovlivněno tím, že v tomto šetření se objevilo více inzerátů zaměřených na profese z oblasti osobních služeb, kde příjemný vzhled může být přínosem.

2.9 Požadavky na řidičský průkaz

Požadavek na vlastnictví řidičského průkazu byl uveden v 11,1 % inzerátů. To je o 2,6 procentního bodu méně než v roce 2007 a takřka o 6 procentních bodů méně než v šetření z roku 2005. Nejčastěji byl uváděn požadavek na řidičské oprávnění skupiny B, a to v 8,6 % (v roce 2007 to bylo 12,5 %, v roce 2005 pak 14,6 %). Jiná řidičská skupina byla požadována v 2,1 % inzerátů (v roce 2007 to bylo v 1,2 % a v roce 2005 šlo o 2,3 % inzerátů). Kromě **řidičů automobilů a automechaniků**, kde je řidičský průkaz předpokladem pro výkon profese, se požadavek na řidičský průkaz nejčastěji objevoval u inzerátů hledajících **obchodní zástupce, agenty, techniky**, ale také **elektromechaniky.** Také u inzerátů hledajících **vedoucí útvarů, ředitele** se požadavek na řidičský průkaz objevil a u bezpečnostních techniků rovněž. Jak vidíme, požadavek na vlastnictví řidičského průkazu se prolíná skrze různorodé profese, a záleží na uvážení zaměstnavatele, jak je možnost vlastní mobility pracovníků pro něj důležitá.

2.10 Finanční ohodnocení

Velmi důležitým atributem, kterému jsme v rámci naší analýzy věnovali pozornost, byla **nabídka finančního ohodnocení.** Jeho výše poukazuje na to, jakou pozici má daná profese na pracovním trhu. Ačkoliv finanční ohodnocení, které je v inzerátech nabízeno, samozřejmě neodpovídá skutečnému rozvržení platů v daných profesích, jde o zajímavý údaj, který napomáhá vytvoření obrazu inzerovaných profesí.

Nabízená mzda byla uvedena v 13,7 % inzerátů. Tento podíl se blíží hodnotám z roku 2005, kdy případný plat byl zmíněn v 15,9 % inzerátů. Naopak je nižší než v roce 2007, kdy byla mzda uvedena v 22,7 % inzerátů. Z důvodu vyhodnocení získaných údajů jsme deklarované částky kategorizovali. Přehled kategorií je uveden v tabulce. Specifickou kategorií je „dobré finanční ohodnocení“, kdy nebyla v inzerátech uvedena konkrétní částka, ale finanční nabídka byla vyjádřena slovně jako „dobrá“. Tato varianta byla ve všech šetřeních vůbec nejčastější. V roce 2010 ji uvedlo 6 % inzerátů, v roce 2007 byla uvedena v 8,4 % a v roce 2005 šlo 8,8 % inzerátů. Je zajímavé, že ačkoliv počet inzerátů byl v každém šetření zcela odlišný, podíl této kategorie zůstává přibližně stejný. Je zřejmé, že na uvedení spíše slovního hodnocení případné mzdy nemá vývoj ekonomiky vliv.

Také u nabízeného finančního ocenění se potvrzuje trend, který se objevil již u předchozích sledovaných znaků, kdy se hodnoty sledovaných ukazatelů výrazně více vrací k úrovním z roku 2005 než k roku 2007. Jestliže se v roce 2007 celkově zvýšil podíl vyšších finančních kategorií, kdy nejvýraznější zvýšení bylo zaznamenáno u kategorie 21–30 tisíc korun za měsíc, která narostla o 3,5 procentního bodu (ve srovnání s rokem 2005), pak v roce 2010 se vyšší platové kategorie vrací svým podílem k roku 2005. Kategorie 21–30 tisíc korun za měsíc byla nabízena v 2,3 % inzerátů (v roce 2007 to bylo v 5,0 %, v roce 2005 se to týkalo 1,5 % inzerátů). Kategorie 31–50 tisíc korun měsíčně byla uvedena v 1,2 % inzerátů (v roce 2007 šlo o 4,6 %, v roce 2005 pak o 1,7 %). Plat nad 50 tisíc měsíčně byl v roce 2010 deklarován v 0,5 % inzerátů (v roce 2007 to bylo v 1,4 % a v roce 2005 se to týkalo 0,7 % inzerátů). Obdobně podíl inzerátů s nejnižším finančním ohodnocením (do 10 tisíc měsíčně) v roce 2010 činil 0,7 %, v roce 2007 představoval 0,2 % a v roce 2005 byl uveden v 0,9 % inzerátů.

Je zde tedy zřetelná tendence návratu k hodnotám z roku 2005. Velmi pravděpodobnou příčinou je ekonomická situace roku 2010, která se od ekonomicky příznivého roku 2007 výrazně lišila.

Tabulka 3: Nabízené finanční ocenění v inzerci v denním tisku v roce 2010

Finanční ocenění	abs. počet	v %
"dobré finanční ohodnocení"	350	6,0
plat do 10 000 Kč měsíčně	43	0,7
plat 11 000 - 20 000 Kč měsíčně	175	3,0
plat 21 000 - 30 000 Kč měsíčně	133	2,3
plat 31 000 - 50 000 Kč měsíčně	67	1,2
plat nad 50 000 Kč měsíčně	30	0,5
celkem	798	13,7
<i>neuvezeno</i>	<i>5 011</i>	<i>86,3</i>

Nabídka „dobré finanční ohodnocení“ byla uvedena v 6 % inzerátů a nejčastěji byla spojena s následujícími profesemi:

- *práce doma (třída 980⁵) – 29,4 %,*
- *finanční experti, personalisté, marketing (třída 241) – 28,0 %,*
- *pokladníci, krupiéři (třída 421) – 26,7 %,*
- *roznos letáků, pomocné práce (třída 911) – 18,8 %,*
- *obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 18,4 %,*
- *řidiči automobilů (třída 832) – 14,8 %,*
- *kosmetičky, maséři (třída 514) – 14,4 %.*

Měsíční mzdu vyšší než 50 tis. Kč nabízelo 0,5 % inzerátů, přičemž relativně nejčastěji tomu bylo u profesí:

⁵ Práce doma nemá v klasifikačním systému KZAM žádný kód. Pro naše potřeby byl tomuto typu pracovní nabídky přiřazen kód 980.

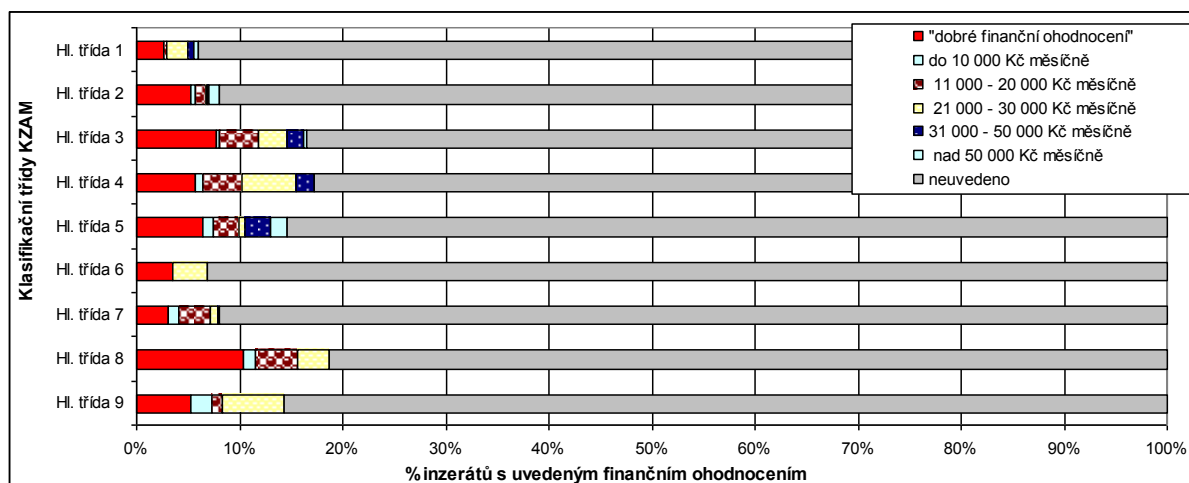
- umělečtí pracovníci (třída 245) – 21,1 %,
- odborní administrativní pracovníci (třída 247) – 7,9 %,
- kosmetičky, maséři (třída 514) – 7,6 %,
- pracovníci zábavy (třída 347) – 7,4 %.

Nejnižší finanční hodnocení do 10 tisíc Kč měsíčně bylo nabízeno v 0,7 % inzerátech a ve většině případů šlo o jeden inzerát hledající danou profesi. Profese, kde to bylo ve více jak jednom případě, jsou následující:

- kuchaři, číšníci (třída 512) – 6 případů,
- prodavači (třída 521) – 5 případů,
- řidiči automobilů (třída 832) – 5 případů,
- uklízeči, pomocníci v domácnostech (třída 913) – 4 případy,
- sekretářky, nižší administrativní pracovníci (třída 411) – 4 případy,
- automechanici (třída 723) – 2 případy.

Některé skupiny profesí patří ve sledovaném kontextu do více skupin podle výše nabízeného finančního ohodnocení, kdy typickou skupinou jsou **obchodní zástupci a pojišťovací agenti (třída 341), řidiči automobilů (třída 832), pracovníci zábavy (třída 347) či sekretářky, nižší administrativní pracovníci (třída 411)**. Můžeme předpokládat, že toto rozpětí poukazuje na různorodost povolání této klasifikační třídy, a to jak z pohledu náplně práce, tak místa výkonu.

Obrázek 6: Nabízené finanční ohodnocení podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2010

Jak můžeme v grafu vidět, nejčastěji byla výše nabízeného finančního ohodnocení uvedena ve spojitosti s klasifikační třídou 8 (obsluha strojů a strojních zařízení), 4 (úředníci a administrativní pracovníci), 3 (techničtí pracovníci) a 9 (pomocné dělnické profese a nekvalifikované profese). Přičemž ve všech dominuje neurčitá slovní nabídka „dobrého finančního ocenění“. Naopak jen velmi zřídka byla finanční nabídka uvedena u vysoce kvalifikovaných profesí, tedy u hlavní třídy 1 (vedoucí pracovníci) a hlavní třídy 2 (vysoce odborné profese).

Pokud byla finanční nabídka uvedena, pak nejlepší platové podmínky (nad 31 tisíc měsíčně) byly nabízeny pracovníkům hlavní klasifikační třídy 5 (provozně obslužné profese), třídy 3 (technické a odborné profese) a hlavní třídy 4 (administrativní a úřednické profese). Jak je zřejmé, v šetření z roku 2010 nebyly tyto výhodné platové podmínky nabízeny v inzerátech řídícím pracovníkům či vysoce odborným pracovníkům. To je zřejmě důsledek poklesu uvádění platového ohodnocení v inzerátech, kdy se tento pokles týkal zejména inzerátů hledajících vysoce kvalifikované profese.

2.11 Druh pracovního poměru

Dalším bodem naší analýzy inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku byl druh pracovního poměru, jaký zaměstnavatelé prostřednictvím inzercie nabízejí. **Druh pracovního poměru byl uveden v 12,0 % inzerátů.** V 9,3 % šlo o hlavní pracovní poměr, 1,8 % inzerátů udávalo, že jde o vedlejší pracovní poměr nebo brigádu a v 1,2 % inzerátů pak bylo uvedeno, že může jít jak o hlavní, tak o vedlejší pracovní poměr.

V roce 2007 jsme zjistili, že se podíl inzerátů s uvedeným druhem pracovního poměru navýšil oproti roku 2005 o 66 procentních bodů. **V roce 2010 se situace opět vrátila k hodnotám z roku 2005** – počet inzerátů byl uveden zhruba v desetině případů, což je výrazně méně než v roce 2007 (87,3 %) a také méně než v roce 2005 (21,3 %). Jak vidíme, rok 2007 představoval výjimku, která v roce 2010 již neplatila.

Tabulka 4: Druh pracovního poměru v inzerci v denním tisku v roce 2010

Druh pracovního poměru	abs. počet	v %
hlavní pracovní poměr	542	9,3
vedlejší pracovní poměr, brigáda	104	1,8
hlavní pracovní poměr nebo vedlejší pracovní poměr	70	1,2
celkem	716	12,0
<i>neuvedeno</i>	5 093	87,7

Jak jsme již uvedli, naprostá většina inzerátů neměla uvedený druh nabízeného pracovního poměru. V těch inzerátech, kde druh pracovního poměru byl uveden, šlo zejména o následující profese:

Nejčastější profese, kde byl uveden nějaký druh pracovního poměru:

- *zubní technici, optici (třída 322) – 64,9 %,*
- *brigádníci (třída 9846) – 57,1 %,*
- *vedoucí pracovníci, ředitelé (třída 123) – 39,7 %,*
- *umělečtí pracovníci (třída 245) – 26,3 %,*
- *finanční experti, personalisté, marketing, reklama (třída 241) – 25,3 %,*
- *prodavači ve stáncích (třída 522) – 22,7 %.*

Profese, u kterých byla relativně často nabízena práce ve vedlejším pracovním poměru nebo práce formou brigády. Jde o následující profese:

- *brigádníci (třída 984) – 57,1 %,*
- *korektoři, kódovači (třída 414) – 21,4 %,*
- *prodavači ve stáncích (třída 522) – 13,6 %,*
- *dělníci v zemědělství (třída 611) – 12,5 %,*
- *uklízeči, pomocníci v domácnostech (třída 913) – 9,7 %,*
- *pracovníci ve sportu (třída 348) – 7,1 %,*
- *prodavači (třída 521) – 6,7 %.*

Jak vidíme, nejčastěji byl tento druh pracovního poměru nabízen v případě, že firmy hledaly přímo brigádníky. Dále jde o profese, u kterých práce na částečný úvazek může být obvyklá (korektoři, kódovači, trenéři apod.). V ostatních profesích je podíl práce ve vedlejším pracovním poměru zanedbatelný; pokud byl druh pracovního poměru uveden, šlo většinou o hlavní pracovní poměr.

⁶ Pro činnost označenou jako brigáda (bez přesnější definice) není kód KZAM. Pro naše potřeby jsme mu přiřadili kód 984.

2.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem

Dalším bodem, který jsme v rámci inzertní nabídky sledovali, byly tendence související s odvětvím ekonomické činnosti firem, které inzerovaly ve sledovaných periodikách nejčastěji. Zde je však na místě uvést, že **odvětví inzerující firmy bylo uvedeno v 30,8 % případů**. Tento podíl je obdobný jako v předchozích šetřeních – v roce 2007 to bylo v 33,3 % inzerátů a v roce 2005 šlo o 37,1 % inzerátů.

Následující tabulka přináší souhrnný přehled hlavních tříd uváděných odvětví.

Tabulka 5: Odvětví ekonomické činnosti firem inzerujících v denním tisku v roce 2010

Odvětví firmy	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu profesí	kumulativní %
pohostinství a ubytování	402	6,9	22,5	6,9
zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	299	5,1	16,7	12,1
obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	233	4,0	13,0	16,1
zpracovatelský průmysl	196	3,4	11,0	19,4
ost. veřejné, sociální a osobní služby	138	2,4	7,7	21,8
peněžnictví a pojišťovnictví	106	1,8	5,9	23,6
nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a vývoj	103	1,8	5,8	25,4
doprava, skladování, pošty a telekomunikace	84	1,4	4,7	26,9
školství	74	1,3	4,1	28,1
stavebnictví	48	0,8	2,7	29,0
poradenství	26	0,4	1,5	29,4
bezpečnostní služba	26	0,4	1,5	29,9
veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	17	0,3	1,0	30,1
výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	15	0,3	0,8	30,4
IT firmy	10	0,2	0,6	30,6
soukromé domácnosti	6	0,1	0,3	30,7
exteriitoriální organizace, spolky	4	0,1	0,2	30,7
zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	1	0,0	0,1	30,8
celkem	1 788	30,8	100,0	x
<i>neuvedeno</i>	<i>4 021</i>	<i>69,2</i>	<i>x</i>	<i>69,2</i>

Nejčastěji podávaly inzerát firmy působící v oblasti pohostinství a ubytování (6,9 %) inzerátů. Následuje oblast **zdravotnictví a farmacie (5,1 %)** a oblast **obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží (4,0 %)**. **Zpracovatelský průmysl**, kterému v předchozím šetření z roku 2007 patřilo první místo, se nyní ocitl na místě čtvrtém (4,0 %). Také oblast **peněžnictví a pojišťovnictví** se posunula v žebříčku četností více dozadu (1,8 % inzerátů oproti 10,2 % v roce 2007). Více jak jedno procento inzerátů vyčerpaly ještě firmy z odvětví ostatní veřejné, sociální a osobní služby, nemovitosti a pronájem služeb pro podniky, doprava a skladování a telekomunikace a také organizace z oblasti školství.

2.13 Uvedení názvu firmy

Jedním ze znaků, které jsou ukazateli určité serióznosti inzerující firmy, je uvedení jejího názvu. Uvedením svého jména firma blíže specifikuje oblast, ve které případný uchazeč o zaměstnání bude působit. Současně uvedením názvu získává inzerát na důvěryhodnosti a poukazuje na komunikační úroveň dané organizace, čímž firma zvyšuje šance, že na daný inzerát odpoví člověk vážně se zajímající o nabízené pracovní místo.

Název firmy byl uveden takřka ve třech čtvrtinách inzerátů – v 71,8 %. To je o 13 procentních bodů více než v roce 2007 (ve 58,8 %) a takřka o 28 procentních bodů více než v roce 2005. Tento trend navyšování počtu inzerátů, kde je uvedeno jméno inzerujícího, vypovídá o tom, že si zaměstnavatelé stále více uvědomují význam uvedení svého jména, který zvyšuje jejich důvěryhodnost. Současně je zde však nutné nezapomínat na to, že často pracovní nabídky inzerují personální agentury, které zastupují konkrétní firmy a firma sama tak v inzerci není vůbec zmiňována.

V roce 2010 byl název firmy uveden zejména ve spojitosti s hledáním profesí vyšších kvalifikačních tříd. Čím vyšší kvalifikační třída byla požadována, tím častěji byl v inzerátu uveden i název firmy, takže v inzerátech hledajících manažery a vedoucí pracovníky byl název firmy uveden v 88,3 % a v inzerátech hledajících vysoce odborné profese v 91,0 % inzerátů. Naopak v případě hledání pracovníků klasifikační třídy 9 byl název firmy uveden pouze v 55,9 %. Nejméně často byl název firmy uveden v případě, že v inzerci byli hledáni pracovníci třídy 5 (provozně-obslužné profese), a to v 50,0 % inzerátů. U profesí z hlavní třídy 8 již byl název firmy uveden v 71,4 %, v případě hlavní třídy 7 to bylo v 72,3 % a u profesí z hlavní třídy 4 a 6 byl název firmy uveden v 72,4 % inzerátů. Tento trend (uvedení názvu firmy častěji v inzerátech, které hledají pracovníky z vyšších kvalifikovaných tříd) odpovídá výsledkům z roku 2005. Naopak v roce 2007 byl trend zcela opačný, kdy název firmy byl uveden častěji u profesí z nižších kvalifikačních tříd. Za změnou výsledků můžeme vidět změněnou hospodářskou situaci, kdy v roce 2007 bylo u nás několik zahraničních firem, které zde zakládaly výrobní závody a nabíraly značný počet pracovníků, zejména dělnických profesí. To mohlo ovlivnit i výsledné hodnoty sledovaného znaku.

2.14 Firmy zahraničních vlastníků

Případné vlastnictví inzerující firmy zahraničním vlastníkem nebo mezinárodní charakter inzerenta patřilo ke sledovaným ukazatelům. V roce 2010 bylo zahraniční vlastnictví firmy uvedeno v 8 % inzerátů. Z toho v 7,5 % šlo o zahraniční nebo mezinárodní firmu (v roce 2007 to bylo v 8,3 % inzerátů a v roce 2005 šlo o 9,2 % inzerátů). Z těchto 8 % bylo 0,4 % (21 inzerátů) napsáno v angličtině (v roce 2007 šlo o 4,1 % inzerátů a v roce 2005 pak o 0,9 %). V němčině byly podány 0,1 % inzerátů (5 případů) a 2 inzeráty byly podány v jiném cizím jazyce než v angličtině a němčině.

Nejčastěji bylo **zahraniční vlastnictví firmy** uvedeno u pozice:

- *zubní technici, optici (třída 322) – 61,1 %,*
- *vedoucí útvarů, manažeři (třída 123) – 43,5 %,*
- *finanční experti, personalisté, marketing, reklama (třída 241) – 29,3 %,*
- *bezpečnostní technici (třída 315) – 11,6 %,*
- *programátoři (třída 213) – 7,4 %,*
- *úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 6,6 %,*
- *technici IT (třída 312) – 5,1 %,*
- *kuchaři, číšníci (třída 512) – 5,0 %.*

Inzeráty podané v angličtině nabízely zaměstnání především lidem s vyšší kvalifikací:

vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123), programátoři (třída 213), finanční experti, personalisté, marketing a reklama (třída 241).

Inzerát uvedený v němčině nabízel zaměstnání elektrikáři (třída 724).

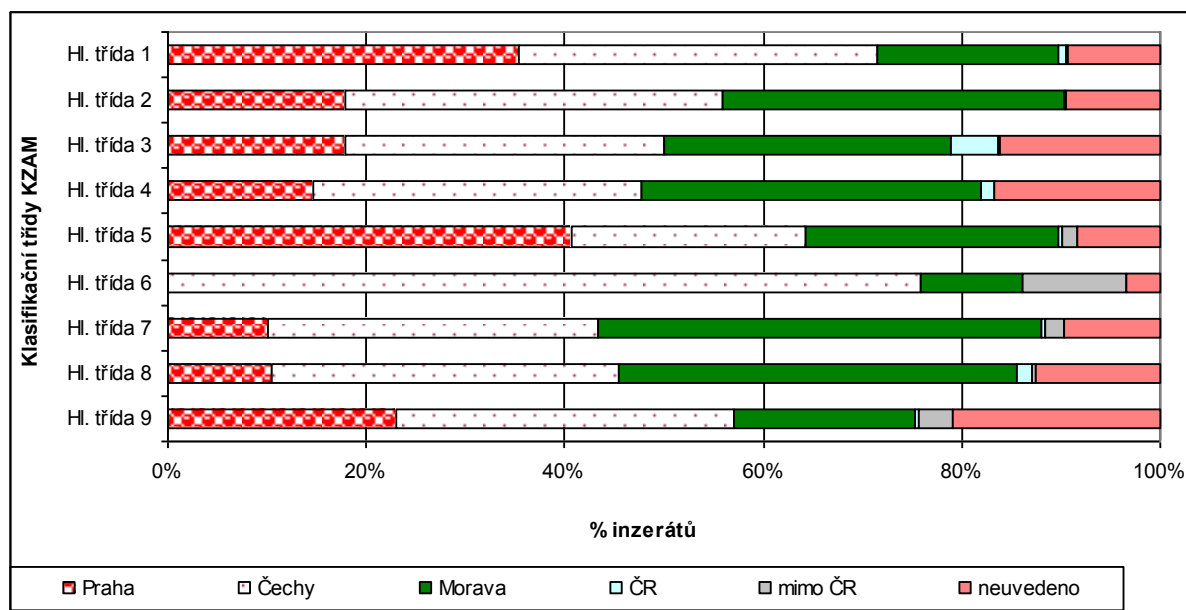
2.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí

V neposlední řadě jsme v analýze inzertní nabídky zaměstnání věnovali pozornost také regionálnímu hledisku, tedy pro jaký region byla daná hledaná profese určena. Zajímalo nás, zda bylo v inzerátu uvedeno místo, kde by měla být práce vykonávána, a to bez ohledu na to, v jakém deníku (či v jaké regionální mutaci) se inzerát vyskytoval. **Místo výkonu daného zaměstnání bylo uvedeno v 87,4 % inzerátů.** To je výrazně více než v roce 2007, kdy místo výkonu nabízené pracovní nabídky bylo uvedeno v 66,3 % inzerátů. V roce 2005 to bylo v necelých 69 % inzerátů. Nejčastěji byla nabízena práce v Praze (21,7 %, což je stejně jako v roce 2007), následuje Moravskoslezský kraj s 11,6 % (v roce 2007 to bylo 9,3 %), Olomoucký (7,0 %), Jihomoravský (6,9 %) a Zlínský kraj (5,1 %). Nad 3 % se pohybovala

nabídka zaměstnání v kraji Libereckém (4,4 %), Královéhradeckém (4,3 %), Jihočeském (4,3 %), Středočeském (4,2 %), Karlovarském (3,9 %), Plzeňském kraji (3,7 %), kraji Vysočina (3,5 %) a v Pardubickém kraji (3,4 %). Poslední zbývající český region – Ústecký kraj – byl zastoupen 0,9 %.

Ve srovnání s rokem 2007 je patrný nárůst podílu inzerátů nabízejících zaměstnání v Moravskoslezském kraji a naopak pokles podílu inzerátů směřovaných do Středočeského kraje. Prvenství Prahy je pak patrné ve všech šetřeních.

Obrázek 7: Hlavní klasifikační třídy KZAM a regiony, pro které byly hledány v inzerci v denním tisku v roce 2010

Pokud se podíváme podrobněji na pražský a moravskoslezský region, kam bylo směřováno nejvíce nabídek, vidíme, že nejčastěji byly hledány profese:

Praha:

- zubní technici, optici (třída 322) – 65,6 %,
- kosmetičky, maséři (třída 514) – 58,3 %,
- vrátní (třída 915) – 40,6 %,
- kuchaři, číšníci (třída 512) – 39,4 %,
- prodavači (třída 521) – 38,5 %,
- uklízeči, pomocníci v domácnosti (třída 913) – 35,5 %,
- administrativní pracovníci (třída 412) – 35,3 %,
- vedoucí útvarů, manažeři (třída 123) – 28,4 %.

Moravskoslezský kraj:

- lékaři (třída 222) – 37,0 %,
- právníci (třída 242) – 36,4 %,
- svářeči, klempíři (třída 721) – 36,4 %,
- korektoři, kódovači (třída 414) – 35,7 %,
- řidič zemědělských strojů (třída 833) – 29,3 %,
- zdravotní sestry (třída 323) – 27,9 %,
- odborní ekonomové, překladatelé (třída 244) – 27,6 %,
- železáři (třída 821) – 27,6 %.

Nabídka práce v zahraničí byla poměrně málo frekventovaná, její podíl činil stejně jako v předchozích letech 0,9 % (51 inzerátů). Relativně nejčastěji byla nabízena práce

v Rakousku (13 inzerátů), v Evropské unii (12 inzerátů), Itálii (6 inzerátů), Švýcarsku (5 inzerátů), Německu (4 inzerátů), Holandsku (3 inzeráty), Norsku (2 inzeráty) a Španělsku (2 inzeráty). V Irsku, Polsku, ve Velké Británii a na Slovensku byla nabízena práce v jednom inzerátu. Nízký počet nabídek na práci v zahraničí ve všech šetřeních nedovoluje usuzovat na obecnější trendy v této oblasti pracovního trhu.

Regionální aspekt nabídky zaměstnání je zřetelný zejména pro některé klasifikační třídy. Zatímco u hlavních tříd 1 až 5 můžeme říci, že jsou rovnoměrně zastoupeny nabídky práce jak z Prahy, Čech i z Moravy, u klasifikačních tříd 6 až 8 to již neplatí. V těchto hlavních profesních třídách je nižší podíl nabídky práce pro oblast Prahy, nabídka pro Čechy a Moravu je celkem vyrovnaná.

3. Inzertní nabídka zaměstnání na internetu

Druhým dílem analýzy inzerce zaměstnání je analýza inzerátů uveřejněných na internetu. Ze značného množství internetových serverů nabízejících zaměstnání jsme se soustředili na dva – www.jobs.cz a www.sprace.cz. Celkem jsme na těchto serverech ve sledovaném období zachytili **8 873 inzerátů nabízejících zaměstnání**.

Na serveru www.jobs.cz bylo uveřejněno **5 532 inzerátů, což tvořilo 66,5 % všech inzerátů uveřejněných na internetu**. Na serveru www.sprace.cz jsme zachytili zbývajících **33,5 % tedy 2 941 inzerátů**. Ve srovnání s předchozími šetřeními je zajímavé, že ačkoliv v roce 2010 došlo ve srovnání s rokem 2007 k celkovému výraznému poklesu počtu inzerátů (o více jak 10 tisíc inzerátů), na internetu nebyl pokles inzerátů tak výrazný – v roce 2010 bylo na internetu uveřejněno o 1 309 inzerátů méně než v roce 2007 (pokles o 12,9 %). Ve srovnání s rokem 2005 narostl počet inzerátů v roce 2010 o více jak 2 tisíce; na internetu jich bylo uveřejněno o 63,4 % více než v roce 2005 (tedy o 5 625 více vyjádřeno v absolutních číslech). Inzertní nabídky zaměstnání na internetu se tak ekonomická krize roku 2010 dotkla méně než inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku.

3.1 Struktura hledaných profesí na internetu

Podobně jako u inzertní nabídky v denním tisku jsme se v rámci analýzy internetové nabídky zaměstnání v první řadě zajímali o **strukturu nabízených pracovních příležitostí z profesního hlediska**. Také zde byly profese kódovány podle skupin povolání klasifikace KZAM na tři klasifikační místa. Celkový přehled hledaných profesí je pak uveden v tabulce v příloze.

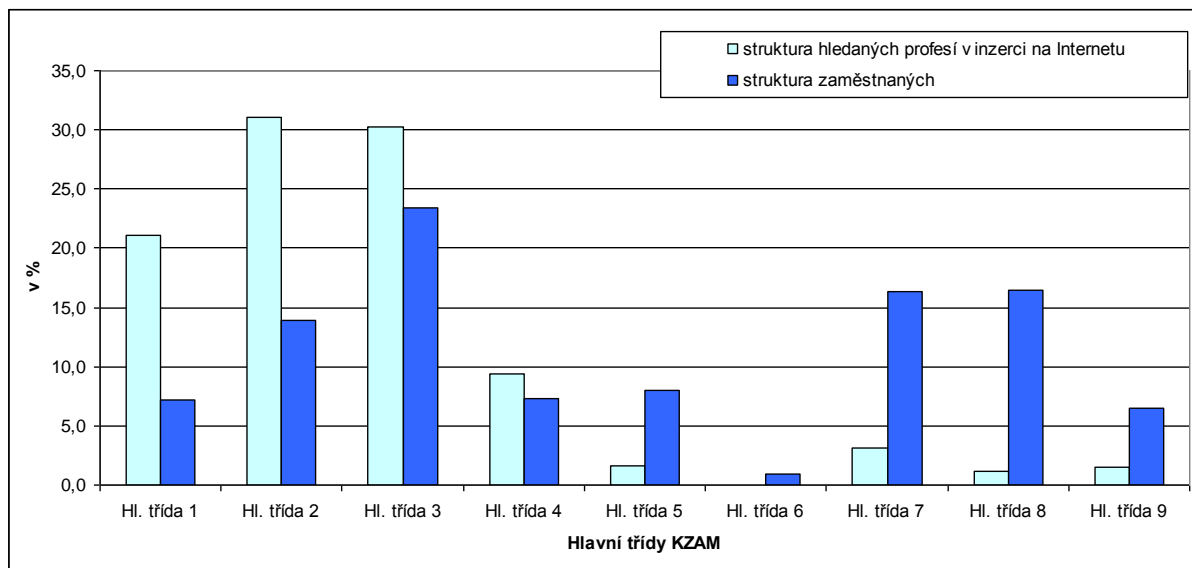
Nejdříve se podívejme na hlavní klasifikační třídy a jejich zastoupení jak ve struktuře hledaných profesí, tak ve struktuře zaměstnanců v rámci trhu práce. Hledaná profese byla uvedena v 99,1 % inzerátů na internetu (tedy v 8 694 případech). Pouze v 0,9 % inzerátů nebyla uvedena hledaná profese.

Profese reprezentující hlavní klasifikační třídu 1 (vedoucí pracovníci) byly hledány v 21,1 % inzerátů (1 849 případů). To je o 4,5 procentního bodu více než v roce 2007 (16,5 %, 1 674 případů) a o 3,4 procentního bodu více než v roce 2005 (17,7 % inzerátů, 576 případů). Do této klasifikační skupiny patří například profese *manažerů, vedoucích pracovníků, vyšších státních úředníků* apod. Ve struktuře počtu zaměstnanců patří tato klasifikační třída k těm méně zastoupeným – 5,9 % ze všech zaměstnaných (tedy 293 tisíc pracujících), v rámci inzertní nabídky zaměstnání na internetu jí patří třetí místo nejčastěji hledané profesní třídy.

Profese z hlavní klasifikační třídy 2 (vysoce kvalifikované profese) byly požadovány v 31,1 % (v 2 726 případech). V porovnání s rokem 2007 stoupl podíl inzerátů hledajících tuto profesní třídu o 6,5 procentního bodu (24,5 %, 2 486 případů). Ve srovnání s rokem 2005 došlo dokonce k nárůstu jejich podílu na celkovém počtu inzerátů o 7,9 procentního bodu (23,1 %, 749 případů). K nositelům této třídy patří zejména *techničtí inženýři*,

programátoři, analytici, finanční experti, personalisté, učitelé, právníci, ekonomové, odborní administrativní pracovníci apod. Stejně jako u hlavní třídy 1 se zde projevila mírná disproporce mezi podílem této třídy mezi zaměstnanci na trhu práce, kde tvoří 11,8 % všech zaměstnanců (tedy 582 tisíc pracujících), a v nabídce zaměstnání na internetu, kde profesím z této klasifikační třídy náleží první místo mezi nejčetněji se vyskytujícími povoláními.

Obrázek 8: Struktura hledaných profesí a skutečná struktura zaměstnaných podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2010

Profesím z hlavní klasifikační třídy 3 (techničtí pracovníci) **patřilo druhé místo v žebříčku hledanosti profesí.** V inzertní nabídce zaměstnání na internetu byli pracovníci z této třídy hledáni **v 30,3 %** (2 657 případů). V roce 2007 byl podíl inzerátů u této třídy o něco vyšší – 33,1 % inzerátů (3 368 případů). V roce 2005 patřily profese z této klasifikační třídy mezi nejhledanější, v inzertní nabídce představovaly 36,4 % (1 180 případů). Je zřejmé, že poptávka po pracovnících této třídy je setrvale vysoká. Patří do ní například *technici včetně bezpečnostních techniků, zdravotní sestry, obchodní zástupci, pojišťovací agenti, účetní a odborní referenti apod.* Tato třída patří k nejčetnějším jak v nabídce zaměstnání v inzerci, tak v počtu zaměstnanců na trhu práce. Podíl pracovníků náležejících do této třídy činí ve struktuře zaměstnanosti 23,8 % ze všech pracujících, což v absolutním vyjádření představuje 1 176 tisíc pracujících.

Profese hlavní klasifikační třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) byly žádány **v 9,3 % inzerátů (819 případů).** Profesím z této třídy (například *sekretářkám, recepčním, telefonistům, nižším úředníkům apod.*) v rámci internetové inzertní nabídky zaměstnání náleží co do četnosti čtvrté místo. Také v šetření z roku 2007 byla tato třída co do četnosti na čtvrtém místě, přičemž její podíl činil 14,4 % (v 1 437 inzerátech). V roce 2005 šlo o 11,4 % (368 případů). V obou předchozích šetřeních činil podíl inzerátů hledající profese této klasifikační třídy více jak deset procent. V roce 2010 je nižší, přičemž by se dalo říci, že umenšení jejího podílu se stalo ve prospěch vyšších klasifikačních tříd. Ve struktuře zaměstnanosti na trhu práce patří zástupci této třídy k těm méně početným, kde představují 7,4 % všech zaměstnaných, což znamená, že do této klasifikační třídy náleží 363 tisíc pracujících.

Hlavní klasifikační třída 5 (provozní pracovníci ve službách) byla v inzertní nabídce zaměstnání na internetu zastoupena **1,6 %** (144 inzerátů). V roce 2007 to bylo o 2,2 procentního bodu více (3,8 %, 384 inzeráty). V roce 2005 to bylo 4,1 % (133 případů). Jak je z údajů patrné, podíl inzerátů hledajících pracovníky z této klasifikační třídy neustále klesá. K typickým zástupcům této profese patří *prodavači, kadeřníci, kuchaři, číšníci, pečovatelé, pracovníci ostrahy apod.* Ačkoliv v internetové inzertní nabídce je podíl profesí z této třídy

nízký, ve struktuře zaměstnanosti je jejich zastoupení spíše vyšší, tvoří 11,9 % ze všech zaměstnaných (587 tisíc zaměstnanců).

Profese hlavní klasifikační třídy 6 (kvalifikovaní dělníci v zemědělství) patří tak jako v předchozích šetřeních k nejméně zastoupeným profesím. V rámci inzertní internetové nabídky zaměstnání **pouze 1 inzerát** nabízel zaměstnání náležející do této třídy. V roce 2007 šlo o 2 inzeráty, v roce 2005 pak o 4 inzeráty. Také v rámci pracovního trhu je tato třída málo zastoupena, neboť její zástupci představují 1,3 % z celkového počtu zaměstnanců (63 tisíc pracovníků).

Profesím náležejícím do hlavní klasifikační třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) patří páté místo v četnosti hledaných profesí. V rámci internetové inzerce jim patřilo **3,1 % inzerátů** (271 případů). V roce 2007 šlo o 5,3 % (536 inzerátů). Také v roce 2005 patřilo této klasifikační třídě páté místo v pomyslném žebříčku četnosti profesí, kdy tvořila 4,1 % inzertní nabídky (139 inzerátů). K typickým zaměstnáním zařazeným do této klasifikační třídy náleží například *zedníci, instalatéři, pokrývači, automechanici, nástrojaři, soustružníci, montéři, skláři, tiskaři apod.* Podíl profesí této třídy ve struktuře zaměstnanosti je výrazně vyšší – 17,6 % z celkového počtu zaměstnaných, což představuje 870 tisíc pracujících. V rámci zaměstnanecké struktury jde o druhou nejčetnější skupinu.

Tak jako v předchozích letech panuje **u profesí hlavní klasifikační třídy 8** (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) **značná disproporce** mezi zaměstnanými a poptávkou po pracovních této klasifikační třídy v rámci internetové inzerce. Stejně jako v předchozích šetřeních i v roce 2010 byl podíl inzerátů u této klasifikační třídy velmi nízký – pouhých **1,1 %** (100 inzerátů). V roce 2007 i 2005 byla poptávka po této profesní třídě zastoupena 2 % inzerátů (204, respektive 65 inzerátů). Tento výsledek řadí profese z této třídy na pomyslné osmé místo v rámci žebříčku četnosti hlavních klasifikačních tříd v internetové inzeraci. Přitom ve struktuře zaměstnanosti představují pracovníci této třídy 13,3 % všech zaměstnanců (657 tisíc pracujících).

Profese hlavní klasifikační třídy 9 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci) vyčerpaly celkový počet inzerátů na internetu z **1,5 %** (128 případů). V roce 2007 to bylo méně, 0,7 % (73 inzerátů). V roce 2005 šlo o 0,8 % (26 inzerátů). Stejně jako v předchozích šetřeních, i v roce 2010 patřilo této třídě v hledanosti profesí jedno z posledních míst (sedmé místo). Tento výsledek je ve shodě s výsledky dosaženými v rámci inzerce v denním tisku. Také ve struktuře zaměstnanosti nepatří tato třída mezi nejčetnější, kdy její zástupci tvoří 6,6 % všech zaměstnaných (327 tisíc pracujících) a řadí se tak na osmé místo.

Tabulka 6: Přehled nejčetnějších profesních skupin v inzertní nabídce na internetu

profesní třída (KZAM)	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu profesí	kumulativní %
123 vedoucí útvarů, ředitelé	1 624	18,5	18,7	18,5
213 programátoři	994	11,3	11,4	29,8
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	958	10,9	11,0	40,8
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	855	9,7	9,8	50,5
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	657	7,5	7,6	58,0
342 obchodní agenti	443	5,0	5,1	63,0
343 účetní, odborní referenti	361	4,1	4,2	67,2
311 technici v "technických oborech"	325	3,7	3,7	70,9
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	325	3,7	3,7	74,6
422 recepční, telefonisté	231	2,6	2,7	77,2
413 úředníci v dopravě, skladech	148	1,7	1,7	78,9
122 vedoucí výroby, výrobních celků	144	1,6	1,7	80,5
724 elektromechanici	141	1,6	1,6	82,1
312 programátoři	140	1,6	1,6	83,7
322 zubní technici, optici	126	1,4	1,4	85,2
315 bezpečnostní technici	122	1,4	1,4	86,6

V tabulce 6 je uveden přehled nejčetnějších skupin povolání. Jde o skupiny povolání, které byly hledány ve více jak jednom procentu inzerátů, což představuje 16 profesních skupin. Tyto profese tvořily 86,6 % z evidovaných inzerátů.

Jak je zřejmé z uvedené tabulky, **k nejčetnějším profesím patří:**

- *vedoucí útvarů, manažeři (třída 123) – 18,5 % (1 624 inzerátů),*
- *programátoři (třída 213) – 11,3 % (994 inzerátů),*
- *obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 10,9 % (958 inzerátů),*
- *techničtí inženýři (třída 214) – 9,7 % (855 inzerátů),*
- *obchodní agenti (třída 342) – 5,0 % (443 případů),*
- *účetní, odborní referenti (třída 343) – 4,1 % (361 inzerátů).*

Ve srovnání s inzercí v denním tisku je zřejmé, že inzeráty na internetu mají výrazně vyšší cílenost. U inzerátů na internetu pouze u 0,9 % inzerátů nebyla uvedena hledaná profese (79 inzerátů). Jak vidíme, je to výrazně méně než v případě inzerce v denním tisku. V roce 2007 nebyla hledaná profese uvedena pouze v 0,2 % (19 inzerátů) a v roce 2005 také v 0,2 %, což představovalo 8 inzerátů.

Ve srovnání s předchozími šetřeními nedošlo v roce 2010 ve struktuře nejhledanějších profesí na internetu k výraznějším změnám. Oproti roku 2007 se výčet nejčetnějších profesí (tedy profesí, které pokryly inzertní nabídku z více jak 1 %) zúžil na 16, přičemž se do výčtu dostaly navíc profese *technici (třída 311), dále vedoucí výroby a provozních celků (třída 122) a zubní technici a optici (třída 322)*. Naopak tuto skupinu opustili *analytici (třída 212), bezpečnostní technici (třída 315), pokladníci, krupiéři (třída 421), kuchaři, číšníci (třída 512), prodavači (třída 521) a kováři, nástrojaři a soustružníci (třída 722)*.

Internetové nabídky zaměstnání **využívají zaměstnavatelé zejména pro oslovení pracovníků vysoce kvalifikovaných profesí** a také technickohospodářských a administrativních profesí, které jsou soustředěny zejména v prvních čtyřech hlavních klasifikačních třídách. Jde vesměs o profese, u kterých je součástí pracovní činnosti práce s Internetem a tudíž je zde vysoká pravděpodobnost, že je internetová nabídka zaměstnání osloví. Tato pravděpodobnost u dělnických profesí klesá a zaměstnavatelé prostřednictvím Internetu tyto pracovníky vyhledávají jen velmi málo. Současně tento výsledek v určitém smyslu poukazuje i na využívání (ať již skutečné nebo domnělé) Internetu u nás, kdy zaměstnavatelé nepředpokládají, že lidé pracující v profesích, ve kterých při pracovní činnosti nevyužívají počítač, by případný domácí počítač využívali k hledání nového zaměstnání. Pokud potřebují pracovníky dělnických profesí, dávají přednost inzerci v denním tisku. **U internetové nabídky zaměstnání můžeme konstatovat, že zaměstnavatelé se prostřednictvím Internetu obrací k uzavřenější skupině potenciálních zaměstnanců.**

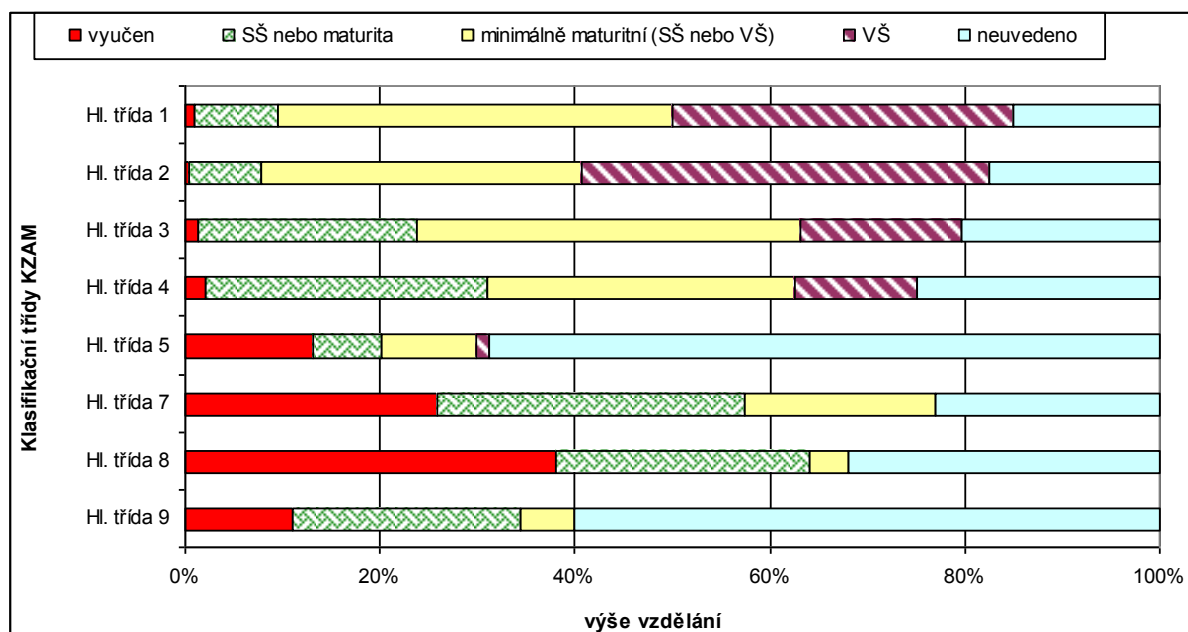
3.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání

3.2.1 Úroveň vzdělání

Požadavek na vyšší vzdělání byl formulován v 79,7 % inzerátů (6 994 případů). V roce 2007 to bylo o 2,4 procentního bodu méně (77,3 %) a v roce 2005 v 78,3 %. Nejčastěji bylo požadováno minimálně maturitní vzdělání (tedy střední vzdělání s maturitou nebo terciární vzdělání), a to v 34,4 % (3 033 případů). Druhou nejčastěji požadovanou úroveň vzdělání bylo vysokoškolské vzdělání – 27,1 % (2 378 inzerátů). Následoval požadavek na maturitní vzdělání (15,5 %, 1 360 inzerátů). Jednoznačně nejméně často se vyskytovalo vyučení (2,5 %, 223 případů). V roce 2007 bylo nejčastěji požadováno vysokoškolské vzdělání a následovalo minimálně maturitní. V roce 2005 bylo pořadí požadovaného vzdělání shodné s rokem 2010 – nejčastěji minimálně maturitní a následovalo vysokoškolské. Stejně jako v předchozích šetřeních nebyl ani v jednom inzerátu formulován požadavek na absolvování vyšší odborné školy, ačkoliv stejně jako v případě inzerce v denním tisku zde můžeme předpokládat, že vyšší odborné školy jsou zahrnuty v požadavku „minimálně maturitní vzdělání“. Současně však absence jakéhokoliv konkrétního požadavku směřovaného k vyšším odborným školám svědčí o tom, že tento typ vzdělání ještě stále u zaměstnavatelů příliš nezakotvil.

Podle našeho očekávání se projevila silná souvislost mezi hledanými profesemi a výší požadovaného vzdělání.

Obrázek 9: Požadavek na výši vzdělání podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2010

Poznámka: Z důvodu malého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6.

Pokud se zaměříme na 9 hlavních klasifikačních tříd zaměstnání, můžeme říci, že výsledky jsou následující:

Hlavní klasifikační třída 1 (ředitelé a vedoucí pracovníci) – **stupeň vzdělání byl požadován v 85,0 %** (v roce 2007 to bylo v 81,4 % inzerátů a v roce 2005 šlo o 84,2 %). **Nejčastěji bylo požadováno minimálně maturitní (tedy SŠ nebo VŠ) vzdělání**, ve 40,4 % (v roce 2007 to bylo v 21,2 %, v roce 2005 pak 42,2 %). Na druhém místě šlo o vysokoškolské vzdělání, a to v 35,0 %. V roce 2007 bylo vysokoškolské vzdělání požadováno v 49,3 % a v roce 2005 šlo o 28,0 % inzerátů. Pouze maturitní vzdělání bylo uvedeno v 8,6 %. Jak vidíme, v roce 2010 se zastoupení nejčtenějších úrovní vzdělání vrátilo k hodnotám z roku 2005, kdy také bylo nejčastěji požadováno minimálně maturitní a vysokoškolské vzdělání bylo až na druhém místě.

Hlavní klasifikační třída 2 (vysoce kvalifikovaní odborní pracovníci) – **výše vzdělání byla specifikována v 82,6 % inzerátů**, což je takřka shodné s předchozími šetřeními (v obou předchozích šetření to bylo v 82 %). Nejčastěji byl uveden požadavek **na vysokoškolské vzdělání**, a to v 41,9 % (v roce 2007 to bylo v 50,9 % a v roce 2005 šlo o 39,4 %). Na druhém místě byl požadavek na vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání – 32,8 % inzerátů. Tento požadavek byl v roce 2007 formulován v 20,8 % a v roce 2005 pak v 33,9 % inzerátů. Maturita inzerentům postačovala v 7,4 % (v předchozím šetření to bylo v 10,2 % inzerátů). I u této klasifikační třídy můžeme vidět, že se hodnoty ukazatele více podobají hodnotám z roku 2005 než z roku 2007. Výrazně častěji zaměstnavatelé uvádějí možnost jak vysokoškolského tak středoškolského vzdělání.

Hlavní klasifikační třída 3 (techničtí pracovníci) – **výše vzdělání byla požadována v 79,6 %**, což je o 3,2 procentního bodu méně než v roce 2007 a o 8,8 procentního bodu více než v roce 2005. Nejčastěji u této klasifikační třídy zaměstnavatelé **volili minimálně středoškolské vzdělání**, které bylo uvedeno v 39,3 %. To je o 1,4 procentního bodu více než v předchozích šetřeních, kdy tato výše vzdělání byla požadována shodně v 37,9 %. Druhou nejčastější volbou byl požadavek na maturitní vzdělání, a to v 22,5 %. To je takřka

stejně jako v roce 2005 (23,4 %). Naopak v roce 2007 to bylo více, a to v 29,7 %. Vysokoškolské vzdělání zde již bylo vyžadováno podstatně méně často než u profesí z hlavních klasifikačních tříd 1 a 2, a to v 16,6 % (v roce 2007 to bylo v 13,6 % a v roce 2005 šlo stejně jako v roce 2010 o 16,6 %).

Hlavní klasifikační třída 4 (úředníci a administrativní pracovníci) – **požadavek na vyšší vzdělání byl uveden v 75,1 % inzerátů**, přičemž v roce 2007 to bylo v 67,7 % a v roce 2005 to bylo ve více jak 80 % inzerátů. Tato hlavní klasifikační třída byla nejčastěji spojena s požadavkem **na minimálně středoškolské vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání** (31,5 %). Toto vzdělání v předchozích šetření bylo deklarováno jako druhé nejčastější, v roce 2007 bylo požadováno v 22,9 % a v roce 2005 pak v 24,2 %. V roce 2010 se na druhém místě ocitl požadavek na maturitní vzdělání, které bylo uvedeno v 28,9 %. V roce 2007 i 2005 patřila tato úroveň vzdělání k nejžádanější, v roce 2007 jej zaměstnavatelé uváděli v 38,2 % a v roce 2005 pak v 45,7 %. Požadavek na vysokoškolské vzdělání byl formulován v 12,6 %, což je výrazně více než v roce 2007, kdy jej uvedlo pouze 2,9 % inzerátů. Naopak se tento podíl blíží svou výší hodnotám z roku 2005, kdy jsme jej zaznamenali v téměř 9 % inzerátů. Vyučení postačovalo v 2,1 % inzerátů podobně jako v šetření z roku 2007, kdy šlo o 2,8 % inzerátů.

Hlavní klasifikační třída 5 (provozní pracovníci) – **požadavek na vyšší vzdělání byl uveden** již méně často, a to **v 31,2 % inzerátů**, což je o 7,6 procentního bodu méně než v roce 2007 a o 15,6 procentního méně než v roce 2005. Jak vidíme, požadavek na vyšší vzdělání u profesí z této klasifikační třídy neustále klesá. Nejčastěji byl deklarován **požadavek na vyučení**, který byl uveden v 13,2 % inzerátů. To je o 1,5 procentního bodu více než v roce 2007. Následuje požadavek na minimálně maturitní vzdělání (9,7 % inzerátů). To je odlišné od předchozího šetření, kdy tento požadavek byl až na třetím místě. V roce 2007 minimálně maturitní vzdělání uvádělo 6,3 % inzerátů, v roce 2005 to naopak bylo 19,3 % případů. Maturitní vzdělání bylo uvedeno v 6,9 % inzerátů. To je výrazně méně než v předchozích šetřeních – v roce 2007 byla tato úroveň vzdělání uvedena v 20,3 % a v roce 2005 šlo o 14,3 %. Jak vidíme, u této třídy se požadavky na vyšší dosaženého vzdělání v každém šetření měnily. To je zřejmě způsobeno tím, že jde často o obslužné profese (osobní či provozní služby) a záleží na tom, jaký typ služeb v daném roce v inzerci převládne.

Hlavní klasifikační třída 6 (zemědělci) – požadovanou vyšší vzdělání u jednoho inzerátu, kde byla tato třída hledána, bylo maturitní vzdělání.

Hlavní klasifikační třída 7 (kvalifikovaní dělníci) – **výše vzdělání byla uvedena v 77,0 % inzerátů**. To je o 3,3 procentního bodu více než v roce 2007 a o 11 procentních bodů více než v roce 2005. Nejčastěji inzerenti uváděli požadavek na střední vzdělání s maturitou – 31,5 % (v roce 2007 šlo o 29,5 % a v roce 2005 to bylo v 25,2 %). Následoval požadavek na vyučení – 25,9 % (v roce 2007 to bylo v 27,6 % a v roce 2005 šlo o 17,3 %).

Hlavní klasifikační třída 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) – **požadované vzdělání bylo uvedeno v 68,0 % inzerátů**. V roce 2007 i 2005 to bylo v méně případech, a to shodně v 61,6 % inzerátů. Nejčastěji šlo o vyučení – 38,0 % (v roce 2007 to bylo v 19,2 %). Následoval požadavek na maturitní vzdělání – 26,0 % (v roce 2007 to bylo v 24,6 %).

Hlavní klasifikační třída 9 (pomocní dělníci) – **požadavek na vyšší vzdělání byl u této hlavní klasifikační třídy uveden v 39,8 % inzerátů**. To je o 2,7 procentního bodu méně než v roce 2007 a o 1,3 procentního bodu více než v roce 2005. Oproti předchozím rokům zde bylo nejčastěji požadováno maturitní vzdělání (23,4 %). Tento posun je zřejmě způsoben tím, že značnou část hledaných profesí z této klasifikační třídy tvoří telefonní prodejci a uklízeči v domácnostech, u kterých zaměstnavatelé požadují vyšší vzdělání, v tomto případě maturitní. Druhým nejčastějším hledaným vzděláním bylo vyučení (10,9 %). Vyučení bylo nejčastěji požadovaným vzděláním jak v roce 2007, tak v roce 2005.

Jestliže se blíže podíváme na **profese, které byly nejčastěji spojeny s požadavkem na vysokoškolské vzdělání**, vidíme, že jde vesměs o vysoce kvalifikované profese:

- lékaři (třída 222) – 95,9 % (47 případů),
- farmakologové, biochemici (třída 221) – 85,7 % (6 případů),
- právníci (třída 242) – 85,3 % (29 případů),
- celní a daňoví pracovníci (třída 344) – 66,7 % (12 případů),
- bezpečnostní technici (třída 315) – 48,4 % (59 případů),
- techničtí inženýři (třída 214) – 45,9 % (395 případů),
- geologové, fyzikové apod. (třída 211) – 44,4 % (4 případy),
- programátoři (třída 213) – 41,5 % (413 případů),
- vedoucí pracovníci, ředitelé (třída 123) – 37,0 % (601 případů).

Profese, u kterých bylo nejčastěji požadováno středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání (minimálně maturitní):

- vedoucí pracovníci, ředitelé (třída 131) – 57,9 % (33 případů),
- zubní technici, optici (třída 322) – 57,1 % (72 případů),
- nižší administrativní pracovníci v daňových, účetních odděleních (třída 412) – 53,8 % (3 případy),
- vedoucí výroby, provozních celků (třída 122) – 46,9 % (67 případů),
- archiváři, knihovníci (třída 243) – 44,4 % (4 případy),
- techničtí inženýři, odborníci v technických oborech (třída 214) – 43,8 % (377 případů),
- zdravotní sestry (třída 323) – 41,7 % (5 případů),
- pracovníci zábavy (třída 347) – 41,7 % (5 případů),
- obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 40,9 % (392 případů).

3.2.2 Obor vzdělání

V rámci internetové inzerce jsme stejně jako u inzerce v denním tisku v oblasti vzdělání sledovali také to, zda je uveden i **obor požadovaného vzdělání**. Požadavek na obor vzdělání byl v inzerátech uváděn mnohem méně než požadavek na vyšší vzdělání. Obor vzdělání byl inzerenty deklarován **v 43,6 % inzerátů**. To je o něco málo více než v roce 2007, kdy byl tento požadavek uveden v 41,2 % inzerátů internetové inzerce. V roce 2005 to bylo ve 47,6 % inzerátů. Jak vidíme, projevuje se zde klesající tendence. Předchozí pokles jsme dávali do spojitosti s nedostatkem pracovních sil na trhu práce, který vedl ke snížení požadavků na případné nové zaměstnance. To však v roce 2010 neplatilo. Spíše může jít o důsledek odklonu od předem definovaného vzdělání již v této fázi hledání nových zaměstnanců. Je možné, že zaměstnavatelé se zabývají oborem vzdělání až v další fázi výběru pracovníků.

V těch inzerátech, u kterých byl formulován požadavek na obor vzdělání, šlo **nejčastěji o vzdělání v technických oborech – 25,9 %**, a to buď bez bližší specifikace (16,3 % inzerátů) nebo i blíže specifikované – vzdělání v oborech strojírenských (4,5 %), elektrotechnických a elektronických včetně IT oborů (4,9 %), stavebních a architektury (2,8 %) nebo v oborech informatiky (2,5 %). Následují obory vzdělání z oblasti ekonomiky (8,7 %). Přes 1 % se dostaly ještě obory z oblasti lékařských a farmaceutických věd (1,4 %). Ostatní obory byly žádány v méně než 1 % inzerátů. V roce 2007 i 2005 byly výsledky obdobné. Také se na prvním místě umístily obory technické (29,3 %), které byly následovány obory z oblasti ekonomiky (9,2 %).

Tabulka 7: Požadované skupiny oborů vzdělání v inzertní nabídce na internetu v roce 2010

Skupiny oborů vzdělání	abs. počet	v %
technické obory - bez specifikace	1 428	16,3
ekonomické vědy	759	8,7
elektrotechnika a elektronika (včetně IT)	427	4,9
strojírenství	399	4,5
informatika	223	2,5
lékařské a farm. vědy	157	1,8
stavebnictví	125	1,4
obchod	60	0,7
chemie	53	0,6
právní vědy	38	0,4
společenské vědy	37	0,4
doprava	28	0,3
gastronomie, pohostinství, hotelnictví	25	0,3
přírodní vědy	21	0,2
zemědělské, lesnické	11	0,1
polygrafie	9	0,1
učitelství	7	0,1
umělecké obory	6	0,1
textil, oděvnictví	5	0,1
architektura	4	0,0
celkem	3 822	43,6
<i>neuveđeno</i>	<i>4 951</i>	<i>56,4</i>

Stejně jako v předchozích šetřeních, také zde se projevila tendence, kdy platí, že čím více je hledaná profese kvalifikovaná, tím častěji je uveden i požadovaný obor vzdělání. Je zřejmé, že mezi oborem vzdělání a náročností požadované profese je přímá souvislost:

Hlavní třída 1 (vedoucí útvarů a manažeři) – požadavek na obor vzdělání byl uveden v 43,7 % (v roce 2007 byl výsledek takřka stejný - 43,5 %, v roce 2005 šlo 49,8 %). Hledanými obory vzdělání jsou především technické (26,1 %) a ekonomické obory (10,4 %). V předchozích šetření byly preferovány stejné skupiny oborů.

Hlavní třída 2 (vysoce odborní pracovníci) – požadavky na obor vzdělání byly uvedeny v 55,0 % inzerátů. To bylo o 4,4 procentního bodu více než v roce 2007 a o 1,6 procentního bodu méně než v roce 2005. Také zde byly požadavky na obor vzdělání směřovány zejména k technickým oborům (35,4 %), přičemž nejčastěji šlo o technické obory bez specifikace (21,8 %). Druhou nejčastější volbou byly obory ekonomické – 7,5 %). Tyto preference jsou opět v souladu s výsledky z předchozích šetření.

Hlavní třída 3 (techničtí pracovníci) – požadovaný obor vzdělání byl uveden ve 41,3 %. V roce 2007 tomu tak bylo v 48,3 % a v roce 2005 pak v 49,3 %. Nejvíce inzerenti vyžadovali technické vzdělání (21,1 %) a následovalo vzdělání v oblasti ekonomiky (11,3 %). Dále se zde v 3,2 % inzerátů objevily i požadavky na vzdělání v lékařských a farmaceutických vědách.

Hlavní třída 4 (administrativní pracovníci) – obor vzdělání byl uveden pouze v 19,5 % inzerátů. V roce 2007 byl tento podíl také nízký, a to 17,3 %. Naopak v roce 2005 byl podíl inzerátů s uvedeným oborem vzdělání vyšší – 26,3 %. Pokud byl obor vzdělání požadován, pak šlo nejčastěji opět o vzdělání technického (8,1 %) nebo ekonomického zaměření (8,2 %). Podobné preference byly i v roce 2007.

Hlavní třída 5 (provozní pracovníci) – obor vzdělání byl specifikován v 16,7 %, což je o 6 procentních bodů více než v roce 2007. V roce 2005 činil podíl s deklarovaným oborem vzdělání přes 30 %. Nejčastěji bylo uvedeno vzdělání v technických oborech (4,2 %) a

v oborech zaměřených na obchod (2,8 %). V roce 2007 byly naopak nejžádanější obory z oblasti gastronomie, hotelnictví a turismu.

Hlavní třída 6 (zemědělci) – obor vzdělání nebyl v daném inzerátu požadován.

Hlavní třída 7 (kvalifikovaní dělníci) – požadavek na obor vzdělání byl uveden v 61,5 %. To je takřka o 20 procentních bodů více než v roce 2007 a o 14,7 procentního bodu více než v roce 2005. Absolutně nejčastěji šlo o vzdělání technického směru, a to v 57,8 %. Z toho ve 24,4 % nebylo technické zaměření blížeji specifikováno a v 9,6 % šlo o vzdělání ve strojírenských oborech.

Hlavní třída 8 (dělníci pro obsluhu strojů) - požadavek na obor vzdělání byl uveden ve 30 %, což je stejný podíl jako v roce 2007. V roce 2005 to bylo v 45 %. Ve 24,0 % bylo požadováno technické vzdělání, ve 3 % v oborech zaměřených na chemii a ve 2 % v oborech dopravy.

Hlavní třída 9 (pomocní dělníci) – obor vzdělání byl uveden pouze v 0,7 % inzerátů. V roce 2007 to bylo v 13,7 % a v roce 2005 šlo o 38,7 % inzerátů. Jde o jeden z nejvýraznějších poklesů při srovnávání výsledků provedených šetření.

V internetové inzerci nabídky zaměstnání byly inzeráty, kde byl specifikován stupeň požadovaného vzdělání, zastoupeny obdobně jako v předchozích šetřeních z roku 2007 a 2005. Šlo o 79,7 % inzerátů. Nedošlo zde tedy k výkyvu frekvence tohoto požadavku, jak k tomu došlo v inzerci v denním tisku. To je zřejmě způsobeno zaměřením internetové inzerce, která se orientuje zejména na vysoce kvalifikované a odborné profese, u kterých je specifikace vzdělání jedním z výrazných atributů. Nadále je tak v rámci internetové inzerce kladen důraz především na vysokoškolské nebo minimálně maturitní vzdělání. Obdobně jako v předchozím šetření, i v této analýze se jako zcela jasnou hranicí pro stanovení vyšších nároků zaměstnavatelů jeví maturitní vzdělání. Stejně jako u inzerce v denním tisku také zde dochází k prolínání požadavků na střední (rozumí se maturitní) nebo vysokoškolské úrovni vzdělání. Je tomu tak především u technických profesí, zejména u počítačových expertů, včetně programátorů a u techniků v technických oborech. Také u obchodních profesí (včetně marketingových) je patrné toto prolínání stupňů vzdělání. Ve shodě s výsledky předchozích šetření z roku 2005 a 2007 lze říci, že i v šetření z roku 2010 se v rámci požadavků na obory vzdělání potvrdila dominance vzdělání technického a ekonomického zaměření, a to u všech kvalifikačních tříd. Je samozřejmé, že jde o různé typy zaměření, avšak jejich absolutní dominance napříč inzeráty je na první pohled zřetelná.

3.3 Požadavky na věk pracovníků

V rámci analýzy inzertní nabídky zaměstnání jsme také za jeden ze sledovaných znaků stanovili požadavky na věk pracovníků. V rámci internetové inzerce byl požadavek na věk uveden pouze v 0,4 %. V roce 2009 to bylo v 0,9 % inzerátů a v roce 2005 byl výsledek totožný s rokem 2010 – 0,4 %. To je obdobný výsledek jako v případě inzerce v denním tisku, i když v té byl přece jen tento požadavek častější (1,7 %). Také zde je tento stav ovlivněn důsledkem přijetí antidiskriminačních opatření, která zakazují zaměstnavatelům dotazovat se uchazečů o zaměstnání na jejich věk. Zaměstnavatelé tak nemohou věkové požadavky, které by případně na své zaměstnance měli, veřejně inzerovat.

Pokud se podíváme na 38 inzerátů, ve kterých byl požadavek na věk uveden, vidíme, že většinou jde o inzeráty, které požadovaly věk nad 18 let (15 inzerátů). V pěti inzerátech bylo požadováno minimálně 17 let, ve třech inzerátech byl požadován věk nad 21 let, minimálně 16 let a věk do 35 let.

V souvislosti se skupinami profesí byl věk požadován u sekretářek, kancelářských pracovníků (třída 411), kosmetiček, masérů (třída 514), řidičů automobilů (třída 832) a pomocných dělníků – závozníků, skladníků (třída 933).

Stejně jako v předchozích šetřeních i v inzerci v denním tisku platí, že věková hranice je většinou stanovena jen velmi zřídka a většinou v těch inzerátech, které hledají zaměstnance na pracovní pozice, pro jejichž výkon je nutná plnoletost pracovníka.

3.4 Genderové požadavky

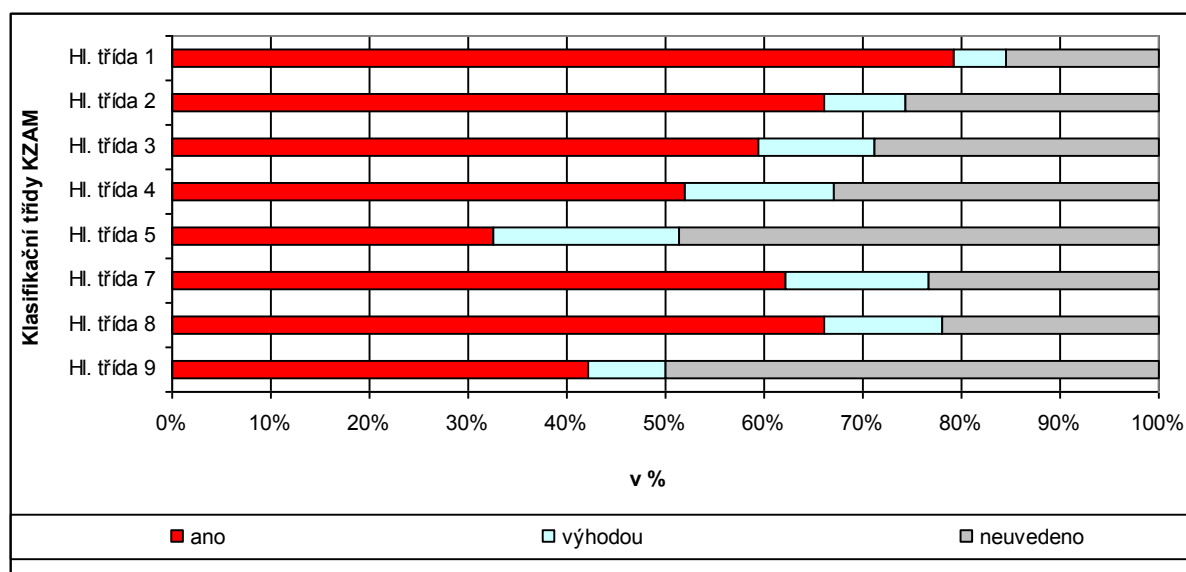
Dalším sledovaným znakem bylo, zda inzerenti uváděli, jestli je nabízená pracovní pozice určena pro muže nebo pro ženy. Obdobně jako u věku je zde patrný vliv antidiskriminačních opatření, která zaměstnavatelům zakazují diskriminaci pracovníků na základě pohlaví. **Absolutní většina inzerátů – 99,6 % – požadavek na pohlaví uchazeče neobsahovala** (v roce 2007 to bylo 99,9 % a v roce 2005 to bylo 90 % inzerátů). V 0,4 % inzerátů (32 inzerátů), které uváděly požadavek ohledně pohlaví uchazeče o zaměstnání, byla ve 21 inzerátech požadována žena a v 11 inzerátech muž.

U struktury požadovaných profesí bylo pohlaví uchazeče o zaměstnání nejčastěji požadováno u techniků IT (třída 312), bezpečnostních techniků (třída 315), sekretářek, kancelářských pracovníků (třída 411) a u závozníků, pomocníků ve skladech (třída 933). U dalších šesti klasifikačních tříd bylo pohlaví uchazeče určeno ve dvou inzerátech (třída 241, 342, 514, 724, 821 a 911) a po jednom inzerátu u **klasifikačních tříd 214, 343, 344, 422, 512 a 721.**

3.5 Požadavky na praxi uchazečů

Požadavek na praxi potenciálních nových pracovníků byl formulován v 74,2 % inzerátů. V roce 2007 to bylo v 61,9 % a v roce 2005 šlo o 65,7 % inzerátů. Praxe byla přímo požadována v 64,4 %, což je o téměř 19 procentních bodů častěji než v roce 2007. Za výhodu byla považována v 9,8 % inzerátů (v roce 2007 to bylo v 16,3 %). Jak je z dat zřejmé, požadavky na praxi byly v roce 2010 výrazně častější než v předchozím šetření. Dá se říci, že v rámci internetové inzerce se požadavek na praxi prolíná všemi profesemi. Tím se internetová inzerce výrazně odlišuje od inzerce v denním tisku, kde je spojena především s vysoce kvalifikovanými profesemi. Také v internetové inzerci je praxe očekávána zejména u vysoce kvalifikovaných pozic, avšak vyskytuje se i u manuálních a rutinních profesí. Současně je nutné si uvědomit, že internetová inzerce je více zaměřena na více kvalifikované profese a tudíž je požadavek na praxi součástí většího podílu inzerátů.

Obrázek 10: Požadavek na praxi podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2010

Poznámka: Z důvodu malého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6.

Zaměstnání, u kterých byla **praxe požadována** ve více jak 75 %:

- pracovníci ve sportu (třída 348) – 91,7 %,
- automechanici (třída 723) – 90,0 %,
- učitelé ve spec. školách (třída 234) – 88,9 %,
- malíři, lakýrníci (třída 714) – 87,5 %,
- vedoucí výroby (třída 122) – 80,6 %,
- vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 80,4 %,
- lektori (třída 334) – 78,7 %,
- kováři, nástrojaři, soustružníci (třída 722) – 76,5 %,
- korektoři, kódovači (třída 414) – 75,0 %.

Požadavek na praxi byl v inzerátech na internetu v roce 2010 formulován častěji než v předchozích šetřeních. Z dat vyplývá, že ohledně praxe zaměstnavatelé své nároky stupňují, kdy praxe je velmi často jedním ze základních předpokladů přijetí nového pracovníka. Na rozdíl od inzerce v denním tisku nedošlo tedy v internetové inzerci ke snížení nároků na praxi. Je to zřejmě ovlivněno tím, že v rámci Internetu zaměstnavatelé více nabízejí kvalifikačně náročnější profese, u kterých jejich nároky na případné zaměstnance neklesají. To bylo potvrzeno i výsledky získanými z inzertní nabídky v denním tisku, kde byl požadavek na praxi spojen především s více kvalifikovanými profesemi.

3.6 Požadavky na práci s počítačem

Dalším krokem v naší analýze byla reflexe požadavků na práci s počítačem. Schopnost pracovat s počítačem, zejména na uživatelské úrovni, je očekávanou dovedností u naprosté většiny uchazečů o zaměstnání od administrativních profesí výše, tedy profesí, které jsou nabízeny zejména prostřednictvím internetové inzerce. Tento ukazatel jsme sledovali prostřednictvím dvou znaků – zda je práce s počítačem vyžadována nebo zda je schopnost pracovat s počítačem výhodou. Obdobně jako u analýzy denního tisku jsme i zde rozlišovali, zda zaměstnavatel požaduje „běžnou“ či „odbornou“ schopnost práce s počítačem, tzn. znalost uživatelskou versus znalost například grafických programů a programovacích jazyků.

Schopnost pracovat s počítačem byla vyžadována v 59,6 % (v roce 2007 šlo o 55 % inzerátů a v roce 2005 jej inzerenti uváděli v 60 % inzerátů). Nejčastěji se objevovali nároky na „běžnou“ znalost práce s počítačem, a to ve **39,6 %** (v šetření z roku 2007 to bylo jen nepatrně více – 40,8 %). Znalost práce s grafickými programy pak byla deklarována v 9,5 % (v roce 2007 šlo o 5,4 %) a znalost počítačových programů v 10,5 % (v roce 2007 v 8,9 %).

Jako výhoda byla počítačová gramotnost uváděna pouze v 2,7 % inzerátů. Je zřejmé, že pokud zaměstnavatelé deklarují požadavky na schopnost práce s počítačem, považují ji za natolik podstatnou, že jde o jeden z určujících znaků ovlivňující případné přijetí pracovníka.

Profese, u kterých jsme nejčastěji zaznamenávali nároky na běžnou znalost práce s počítačem, byly následující:

- vyšší státní úředníci (třída 112) – 78,9 %,
- pokladníci, krupiéři (třída 421) – 76,5 %,
- ředitelé, vedoucí pracovníci (třída 130) – 64,9 %,
- sekretářky, kancelářští pracovníci (třída 411) – 63,1 %,
- odborní ekonomové, překladatelé, tlumočníci (třída 244) – 60,8 %,
- recepční, telefonisté (třída 422) – 60,8 %,
- bezpečnostní technici (třída 315) – 58,2 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 55,2 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 54,1 %,
- obchodní, odbytoví agenti (třída 342) – 52,8 %,
- telefonní prodejci (třída 911) – 50,9 %.

Nároky na znalost grafických programů jsme nejčastěji nacházeli u:

- *pracovníků zábavy (třída 347) – 44,0 %,*
- *uměleckých pracovníků (třída 245) – 35,5 %,*
- *technických inženýrů (třída 214) – 32,3 %,*
- *techniků v technických oborech (třída 311) – 16,6 %,*
- *vedoucích výroby a provozních celků (třída 122) – 14,6 %,*
- *programátorů (třída 213) – 12,9 %.*

Znalost programovacích jazyků a jiná „odborná znalost“ byla v internetové inzerci logicky nejčastěji požadována u:

- *programátorů (třída 213) – 67,9 % inzerátů hledajících tuto profesi,*
- *techniků IT (třída 312) – 16,2 %,*
- *inženýrů v technických oborech (třída 214) – 8,7 %,*
- *techniků v technických oborech (třída 311) – 6,0 %,*
- *finančních expertů, pracovníků marketingu, reklamy (třída 241) – 5,6 %.*

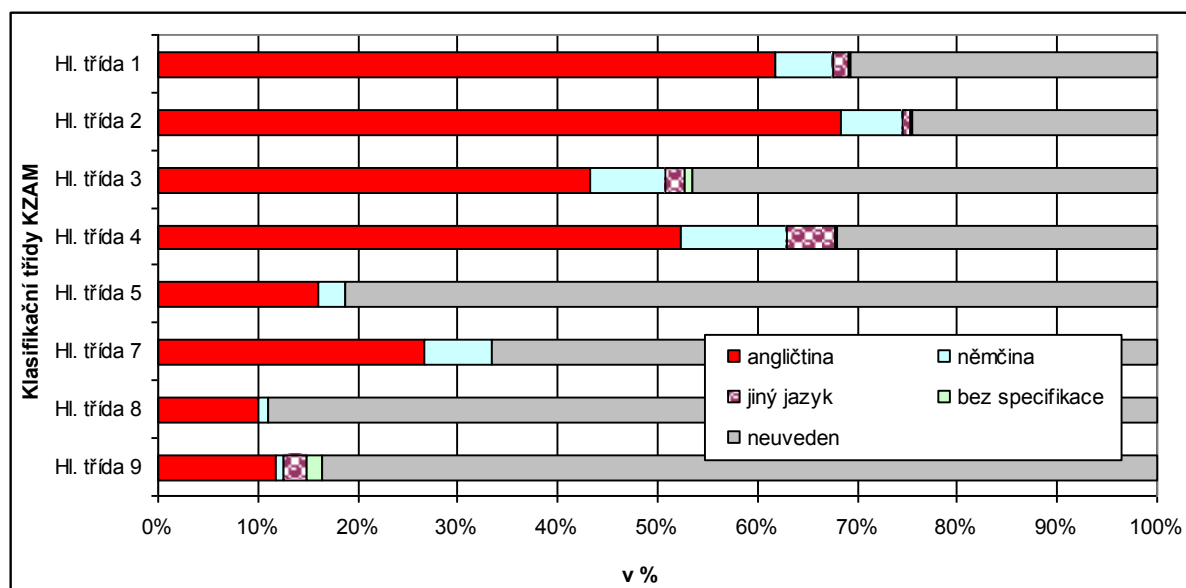
Schopnost pracovat s počítačem je pro značnou část zaměstnavatelů samozřejmostí, takže ji někteří ani již do inzerátů nedávají. Platí to především u technicky zaměřených pracovníků a také u zaměstnanců působících v administrativě. Také u vysoce kvalifikovaných a manažerských profesí je znalost práce na počítači, zejména na uživatelské úrovni, zcela očekávanou dovedností. Počítač je již v současné době, zejména u odborných a administrativních profesí, běžnou pracovní pomůckou – schopnost práce s počítačem je zaměstnavateli ve značné míře považována za samozřejmost. Současně však nadále platí, že víceméně stále stejný podíl inzerentů uvádí schopnost práce s počítačem jako jednu z podmínek přijetí.

3.7 Požadované jazykové schopnosti

V inzerci patřil ke sledovaným ukazatelům též požadavek na jazykovou vybavenost případných zájemců o zaměstnání. V internetové inzerci nabídky zaměstnání **zaměstnavatelé nejčastěji požadovali aktivní znalost jednoho světového jazyka, v 72,9 % inzerátů. Nejžádanějším jazykem byla podle očekávání angličtina, 54,1 %.** V roce 2007 byly požadavky na jazykovou vybavenost nižší, a to o 16,6 procentního bodu, přičemž angličtina jakožto nejžádanější jazyk byla požadována v 49,8 % inzerátů. V roce 2005 byla angličtina vyžadována častěji – v takřka v 60 %. Druhým nejčastěji požadovaným jazykem byla němčina, a to v 6,8 % (v roce 2007 to bylo v 5 % inzerátů).

Největší nároky na jazykovou vybavenost uchazečů o zaměstnání měli zaměstnavatelé u první a druhé hlavní klasifikační třídy, tedy u řídicích a vysoce kvalifikovaných pracovníků, kde byly jazykové schopnosti očekávány v 69,4 %, respektive 75,5 % inzerátů. Již méně často je jazyková vybavenost požadována u profesí z hlavní třídy 3 a 4, kde byla požadována v 53,5 % a 68 % inzerátů. V ostatních třídách jsou nároky na znalost alespoň jednoho cizího jazyka již omezené. Obdobně jako v předchozím šetření je možné i zde říci, že nároky na znalosti cizích jazyků jsou spojeny především s vysoce kvalifikovanými profesemi. Požadavky na vybavenost cizím jazykem zůstaly zhruba na úrovni předchozích let, přičemž napříč všemi klasifikačními třídami jednoznačně dominuje angličtina.

Obrázek 11: Požadavek na aktivní znalost jednoho cizího jazyka podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce na internetu v roce 2010

Poznámka: Z důvodu malého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6

Požadavek na aktivní znalost cizího jazyka jsme nejčastěji zaznamenávali zejména u následujících profesí:

- učitelé na speciálních školách (třída 234) – 88,9 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 85,8 %,
- pracovníci ve sportu (třída 348) – 83,3 %,
- programátoři (třída 213) – 81,1 %,
- bezpečnostní technici (třída 315) – 77,1 %,
- technici v technických oborech (třída 311) – 72,9 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 71,8 %,
- telefonisté, recepční (třída 422) – 71,1 %.

Požadavek na aktivní znalost angličtiny jsme nejčastěji zaznamenávali zejména u následujících profesí:

- celní a daňoví poplatníci (třída 344) – 83,3 %,
- pracovníci ve sportu (třída 348) – 83,3 %,
- programátoři (třída 213) – 78,3 %,
- techničtí inženýři (třída 214) – 70,8 %,
- vedoucí pracovníci, ředitelé (třída 123) – 65,2 %,
- bezpečnostní technici (třída 315) – 64,7 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 62,8 %.

Němčina byla vyžadována jen v menším množství inzerátů. Bylo to především u profesí:

- archiváři, knihovníci (třída 243) – 44,4 %,
- obsluha optických a elektrotech. zařízení (třída 313)) – 41,7 %,
- úředníci v dopravě, ve skladech (třída 413) – 17,6 %,
- finanční referenti, nižší účetní (třída 412) – 15,4 %,
- techničtí inženýři (třída 214) – 12,2 %.

Požadavky na znalost jiného jazyka než angličtiny a němčiny se v inzerátech objevovaly jen výjimečně – francouzština se objevila v 30 inzerátech, italština v 16 inzerátech, španělština ve 2 inzerátech, ruština v 35 inzerátech a nějaký jiný jazyk požadovali zaměstnavatelé v 67 inzerátech.

Znalost cizího jazyka „výhodou“ uvádělo velmi málo inzerátů, přičemž častější byla tato varianta v případě druhého jazyka. U prvního jej udávalo 4,5 % inzerátů, v případě druhého jazyka šlo o 14,5 % inzerátů. Opět nejčastější volbou byla angličtina nebo němčina.

Stejně jako v šetření z roku 2005 také výsledky této analýzy ukazují, že **znalost cizích jazyků byla v rámci inzerce na internetu požadována výrazně častěji**, než tomu bylo v inzerci v denním tisku. To je zřejmě dáno především odlišnou strukturou hledaných profesí pomocí Internetu, který se více soustředí na více kvalifikované profese, u kterých jsou požadavky na jazykovou vybavenost samozřejmě vyšší. I v šetření z roku 2007 se potvrdilo, že znalost cizích jazyků neočekávají zaměstnavatelé pouze od vysokoškolských profesí, ale i u profesí středoškolských. Otevřenost evropského hospodářského prostoru po vstupu ČR do Evropské unie sebou nese zvýšenou poptávku po pracovnících, kteří jsou schopni komunikovat v cizím jazyce a tím napomáhat expanzi dané firmy.

3.8 Požadované osobnostní vlastnosti

Stejně jako v případě inzerce v denním tisku, také v inzerci na internetu jsme sledovali, zda zaměstnavatelé uvádějí nějaké požadované vlastnosti, dovednosti, schopnosti, kterými by měl případný uchazeč o zaměstnání disponovat. Stejně jako v předchozích šetřeních a v analýze inzerce v denním tisku jsme sledovali jak povahové vlastnosti, tak i osobnostní dovednosti a znalosti. Seznam všech sledovaných položek je uveden v příloze. V příloze inzertní nabídky zaměstnání na internetu jsou uvedeny jednotlivé vlastnosti a dovednosti a procento inzerátů, ve kterých byla daná vlastnost požadována (zde je nutné si uvědomit, že inzerující subjekty často uváděly více položek, procentní podílly tudíž nedávají 100 %).

Požadavek na alespoň jednu osobnostní vlastnost jsme zaznamenali v 89,9 % inzerátů. V roce 2007 to bylo 70,6 % a v roce 2005 78,6 %. Jak vidíme, v šetření z roku 2010 je nejvyšší podíl inzerátů, kde byl uveden alespoň jeden požadavek na osobnostní vlastnost nebo schopnost. Pouze v desetině inzerátů nebyl žádný takový požadavek uveden.

Z pohledu nejčastěji požadovaných vlastností na prvním místě figurují **komunikační schopnosti**, které se objevily **ve 44,2 % inzerátů**. Následují **nároky na samostatnost** (27,8 %), **nároky na flexibilitu, adaptabilitu, dynamiku** (24,9 %), **na obchodní talent** (18,0 %), **na analytický talent** (11,9 %) a **na technické myšlení** (8,2 %).

Požadavek na komunikační schopnosti je vůbec nejčastější položkou, jaká se v inzerátech vyskytovala. Důležitá je zejména **u vedoucích pracovníků, finančních, personálních a marketingových expertů, obchodních zástupců, referentů, sekretářek, recepčních, ale i např. techniků, včetně techniků IT, obchodních agentů, pracovníků v oblasti sportu a také u telefonních prodejců**. Jde o schopnost, která není specifická pro jednu profesi, ale souvisí se značným množstvím povolání. Důležitá je zejména tam, kde pracovník přichází často do styku se zákazníky či pracovníky.

Samostatnost zaměstnavatelé velmi často požadovali jak u vysoce kvalifikovaných povolání – **vedoucích pracovníků, technických inženýrů, programátorů, uměleckých pracovníků, odborných ekonomů**, tak i na úrovni profesí nižších nebo odborných administrativních pracovníků – **laboranti, technici včetně techniků IT, sekretářky, referenti, odborní administrativní pracovníci**. Požadavek na samostatnost se objevil i u dělnických profesí – **seřizovači strojů, řidiči**.

Flexibilita, adaptabilita a dynamika je důležitá **u vyšších státních úředníků, technických inženýrů a techniků, u úřednických a administrativních povolání, sekretářek včetně odborných administrativních pracovníků, obchodníků**, ale velmi

důležitá je i **lékaře – zástupce farmaceutických firem**. Dále se objevila i u dělnických profesí – **nástrojařů či elektromechaniků**.

Pracovitost, pracovní nasazení je důležité **u právníků, zubních techniků a optiků, obchodních zástupců, celních a daňových úředníků, administrativních pracovníků, prodavačů a obsluhy strojů a strojních zařízení**.

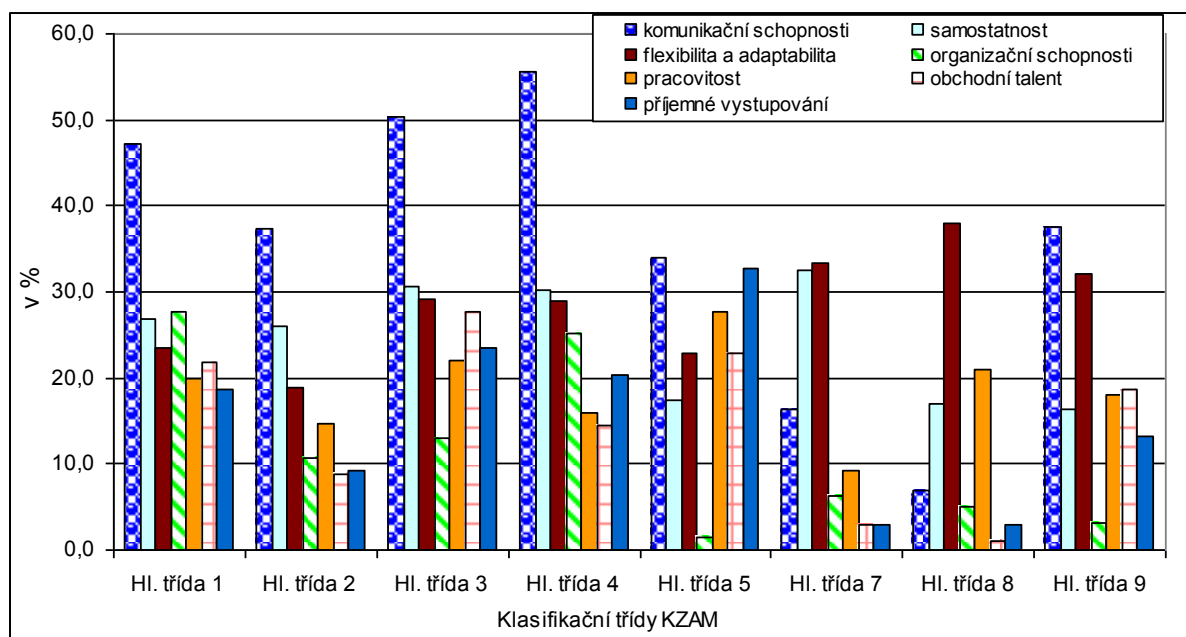
Organizační schopnosti jsou důležité především **u vysoce kvalifikovaných pracovníků jak v oblasti financí a personalistiky a reklamy, tak u technických inženýrů a programátorů**. Dále je žádáno také **u bezpečnostních techniků, celních a daňových pracovníků či úředníků v dopravě a skladech**.

Obchodní talent byl v rámci internetové inzerce spojeno především **s vedoucími pracovníky, manažery, odbornými ekonomy, optiky, zubními techniky, obchodními zástupci, pojišťovacími agenty, pracovníky v oblasti sportu či prodavači**.

Příjemné reprezentativní vystupování bylo uváděno zejména ve spojení s inzeráty, které nabízely zaměstnání pro **vedoucí pracovníky manažery, finanční experty, personalisty a pracovníky v reklamě, obchodní zástupce, obchodní agenty, sekretářky, recepční a prodavače**. Jak je zřejmé, jde vesměs o obslužné profese a profese, kde jsou pracovníci ve styku s lidmi.

Podívejme se nyní na to, jaké vlastnosti a dovednosti se objevovaly v inzerátech v souvislosti s hledanými profesemi z jednotlivých hlavních klasifikačních tříd. **Zaměstnavatelé se v roce 2010 stejně jako v šetření z roku 2005 ve svých požadavcích zaměřili na profese ze všech klasifikačních tříd**. V roce 2007 byly požadavky orientovány především na pracovníky náležející do 1. až 4. hlavní klasifikační třídy. U ostatních tříd bylo výrazně méně požadavků. Ve výsledcích z roku 2010 se opět potvrdilo, že se hodnoty inzerce vrací k roku 2005 a více se odlišují od ekonomicky úspěšného roku 2007. V době ekonomické krize a tedy v době většího výběru nových pracovníků mohou zaměstnavatelé více rozšiřovat spektrum svých požadavků i směrem k méně kvalifikačně náročným profesím.

Obrázek 12: Vybrané požadované vlastnosti podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce na internetu v roce 2010

Poznámka: Klasifikační třída 6 byla vynechána z důvodu velmi malého počtu inzerátů.

V hlavní klasifikační třídě 1 (vedoucí pracovníci) se jako nejžádanější vlastnosti a dovednosti jeví zejména ***komunikační dovednosti, samostatnost, adaptabilita a flexibilita a také organizační schopnosti.***

U hlavní klasifikační třídy 2 (vysoce kvalifikované profese) se jako dominantní projevují zejména ***komunikační schopnosti, samostatnost, adaptabilita a flexibilita a obchodní talent.***

V hlavní klasifikační třídě 3 (techničtí pracovníci) se z nejžádanějších vlastností a dovedností nejvýrazněji projevují ***komunikační dovednosti, samostatnost, adaptabilita a flexibilita a také obchodní talent.***

Pro profese z hlavní klasifikační třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) ***jsou určující zejména komunikační dovednosti, samostatnost a adaptabilita a flexibilita.***

Profese z hlavní klasifikační třídy 5 (provozní pracovníci ve službách) jsou spojeny zejména s ***komunikačními dovednostmi, pracovitostí a příjemným vystupováním.***

U hlavní třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) se jako dominantní projevila ***samostatnost a flexibilita a adaptabilita.***

V hlavní klasifikační třídě 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) patří k nejžádanějším vlastnostem ***adaptabilita a flexibilita, pracovitost a samostatnost.*** Komunikační dovednosti v této třídě nemají dominantní postavení.

U profesí z hlavní klasifikační třídy 9 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci) se jako nejčastější vlastnosti projevily ***komunikační schopnosti, flexibilita a adaptabilita*** a také ***obchodní talent a pracovitost.***

Stejně jako v předchozích šetřeních se v roce 2010 potvrdilo dominantní **postavení komunikačních dovedností** mezi nejžádanějšími vlastnostmi a dovednostmi. Na rozdíl od předchozích let si mírně pohoršila schopnost **flexibility a adaptability**, která se posunula za **samostatnost**. Oproti předchozímu období se mezi nejžádanější vlastnosti a dovednosti dostal požadavek na **obchodní talent**. Nově také zaměstnavatelé začali klást důraz na **organizační schopnosti, pracovitost a příjemné vystupování**. Tyto jednoznačně osobnostní dovednosti poukazují na vliv, který pro získání zaměstnání takové schopnosti mají, a význam, který jim zaměstnavatelé přisuzují. Jejich význam je zřetelný zejména u vysoce postavených manažerských a odborných pozic, rovněž však i profesí technických a úřednických a i u profesí obslužných a dělnických. Oproti roku 2007 se mezi nejčastěji požadované vlastnosti nedostala ochota učit se, a to ani v internetové inzerci, ani v inzerci v denním tisku.

3.9 Požadavky na řidičský průkaz

Vlastnictví řidičského průkazu nárokovali v rámci internetové inzerce zaměstnavatelé v 24,9 % inzerátů. V roce 2007 to bylo o 6,2 procentního bodu méně a v roce 2005 o 1,2 procentního bodu méně. Jak vidíme, i u tohoto znaku se požadavky zaměstnavatelů více podobají roku 2005 než roku 2007. Stejně jako v předchozích šetřeních, zcela podle očekávání, byl nejčastěji uváděn požadavek na řidičské oprávnění skupiny B, a to ve 23,8 %. Jinou řidičskou skupinu požadovalo 0,4 % inzerátů. S požadavkem na vlastnictví řidičského průkazu jsme se nejčastěji setkali v inzerátech hledajících **obchodní zástupce, techniky, obchodníky, manažery, elektromechaniky a poslůčky.**

3.10 Uvedené finanční ohodnocení

Finanční ohodnocení bylo uvedeno v 37,2 %. V roce 2007 bylo uvedeno v 42,5 % inzerátů a v roce 2005 pak v 41,1 %. Obdobně jako u analýzy inzerce v denním tisku jsme si pro možnosti zpracování dat vytvořili z uvedených finančních nabídek pět kategorizovaných

skupin. Šestou skupinu pak tvoří specifická kategorie „dobré finanční ohodnocení“, kdy nebyla uvedena konkrétní částka, ale finanční nabídka byla vyjádřena slovním opisem. Tohoto opisu bylo využito v 17,2 % (v roce 2007 šlo o 23,3 %, v roce 2005 pak v 28,1 %). Jak vidíme, ačkoliv ve všech letech patří této kategorii první místo, její zastoupení stále klesá. U ostatních kategorií se jejich zastoupení v inzerátech nijak výrazně nezměnilo a případný posun se pohyboval v rozsahu 2 procentních bodů.

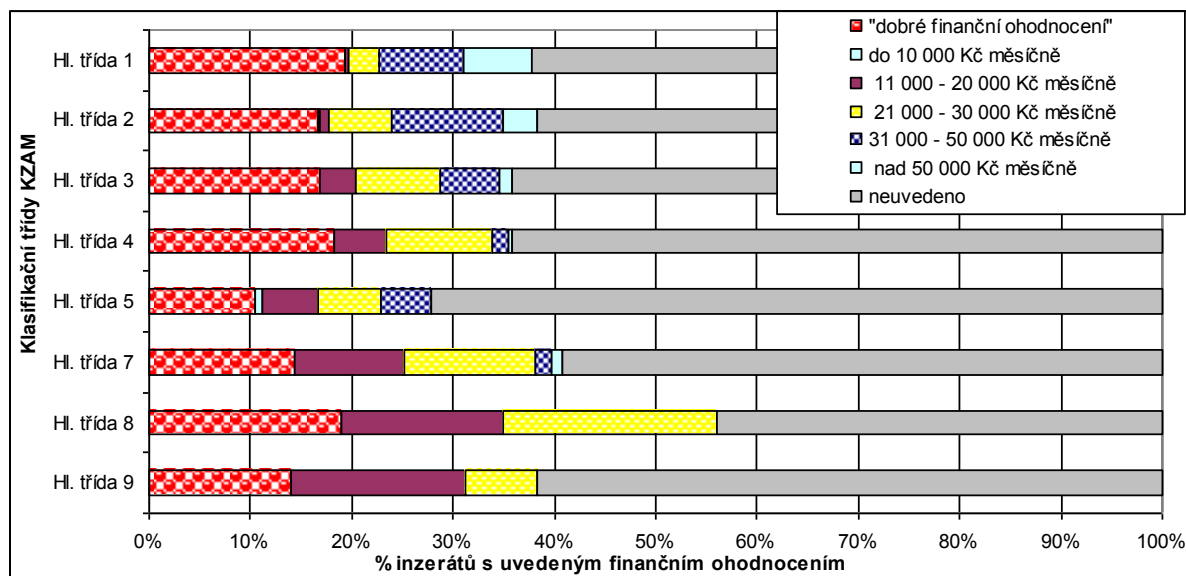
Tabulka 8: Nabízené finanční ocenění v inzerci na internetu v roce 2010

Finanční ocenění	abs. počet	v %
"dobré finanční ohodnocení"	1 508	17,2
plat do 10 000 Kč měsíčně	4	0,0
plat 11 000 - 20 000 Kč měsíčně	245	2,8
plat 21 000 - 30 000 Kč měsíčně	614	7,0
plat 31 000 - 50 000 Kč měsíčně	639	7,3
plat nad 50 000 Kč měsíčně	254	2,9
celkem	3 264	37,2
<i>neuveдено</i>	5 509	62,8

Profese, u kterých nabídky měsíční mzdy byly nejčastěji vyjádřeny v rámci slovní nabídky „dobré finanční ohodnocení“, byly následující:

- lékaři – zástupci farm. firem (třída 222) – 26,5 %,
- odborní pracovníci v oblasti financí, personalistiky, reklama (třída 241) – 20,4 %,
- zubní technici, laboranti (třída 322) – 26,2 %,
- vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 19,6 %,
- pokladníci, krupiéři (třída 421) – 18,2 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 18,2 %,
- podomní obchodníci, telefonní prodejci (třída 911) – 18,2 %,
- technici v technických oborech (třída 311) – 17,8 %,
- obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 17,1 %.
-

Obrazek 13: Nabízené finanční ohodnocení podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2010

Poznámka: Z důvodu nízkého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6.

Měsíční mzdu vyšší než 50 tis. Kč nabízelo 2,9 % inzerátů, přičemž relativně nejčastěji tomu bylo u profesí:

- ředitelé, vedoucí útvarů, manažeři (třída 123, 131),
- programátoři (třída 213),
- finanční experti, personalisté (třída 241).

Nejnižší finanční hodnocení do 10 tisíc Kč měsíčně bylo nabízeno ve 4 inzerátech, a to u profesí:

- biochemici, farmakologové (třída 221),
- technici IT (třída 312),
- obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341),
- kosmetičky, maséři (třída 514).

Zcela podle našeho očekávání jsou nejlepší platové podmínky nabízeny pracovníkům z 1. hlavní třídy a také ze 2. hlavní třídy. Jde jednak o řídicí profese, které jsou vesměs spojeny s dobrým platovým oceněním a vysoce kvalifikované profese, které jsou rovněž často spojeny s dobrými platovými podmínkami.

Na základě srovnání inzerce v denním tisku a na internetu můžeme říci, že se v rámci **internetové inzerce častěji setkáváme s uvedením finančních podmínek**. Současně však nelze říci, že jsou na internetu jednoznačně vyšší finanční nabídky, a to i přesto, že v internetové inzerci jsou častěji hledány více kvalifikované profese, se kterými jsou spojeny lepší finanční podmínky. Ačkoliv se tedy na internetu setkáváme s poněkud atraktivnějšími finančními nabídkami než v inzerci v denním tisku, nejsou rozdíly příliš výrazné.

Současně je však ve spojení s uvedením finančního ohodnocení v inzerátu nutné si uvědomit, že **mnoho firem i personálních agentur zcela cíleně neuvádí v inzerátech výši platu**, neboť to nepovažují za vhodné. V mnoha firmách je navíc platové ocenění zaměstnanců firemním tajemstvím a pracovníci si ani mezi sebou nesmějí sdělovat výši své mzdy. Takováto organizace pak samozřejmě neuvede možnosti finančního ohodnocení ani do inzerční nabídky zaměstnání.

3.11 Druh pracovního poměru

Druh nabízeného pracovního poměru byl uveden **v 99,7 % inzerátů. O hlavní pracovní poměr šlo v 98,3 % inzerátů**. V roce 2007 to bylo v 95,8 % a v roce 2005 šlo o 81,3 %. **Vedlejší pracovní poměr nabízelo 0,9 % inzerátů** (v roce 2007 šlo o 1,4 % inzerátů a v roce 2005 pak o 2,4 %). **V 0,5 % inzerátů** bylo uvedeno, že je možné pracovat **jak na hlavní, tak na vedlejší pracovní poměr**. V roce 2007 byla tato dvojí možnost deklarována v 1,4 % inzerátů a v roce 2005 to bylo 0,5 %. Žádný druh pracovního poměru nebyl uveden v 0,3 % inzerátů, což je ve 24 případech. Jak je z údajů zřejmé, neustále narůstá podíl inzerátů, ve kterých je specifikován pracovní poměr, přičemž zcela dominantní je práce v hlavním pracovním poměru.

Tabulka 9: Druh pracovního poměru v inzerci na internetu v roce 2010

Druh pracovního poměru	abs. počet	v %
hlavní pracovní poměr	8 626	98,3
vedlejší pracovní poměr, brigáda	80	0,9
hlavní pracovní poměr nebo vedlejší pracovní poměr	43	0,5
celkem	8 749	99,7
neuvedeno	24	0,3

Jak jsme již uvedli, ve většině inzerátů byla specifikována nabídka hlavního pracovního poměru. Podívejme se nyní na profese, u kterých byla relativně často nabízena **práce ve vedlejším pracovním poměru nebo práce formou brigády**. Jde o následující profese:

- sekretářky, administrativní pracovníci (třída 411) – 7 inzerátů,
- pojišťovací agenti, obchodní zástupci (třída 341) – 6 inzerátů,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 6 inzerátů,
- recepční, telefonisté (třída 422) – 5 inzerátů,
- programátoři (třída 213) – 5 inzerátů,
- právníci (třída 242) – 5 inzerátů,
- kuchaři, číšníci (třída 512) – 5 inzerátů,
- prodavači (třída 521) – 5 inzerátů,
- finanční, personální experti, reklama (třída 241) – 4 inzeráty,
- pomocníci v domácnosti, uklízeči (třída 913) – 4 inzeráty.

Jak vidíme, nejčastěji byl tento druh pracovního poměru nabízen u administrativních a obslužných profesí. Dále se zde objevují i vysoce kvalifikované profese, opět zaměřené spíše na poskytování určitých služeb (finančních, právních).

V ostatních profesích je podíl nabídky práce ve vedlejším pracovním poměru zanedbatelný.

3.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem

Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem bylo dalším ze sledovaných znaků. **Odvětví**, ve kterém firma působí, bylo uvedeno v **74,8 %**, to je o 26,1 procentního bodu více než v roce 2007 (48,7 %) a o 9,3 procentního bodu více než v roce 2005 (65,1 %).

V následující tabulce jsou uvedeny hlavní souhrnné skupiny odvětví inzerujících firem.

Tabulka 10: Ekonomické odvětví firem inzerujících na internetu v roce 2010

Odvětví firmy	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu profesí	kumulativní %
zpracovatelský průmysl	897	10,2	13,8	10,2
peněžnictví a pojišťovnictví	885	10,1	13,6	20,3
IT firmy	656	7,5	10,1	27,8
obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	638	7,3	9,8	35,1
strojírenství	526	6,0	8,1	41,0
automobilový průmysl	489	5,6	7,5	46,6
doprava, skladování, pošty a telekomunikace	487	5,6	7,5	52,2
nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a vývoj	432	4,9	6,6	57,1
poradenství	293	3,3	4,5	60,4
zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	292	3,3	4,5	63,8
elektrotechnika	242	2,7	3,7	66,5
stavebnictví	171	1,9	2,6	68,4
ost. veřejné, sociální a osobní služby	152	1,7	2,3	70,2
výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	127	1,4	2,0	71,6
pohostinství a ubytování	116	1,3	1,8	72,9
školství	45	0,5	0,7	73,4
veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	25	0,3	0,4	73,7
bezpečnostní služba	14	0,1	0,2	73,9
zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	8	0,1	0,1	0,1
dobývání nerostných surovin	8	0,1	0,1	0,2
exteriórní spolky a organizace	3	0,0	0,0	0,2
celkem	6 506	74,2	100,0	x
neuveďeno	2 267	25,8	x	100,0

Nejčastěji inzerovaly firmy z oblasti zpracovatelského průmyslu (24,5 %) včetně firem z oblasti strojírenství (6,0 %), automobilového průmyslu (5,6 %) a elektrotechniky (2,7 %). Těsně za nimi následují firmy z oblasti **peněžnictví a pojišťovnictví (10,1 %)**. **IT firmy** obsadily třetí místo s **7,5 %**. Následují inzerenti ze sféry **obchodu a oprav motorových vozidel a spotřebního zboží (7,3 %)**. Přes 5 % inzerátů podaly ještě firmy se zaměřením **na dopravu, skladování, pošty a telekomunikace (5,6 %)**. V roce 2007 bylo pořadí inzerentů poněkud odlišné, i když na prvních místech se pohybovaly firmy z těch

samých oblastí OKEČ - první pomyslné místo patřilo firmám podnikajícím v oblasti obchodu, následovaly firmy z oblasti peněžnictví a pojišťovnictví a oblasti výroby, výrobních společností. V roce 2010 posílily též firmy z oblasti IT (v roce 2010 to bylo 7,5 %, kdežto v roce 2007 šlo o 3,9 %).

3.13 Uvedení názvu firmy

Také v inzerci na internetu jsme považovali za znak, který vypovídá o serióznosti inzerující firmy, uvedení názvu firmy. Také v internetové inzerci získává inzerát uvedením jména firmy nabízející určité zaměstnání na důvěryhodnosti a současně poukazuje na komunikační úroveň dané organizace.

Název firmy byl uveden v 46,6 % (4 086 případů). V roce 2007 byl název firmy uveden méně – v 39,5 % inzerátů. V roce 2005 to bylo ještě méně časté, kdy název firmy byl uveden pouze v 16,2 %. Za takto výrazným navýšením uvedení jména inzerující firmy jsou zřejmě obdobné důvody jako u navýšení v denní inzerci. Zaměstnavatelé si zřejmě i v rámci internetové komunikace uvědomují, že uvedením svého jména v tak anonymním prostředí, jakým Internet bezesporu je, zvyšují svou důvěryhodnost. Současně je i zde nutné nezapomínat na to, že velmi často pracovní nabídky inzerují personální agentury, které zastupují konkrétní firmy, a firma sama tak v inzerci není vůbec zmiňována. Stejně jako u inzercí v denním tisku, ani zde neplatí, že by byl název firmy uváděn výrazně častěji u inzerátů hledajících vysoce kvalifikované pracovníky, ale jde napříč kvalifikacemi. Tím spíše se posiluje tvrzení, že jde o vypovídající znak solidnosti společnosti, která komunikuje na určité úrovni se všemi potenciálními zaměstnanci bez ohledu na pozici, pro kterou je potřebuje.

Uvedení názvu inzerující firmy je častější v inzerci v denním tisku než na internetu. A současně na internetu neplatí, že čím vyšší kvalifikační profese firmy hledají, tím častěji uvádějí název své organizace. Nejčastěji byl název firmy uveden v inzerátech hledajících profese z 5. hlavní klasifikační třídy, a to v 80,6 %. Následují inzeráty nabízející pracovní příležitost pro pracovníky z 9. klasifikační třídy (52,3 %), ze 4. klasifikační třídy (50,5 %) a ze 3. klasifikační třídy (50,4 %). V inzerátech hledajících profese z 1. klasifikační třídy byl název firmy uveden v 45,2 %. V případě profesí z 2. hlavní klasifikační třídy to bylo v 41,6 %. U profesí ze 7. a 8. klasifikační třídy byl název firmy uveden v 38,5 %, respektive 30,0 %. V inzerátu, který hledal pracovníka ze třídy 6, nebyl název firmy uveden.

3.14 Firmy zahraničních vlastníků

Informace, že inzerát podává zahraniční nebo mezinárodní organizace, byla uvedena v 50,0 % inzerátů (4 389 případů). To je výrazně více než v roce 2007, kdy bylo vlastnictví firmy uvedeno v 17 % inzerátů. V roce 2005 to bylo ještě méně, a to zhruba v 9 %. 37,4 % inzerátů uvádělo, že inzerát podává zahraniční nebo mezinárodní firma. 12,5 % inzerátů bylo podáno v angličtině (v roce 2007 to bylo 7,3 % inzerátů) a 10 inzerátů bylo podáno v němčině. Dva inzeráty byly uvedeny v jiném cizím jazyce.

Nejčastěji bylo vlastnictví zahraniční nebo mezinárodní firmy uvedeno u pozice:

- *pracovníci ve sportu (třída 348) – 83,3 %,*
- *zubní technici, optici (třída 322) – 61,1 %,*
- *nižší účetní, fakturanti (třída 412) – 57,7 %,*
- *pokladníci, krupiéři (třída 421) – 47,1 %,*
- *finanční, personální experti, reklama (třída 241) – třída 45,1 %,*
- *techničtí inženýři (třída 214) – 44,8 %,*
- *právníci (třída 242) – 41,2 %.*

Inzeráty podané v angličtině nabízely zaměstnání především lidem s vyšší kvalifikací:

- programátoři, inženýři IT (třída 213) – 29,4 %,
- recepční, telefonisté (třída 422) – 27,2 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 19,1 %,
- finanční, personální experti, reklama (třída 241) – 18,9 %,
- vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 13,7 %.

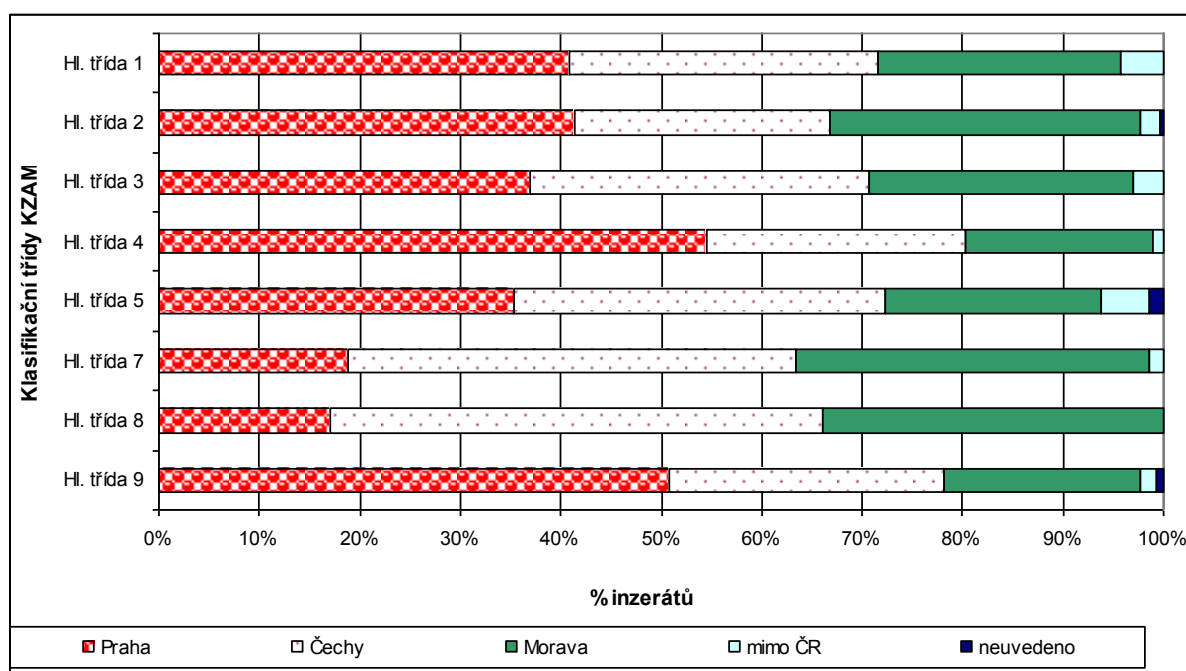
Inzeráty uvedené v němčině nabízely zaměstnání pro vedoucí pracovníky, manažery (třída 123, 122) – 6 inzerátů, sekretářky (třída 411) – 2 inzeráty, lékaře – zástupce farmaceutických firem (třída 222) – 1 inzerát a recepční (třída 422) – 1 inzerát.

3.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí

Poslední oblastí, kterou jsme v rámci nabídky zaměstnání sledovali, bylo, zda inzerenti uvádějí místo (ve smyslu regionálním) výkonu nabízené pracovní příležitosti. **Místo výkonu daného zaměstnání bylo uvedeno v 99,8 % inzerátů** (v roce 2007 to bylo v 88,0 % inzerátů, v roce 2005 byl region uveden dokonce v 99 %). Jak vidíme, místo výkonu práce je uvedeno takřka ve všech inzerátech, což je do značné míry ovlivněno strukturou uveřejňování inzerátů na internetu, kdy je nabídka přímo regionálně rozvržena.

Nejčastěji byly pracovní nabídky směřovány do Prahy (40,4 %), což je zcela v tendencích předchozích šetření, kdy Praha byla také dominantním regionem – v roce 2007 šlo o 36,8 % nabídek, v roce 2005 dokonce o 51,3 %. Následují pracovní příležitosti v Jihomoravském kraji – 13,0 % (v roce 2007 šlo o 13,1 %, v roce 2005 pak o 12,7 %). Stejně jako v roce 2007 pomyslné třetí místo náleží Moravskoslezskému kraji s 7,5 % (v roce 2007 to bylo 7,3 %). V roce 2005 mu patřila čtvrtá pozice s 5,3 %. Čtvrté místo pak patří Středočeskému kraji s 7,2 % (v roce 2007 do něj bylo směřováno 5,7 % a v roce 2005 pak 6,5 %). Nejméně pracovních nabídek se našlo v Karlovarském kraji, a to 0,9 % (v roce 2007 to bylo 0,7 %). Do ostatních krajů bylo směřováno více jak 2 % inzerátů. Tabulka se zastoupením regionů v internetové inzertní nabídce zaměstnání je uvedena v příloze.

Obrázek 14: Hlavní klasifikační třídy KZAM a oblasti, pro které byly hledány v internetové inzerci

Poznámka: Z důvodu nízkého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6.

Pokud se podíváme podrobněji na **pražský region**, kam bylo směřováno nejvíce nabídek zaměstnání, pak v Praze by nejspíše našli uplatnění tyto pracovníci:

- *techničtí inženýři (třída 214) – 18,2 % inzerátů nabízejících zaměstnání v Praze,*
- *vedoucí útvarů, manažeři (třída 123) – 14,1 %,*
- *obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 9,0 %,*
- *kalkulanti a odborní referenti (třída 343) – 9,2 %,*
- *finanční experti, personalisté, marketing, reklama (třída 241) – 8,1 %.*

Ani v rámci internetové inzerce nebyla **nabídka práce v zahraničí** příliš frekventovaná, její podíl na všech inzerátech byl pouhých 1,3 %, což je 110 inzerátů (v roce 2007 to bylo 0,6 %). Relativně nejčastěji byla nabízena práce na Slovensku (18 inzerátů), v Německu (16 inzerátů) a ve Velké Británii (11 inzerátů), v 8 inzerátech byla nabídka do Polska, Evropské unie a Ruska. Podobně jako u analýzy inzerce v denním tisku také zde nám nízký počet nabídek na práci v zahraničí nedovoluje usuzovat na obecnější trendy v této oblasti pracovního trhu.

V internetové inzerci je mnohem výraznější specifikace regionu, než je tomu v inzerci v denním tisku. Určení regionu v 99,8 % je zřejmě důsledkem i struktury inzerátů na internetu, kde jsou často inzeráty podle regionů již seříděny. Nejčastěji byla nabídka zaměstnání směřována do Prahy, a to u všech klasifikačních tříd. Současně si povšimněme, že ve srovnání s regionálním rozvržením nabídky zaměstnání v denní inzerci je na internetu mnohem více pracovních nabídek orientováno na pražský region, který v mnoha případech vyčerpává značnou část pracovních nabídek. Tyto výsledky podporují známý trend, kdy **Praha je, co do možnosti pracovních příležitostí, zcela specifická a má velký potenciál.**

4. Souhrnné výsledky

4.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku a na internetu

Struktura hledaných profesí v denním tisku a na internetu se liší v mnoha ohledech. Společným znakem pro obě média je, že mezi často žádané profese patří ty, které náleží do hlavní klasifikační třídy 3 (techničtí pracovníci), ačkoliv ani to není zcela stejné: v denním tisku patří první místo právě pracovníkům ze 3. hlavní klasifikační třídy, následují pracovníci z 5. hlavní třídy a na třetím místě se ocitly profese náležející do 7. hlavní klasifikační třídy. Na internetu jsou nejvíce hledány vysoce kvalifikované profese ze 2. hlavní klasifikační třídy, těsně následují již zmíněné profese ze 3. hlavní třídy a třetí místo v četnosti hledání profesí patří profesím z 1. hlavní třídy. Jak vidíme, Internet se více soustředí na profese z vysoce kvalifikovaných tříd, kdy inzeráty náležející k prvním třem třídám představují 82,7 % všech inzerátů uveřejněných na internetu. Naproti tomu v denním tisku tyto první klasifikační třídy tvoří pouze 47,7 % všech inzerátů otištěných v denním tisku. Denní tisk se tak ve větší míře orientuje i na profese obslužné a dělnické.

Toto odlišné zaměření inzerce nám potvrzuje i pohled na četnost hledaných profesí podle pozice v klasifikaci KZAM na tři klasifikovaná místa. Do výběru nejčastějších profesí (tedy těch, které vyčerpaly danou inzertní nabídku z více jak 1 %) se v rámci inzerce v denním tisku dostalo 31 skupin povolání, na internetu pouze 16 skupin povolání. Současně sice platí, že všechny vybrané profesní skupiny z internetové inzerce jsou obsaženy i ve výběru inzerce v denním tisku, avšak jejich zastoupení je různě silné. **V internetové inzerci představují vysoce kvalifikované profese** manažerů, technických inženýrů, programátorů a vědeckých a odborných pracovníků a ostatních odborníků **značně vyšší podíl z celkové nabídky profesí**, než je tomu v inzerci v denním tisku. Současně zastoupení dělnických profesí, obslužných profesí a pracovních příležitostí pro nekvalifikované pracovníky je v internetové inzerci velmi nízké, kdežto v inzerci v denním tisku patří dělnická povolání do

skupiny nejžádanějších profesí. Mezi dělnické profese, po kterých poptávka vyčerpala alespoň 1,0 % inzerátů na internetu, patří pouze elektromechanici (třída 724). Naopak **v inzerci v denním tisku se mezi nejhledanější profese** (tedy ty profese, které vyčerpaly alespoň 1 % procento inzerátů) **dostalo hned jedenáct dělnických profesí a 3 obslužné profese**. Rozdílnost přístupu inzerentů k jednotlivým médiím potvrzuje i odlišná četnost výskytu profesí z hlavní třídy 5 (provozní pracovníci ve službách), kdy v denním tisku tato třída výrazně posílila, kdežto na internetu její podíl klesl.

Tento rozdíl je zřejmě důsledkem situace, kdy hledání zaměstnání pomocí Internetu využívají především pracovníci na jiných pozicích než dělnických a případní zaměstnavatelé přizpůsobili typ inzerce tomu, jaké pracovníky potřebují. Další příčinou odlišných profesních skupin může být i to, že v **rámci internetové inzertní nabídky nedošlo k výraznějším změnám ve struktuře hledaných profesí** a dále se soustředí především na nabízení pracovních příležitostí pro pracovníky z kvalifikačních tříd 1 až 4, tedy na profese řídící, vysoce odborné, středně odborné a administrativní. **V inzerci v denním tisku však došlo ke změnám ve struktuře hledaných profesí**, kdy inzerce v denním tisku také nabízí zaměstnání především lidem s kvalifikací, ale nabídka pracovních příležitostí je zde rovnoměrněji rozložena mezi jednotlivé kvalifikační třídy. V denním tisku došlo k výraznému poklesu počtu inzerátů, avšak tento nižší počet inzerátů pokrývá větší spektrum povolání než dříve.

4.2 Požadavky na kvalifikace v inzerci v denním tisku a na internetu

Požadovaný stupeň dosaženého vzdělání byl celkově specifikován v 69,2 % inzerátů, přičemž v inzerci v denním tisku byla výše vzdělání specifikovaná ve 53,4 % inzerátů, v inzerci na internetu v 79,7 % inzerátů. **Neuvedení požadovaného stupně dosaženého vzdělání neznamena, že jej zaměstnavatel nevyžaduje** – s největší pravděpodobností ho předpokládá zcela automaticky, a to zejména u vysoce kvalifikovaných profesí (např. lékaři, techničtí vědci a inženýři), ale také u středně kvalifikovaných povolání.

Výše vzdělání byla nejčastěji uvedena u profesí vyžadujících vyšší kvalifikaci (*u manažerů, technických inženýrů, finančních expertů a personalistů a vědců*), ale také u středně kvalifikovaných profesí (*technici, referenti, odborní administrativní pracovníci*) a také i u dělnických profesí. **Nejčastěji požadovaným typem vzdělání bylo minimálně maturitní vzdělání** (tedy absolvování střední školy nebo vysoké školy). Toto vzdělání požadovali inzerenti v 22,8 % (na internetu v 34,4 %, což byla nejčastější volba, v denním tisku v 5,0 %, což jej řadilo na poslední místo). V požadavku na výši dosaženého vzdělání se inzerce v denním tisku a na internetu značně odlišuje – na internetu bylo nejžádanější minimálně maturitní vzdělání a následoval požadavek na vysokoškolské vzdělání (27,1 %). V denním tisku bylo nejžádanější vyučení (19,8 %), přičemž následoval požadavek na středoškolské maturitní vzdělání (19,3 %).

Požadavek na středoškolské vzdělání s maturitou byl uveden především ve spojitosti s pracovními příležitostmi pro *nižší odborné pracovníky (celní a daňoví pracovníci, optici, zubní technici), recepční a telefonisty, sekretářky*, ale také *pro kvalifikované dělníky* zejména v elektrotechnice. Pro výkon těchto vesměs kvalifikovaných povolání je většinou nutné mít maturitní vzdělání.

Požadavek na minimálně středoškolské vzdělání (čili střední nebo vysokou školu), zaměstnavatelé spojovali především s profesemi *informatiků, techniků*, zejména *techniků IT, obchodních zástupců, účetních a odborných administrativních pracovníků a obchodníků nebo zdravotních sester*. Náplň práce v rámci těchto profesí má značný rozptyl a umožňuje, aby je vykonávali jak vysokoškolsky vzdělaní pracovníci, tak pracovníci s maturitou. Významnou roli při jejich přijímání zřejmě hrají jejich odborné dovednosti a osobní vlastnosti a schopnosti nebo i délka praxe (například zdravotní sestry).

Znalost cizích jazyků je další z řady ukazatelů, který vypovídá o nárocích zaměstnavatelů vůči případným zaměstnancům. **Zaměstnavatelé nejčastěji požadovali**

aktivní znalost jednoho světového jazyka, a to zpravidla angličtiny – tento požadavek byl celkem specifikován v **33,9 % inzerátů** (v inzerci v denním tisku to bylo v 3,4 % inzerátů, v inzerci na internetu v 54,1 % inzerátů). Zastoupení zaměstnavatelů, pro které byla případná znalost cizího jazyka "výhodou", bylo o poznání nižší – 12,7 % zaměstnavatelů (v denním tisku to bylo v 4,4 %, na internetu v 19,0 % inzerátů). Aktivní znalost dvou cizích jazyků pak vyžadovalo pouze 5,0 % zaměstnavatelů. Profese, u kterých zaměstnavatelé nejčastěji požadovali aktivní znalost cizího jazyka, zahrnovaly zejména *vedoucí pracovníky, programátory, informatiky, technické inženýry, překladatelé a techniky IT, finanční experty, ale také i pracovníky v pohostinství či u telefonních prodejců*.

Jak můžeme vidět, na internetu je znalost cizího jazyka vyžadována mnohem častěji než v inzerci v denním tisku, což je odrazem profesní struktury inzerátů.

Schopnost pracovat s počítačem zejména na uživatelské úrovni je očekávanou dovedností u naprosté většiny uchazečů o zaměstnání od administrativních pozic výše, objevuje se však i u dělnických profesí, a to zejména v souvislosti s obsluhou NC strojů.

Nutnost „počítačové gramotnosti“ byla specifikována v 39,9 % inzerátů (v inzerci v denním tisku v 10,2 %, v inzerci na internetu v 59,6 %), přičemž nejčastěji se objevovaly požadavky na „běžnou“ znalost práce s PC. Opět se zde projevily výrazné rozdíly mezi inzeráty uveřejněnými na internetu a v denním tisku. Zacílenost internetové inzerce na více kvalifikované profese s sebou nese i větší důraz na znalost práce s počítači. Celkově byly požadavky na schopnost pracovat s počítačem nejčastěji uvedeny u *ředitelů, odborných ekonomů, personalistů, pracovníků reklamních agentur, odborných administrativních pracovníků bezpečnostních techniků*, ale také u dělnických profesí – *obsluha strojních zařízení*. V souvislosti s počítačovou gramotností pracovníků je nutné si zde uvědomit, že značná část zaměstnavatelů pokládá práci s počítačem za běžnou pracovní výbavu a už ani tento požadavek na inzerci neuvádí.

Nároky na praxi v oboru byly uvedeny v 53,9 % inzerátů (v inzerci v denním tisku v 23,2 % a v inzerci na internetu v 74,2 %). Jak můžeme vidět, vnímání praxe jako předpokladu získání zaměstnání mají zaměstnavatelé spojeno především s profesemi inzerovanými na internetu. V denním tisku bylo oproti předchozím rokům požadavků na praxi méně, naopak na internetu vzrostly. Nutnost odborné praxe je pak spojena zejména s *výše kvalifikovanými profesemi, technickými a administrativními profesemi*. Současně se však v tomto šetření objevila i ve spojitosti s dělnickými profesemi, zvláště u inzerátů hledajících kvalifikované dělníky či řemeslníky – *truhláři, klempíři, svářeči*.

Nároky na osobnostní vlastnosti a dovednosti uchazečů o zaměstnání se objevily **63,8 % inzerátů** (v inzerci v denním tisku v 24,5 %, v internetové inzerci v 89,9 %). Opět zde můžeme vidět rozdíl mezi inzercí v denním tisku a na internetu, kde je výrazně častěji specifikována nějaká očekávaná vlastnost či dovednost. A opět je toto důsledkem rozdílného zájmu o pracovníky rozdílných profesních úrovní. Celkově mezi nejčastěji požadované dovednosti a schopnosti patřily zejména **komunikační schopnosti**, které se jevily jako naprosto dominantní. Velmi často se vyskytovaly také nároky na flexibilitu, adaptabilitu, dynamiku, samostatnost, zodpovědnost, organizační schopnosti a také na obchodní talent.

Komunikační schopnosti byly žádány především na pozicích určených pro pracovníky na pozici *vedoucích, manažerů, odborníků z oblasti finanční a personálních expertů, techniků, obchodních zástupců, sekretářek, recepčních a také telefonních prodejců či prodavačů*. Je zcela zřetelné, že jde o profese, které jsou založené na styku se zákazníky, kolegy či podřízenými.

Flexibilita, adaptabilita a dynamika dominuje u *úřednických povolání včetně vyšších státních úředníků či dispečerů v dopravě, celních pracovníků, odborných administrativních pracovníků, obchodníků*, ale velmi důležitá je také u dělnických povolání, například u *elektromechaniků*.

Samostatnost byla spojena s profesemi *vedoucích pracovníků a manažerů, technických inženýrů, finančních a personálních expertů, odborných administrativních pracovníků (úředníků ve skladě, v dopravě, sekretářek atd.) a také u techniků*. Současně byla samostatnost vyžadována i u dělnických profesí, a to zejména *u elektromechaniků či automechaniků*. Jde často o profese, které nejsou vysloveně řídicí, ale od pracovníků se očekává, že ve své práci budou schopni samostatných rozhodnutí.

Pracovitost, pracovní nasazení bylo deklarováno zejména u inzerátů hledajících *manažery a vedoucí pracovníky, obchodní zástupce, obchodní referenty, prodavače, zdravotní sestry či montážní dělníky a pomocníky v domácnosti, uklízeče*. Jde o profese napříč klasifikačními třídami, přičemž důraz je zde spíše než na kvalifikaci kladen na osobní postoj k výkonu profese.

Obchodní talent je důležitý zejména *u vedoucích pracovníků, odborníků z oblastí personalistiky a marketingu a ekonomie, obchodních zástupců či prodavačů*.

Požadavek na **příjemné, reprezentativní vystupování** se objevil zejména v inzerátech hledajících *vedoucí pracovníky, pracovníky v reklamě a marketingu, obchodní zástupce, sekretářky či recepční a prodavače*.

Podmínka **bezúhonnosti** byla uvedena především ve spojitosti s vedoucími útvary, řediteli, techniky IT, bezpečnostními techniky, obchodními agenty, sekretářkami.

4.3 Charakteristika inzerce v denním tisku a na internetu

Inzertní nabídka zaměstnání na internetu je stejně jako v předchozích letech **orientována na uzavřenější skupinu profesí**, než je tomu u inzertní nabídky v denním tisku. V inzerci na internetu jsou mnohem častěji hledáni pracovníci s vyšší kvalifikací, na které jsou současně kladeny vyšší nároky. Tato orientace na vyšší a středně kvalifikované profese má pak za následek, že v inzerátech na internetu byla například mnohem častěji požadována práce s PC, jazyková vybavenost, výše vzdělání či odborná praxe. Období ekonomické krize se do inzertní nabídky zaměstnání nepromítlo tak výrazně jako v případě inzerce v denním tisku.

Pokud jde o hledané profese, pak na internetu je jen velmi málo nabídek pro pracovníky z oblasti dělnických nebo obslužných povolání.

Inzertní nabídka zaměstnání v denním tisku je na rozdíl od inzerce na internetu velmi pestrá a pokrývá široké spektrum profesí. To, že jsou v ní pokryty i profese s nižší kvalifikační náročností, má za následek, že ačkoliv se v ní požadavky zaměstnavatelů ve srovnání s předchozím šetřením spíše zvýšily, oproti inzertní nabídce na internetu jich zaměstnavatelé uvádějí méně. Ačkoliv inzerenti uvádějí více požadavků u více kvalifikovaných profesí, oproti předchozímu šetření z roku 2007 stouply i některé nároky vůči dělnickým nebo obslužným profesím.

Hlavní rozdíly mezi inzercí v denním tisku a na internetu jsou následující:

- ❖ Zastoupení inzerátů v denním tisku a na internetu se mění ve prospěch Internetu: 60 % inzerátů uvedených v šetření z roku 2010 bylo umístěno na internetu a 40 % v denním tisku.
- ❖ Inzertní nabídka na internetu je více vázána na kvalifikované profese, zejména na profese z hlavní klasifikační třídy 1 – 4.
- ❖ Inzerce v denním tisku je velmi pestrá a pokrývá značnou škálu profesí – od vysoce kvalifikovaných až po pomocné a nekvalifikované.
- ❖ S inzertní nabídkou na internetu je svázáno výrazně více požadavků než s inzercí v denním tisku.
- ❖ Zhoršená ekonomická situace a s ní svázaná situace na trhu práce se významně projevila v inzerci v denním tisku. Inzerci na internetu také zasáhla, ale výrazně méně.

- ❖ Pod vlivem ekonomicky nepříznivé situace, díky které mají zaměstnavatelé větší výběr mezi možnými uchazeči o zaměstnání, zaměstnavatelé zvyšují své nároky na případné zájemce o zaměstnání.
- ❖ Uchazeč o zaměstnání se zájmem o profesi na střední a vyšší kvalifikační úrovni by se měl zajímat o nabídku zaměstnání jak na internetu, tak v denním tisku. Zájemcům o dělnické profese a také obslužné profese typu prodavačů či z oblasti pohostinství lze doporučit zejména sledování inzerce v denním tisku.

4.4 Srovnání výsledků z šetření realizovaných v roce 2010, 2007 a 2005

Šetření inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu bylo v rámci projektu VIP Kariéra naplánováno jako opakující se v dvouleté periodicitě. Toto rozhodnutí se ukázalo v konečném důsledku jako prozíravé, neboť časové srovnání nám poskytuje zajímavý doplňující pohled k situaci na trhu práce. Připomeňme si základní údaje o situaci na trhu práce v jednotlivých letech šetření:

- ❖ **V listopadu 2005⁷ činila míra nezaměstnanosti 8,4 %, přičemž na jedno volné pracovní místo připadalo 8,4 uchazeče o zaměstnání.** Situace ohledně míry nezaměstnanosti nebyla nijak výtečná, ale zaznamenali jsme ve srovnání s předchozími roky mírné zlepšení. Tato situace byla svým způsobem výhodná pro zaměstnavatele, kteří si mohli vybírat z velkého množství uchazečů o zaměstnání a stupňovat své požadavky směrem k jak stávajícím, tak budoucím zaměstnancům.
- ❖ **V listopadu 2007⁸ činila míra nezaměstnanosti 5,6 %, což bylo nejméně za posledních 10 let. Na jedno pracovní místo připadalo 2,4 uchazeče o zaměstnání.** Zaměstnavatelé tak v této době mluvili o nedostatku pracovních sil. V této situaci je pozice zaměstnavatelů ztížena, neboť se o zaměstnance musí „ucházet“.
- ❖ **V listopadu 2010⁹ činila míra nezaměstnanosti 8,6 %, čímž se přiblížila hodnotám z roku 2005. Na jedno volné pracovní místo pak připadlo 15,7 uchazeče o zaměstnání.** Tuto situaci zapříčinila ekonomická krize, kdy rostla nezaměstnanost i počet uchazečů o zaměstnání. V tomto období zaměstnavatelé výrazně snížili svou poptávku po nových pracovnících, a pokud nové pracovníky hledali, tak ve srovnání s ekonomicky příznivými lety měli více na výběr.

Hlavní poznatky vyplývající ze srovnání jednotlivých šetření:

1) Rozdílný počet inzerátů

V roce 2005 bylo za 2 týdny sledování inzertní nabídky zaměstnání získáno **12 452 inzerátů**. **V roce 2007** za časově stejné sledovací období (stejný počet dní, stejné kalendářní období) bylo **zaznamenáno 25 879 inzerátů**. **V roce 2010** bylo opět za dva týdny sledování **zachyceno 14 584 inzerátů**. Jak vidíme, **v roce 2007** byl zachycen více než **dvojnásobek počtu inzerátů z roku 2005**. V roce 2010 počet inzerátů opět **poklesl a přiblížil se hodnotám z roku 2005**. Můžeme předpokládat, že za razantním zvýšením počtu inzerátů v roce 2007 bylo ekonomicky příznivé období a relativní nedostatek pracovních sil, který zaměstnavatelé pociťovali. V roce 2010, v období ekonomické krize, se situace v oblasti inzerce opět vrátila k hodnotám z roku 2005, který také nebyl tak příznivý jako rok 2007. Zmíněné změny na trhu práce se tak výrazně projevíly v získávání zaměstnanců prostřednictvím inzertní nabídky zaměstnání.

Současně se značně mění rozložení inzerce, kdy v roce 2005 bylo v denním tisku uveřejněno 74 % všech inzerátů a 26 % na internetu. V roce 2007 připadalo na inzerci v denním tisku 60 % inzerátů a na inzerci na internetu 40 %. V roce 2010 v denním tisku bylo

⁷ V listopadu 2005 proběhl první sběr dat pro potřeby analýzy inzerce v rámci projektu VIP Kariéra.

⁸ V listopadu 2007 proběhla druhá vlna sběru dat.

⁹ V listopadu 2010 proběhla třetí vlna sběru dat.

uveřejněno 40 % všech inzerátů a na internetu 60 %. **Jak je z údajů zřejmé, internet se těší stále větší oblibě. Podíl inzerce v denním tisku během 5 let poklesl o 34 procentních bodů.**

2) Změny ve struktuře profesní poptávky

Ačkoliv i ve všech šetřeních platí, že k nejhledanějším profesím patří vedoucí pracovníci, manažeři, obchodní zástupci a technici, jsou mezi jednotlivými roky značné rozdíly v profesích, které patří mezi nejhledanější, přičemž každé šetření má svá specifika. Nejvýrazněji se odlišuje rok 2007, kdy výrazně stoupl zájem o pracovníky v dělnických profesích. V roce 2005 byl důraz kladem více na velmi kvalifikované profese a na profese z oblasti administrativy. V roce 2010 došlo k určitému návratu k výsledkům roku 2005, kdy se pozornost také soustředila jak na vysoce odborné profese, tak na profese z oblasti služeb. V roce 2005 byli nejčastěji hledáni pracovníci z hlavní třídy 3 a hlavní třídy 1. V roce 2007 šlo opět o pracovníky z hlavní klasifikační třídy 3 a hlavní třídy 7. V roce 2010 byli nejhledanější pracovníci z hlavní třídy 3 a následně pracovníci z hlavní třídy 5.

Současně platí, že ke změnám v hledanosti profesí dochází zejména v inzerci v denním tisku. Inzerce na internetu k tak výrazným změnám nedochází. Internetová inzerce je zaměřena na více kvalifikované profese a mezi nimi k tak výrazným přesunům zájmu nedochází.

3) Změny nároků zaměstnavatelů

Jednotlivá šetření se od sebe odlišovala mírou náročnosti zaměstnavatelů vůči potenciálním zaměstnancům. Velmi výrazným rokem z tohoto pohledu byl **rok 2007**, kdy zejména **v rámci inzerce v denním tisku došlo ke snížení nároků zaměstnavatelů, a to zejména u stupně a oboru vzdělání.** V roce 2010 se nároky zaměstnavatelů zejména ohledně stupně vzdělání zvýšily (inzerenti uvádějí požadovanou výši vzdělání uchazeče častěji), a to nad úroveň jak roku 2007, tak roku 2005. Taktéž došlo ke změně priorit typů dosaženého vzdělání. V **denním tisku** bylo v roce 2005 požadováno nejčastěji dosažení minimálně maturitního vzdělání, v roce 2007 vysokoškolského vzdělání a v roce 2010 šlo nejčastěji o vyučení, přičemž však pokles podílu inzerátů s požadavkem na vysokoškolské vzdělání lze vysvětlit tím, že zaměstnavatelé předpokládají pro určité pozice vysokoškolské vzdělání automaticky.

Dá se říci, že v roce 2007 zaměstnavatelé neuváděli nároky na stupeň vzdělání v takové míře jako dříve, aby neodradili případné zájemce, kteří by deklarovaným požadavkům nevyhověli. V roce 2010 již tak výrazná poptávka po pracovní síle není a zaměstnavatelé začínají do inzerátů požadavky vracet, i když se to neděje obecně, ale jde spíše o vybrané ukazatele.

Snížení nároků zaměstnavatelů vůči potenciálním zaměstnancům v roce 2007 se dotklo i inzerce na internetu, avšak spíše jen okrajově. V roce 2010 se snížení nároků zaměstnavatelů občas objevilo v denní inzerci, na internetu se nijak neprojevovalo. Inzerce na internetu je orientována na kvalifikované profese a těch se snižování nároků příliš netýká.

Kromě úrovně dosaženého vzdělání se změna v nárocích zaměstnavatelů ještě výrazně projevila u požadavku na praxi. V roce 2007 došlo ke **snížení podílu inzerátů uvádějících, že pro získání zaměstnání je nutná praxe v oboru, a to opět zejména u inzerátů zveřejněných v denním tisku.** V roce 2010 trend poklesu požadavku na praxi v inzerci v denním tisku pokračoval. Je tedy zřejmé, že praxe byla preferována zejména v roce 2005. V inzerci na internetu byl u této položky vývoj odlišný, neboť požadavek na praxi byl nejvýraznější v roce 2010. Podobný trend je možné vyzorovat u jazykové vybavenosti, kdy v inzerci v denním tisku požadavky v roce 2010 výrazně poklesly, avšak na internetu vzrostly. To je zcela v intencích hledaných profesí, kdy na internetu převažují profese, u kterých je jazyková schopnost součástí jejich pracovního vybavení

Přílohy

Příloha 1: Struktura inzerátů v denním tisku a na internetu podle druhu médií v roce 2010

Inzerce v denním tisku		
Deník	abs. počet	v %
Annonce	1 400	24,1
Avízo	686	11,8
MF Dnes Olomoucký	267	4,6
MF Dnes Brno	263	4,5
MF Dnes Jižní Morava	245	4,2
MF Dnes Moravskoslezský	244	4,2
MF Dnes Jižní Čechy	242	4,2
MF Dnes Zlínský	240	4,1
MF Dnes Hradecký kraj	238	4,1
MF Dnes Karlovarský	230	4,0
MF Dnes Severní Čechy	226	3,9
MF Dnes Vysočina	217	3,7
MF Dnes Liberecký kraj	217	3,7
MF Dnes Střední Čechy	215	3,7
MF Dnes Plzeňský kraj	211	3,6
MF Dnes Pardubický kraj	194	3,3
MF Dnes Praha	192	3,3
MF Dnes	51	0,9
Hospodářské noviny	45	0,8
Českobudějovický deník	19	0,3
Hradecký deník	18	0,3
Sokolovský deník	16	0,3
Pardubický deník	16	0,3
Plzeňský deník	15	0,3
Benešovský deník	13	0,2
Pražský deník	12	0,2
Zlínský deník	12	0,2
Moravskoslezský deník	12	0,2
Liberecký deník	11	0,2
Brněnský deník	11	0,2
Ústecký deník	10	0,2
Jihlavský deník	10	0,2
Olomoucký deník	10	0,2
MF Dnes Zaměstnání - Olomoucký	1	0,0
celkem	5 809	100,0

Inzerce na Internetu		
server	abs. počet	v %
www.Jobs.cz	5 832	66,5
www.sprace.cz	2 941	33,5
celkem	8 773	100,0

Příloha 2: Přehled hlavních klasifikačních tříd podle KZAM v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v roce 2010

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku		Inzerce na Internetu	
	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů
1 zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	503	8,7	1 849	21,1
2 vědečtí a odborní duševní pracovníci	645	11,1	2 726	31,1
3 techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	1 589	27,4	2 657	30,3
4 nižší administrativní pracovníci (úředníci)	478	8,2	819	9,3
5 provozní pracovníci ve službách a obchodě	987	17,0	144	1,6
6 kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	29	0,5	1	0,0
7 řemeslníci a kvalif. výrobci, zpracovatelé, opraváři	728	12,5	270	3,1
8 obsluha strojů a zařízení	493	8,5	100	1,1
9 pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	288	5,0	128	1,5
<i>nezařazeno</i>	69	1,2	79	0,9
celkem	5 809	100,0	8 773	100,0

Příloha 3: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v roce 2010 – 1. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku				Inzerce na Internetu			
	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	% z cel. počtu profesí	kumul.%	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	% z cel.počtu profesí	kumul.%
112 vyšší státní úředníci	8	0,1	0,1	0,1	19	0,2	1,3	0,2
115 vedoucí pracovníci obecních úřadů	2	0,0	0,0	0,2	1	0,0	1,3	0,2
120 vedoucí velkých organizací, útvarů	2	0,0	0,0	0,2			0,0	0,2
121 vedoucí pracovníci, manažeři	1	0,0	0,0	0,2			0,0	0,2
122 vedoucí výroby a provozních celků	102	1,8	1,8	2,0	144	1,6	1,4	1,9
123 vedoucí útvarů, ředitelé	340	5,9	5,9	7,8	1 628	18,6	1,4	20,4
130 vedoucí malých organizací	2	0,0	0,0	7,9			0,0	20,4
131 vedoucí, ředitelé malých podniků	38	0,7	0,7	8,5	57	0,6	1,5	21,1
211 geologové, fyzikové, ...	9	0,2	0,2	8,7	9	0,1	2,4	21,2
212 analytik					3	0,0	2,4	21,2
213 programátoři	95	1,6	1,7	10,3	994	11,3	2,4	32,5
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	197	3,4	3,4	13,7	860	9,8	2,5	42,3
221 biochemici, farmakologové	5	0,1	0,1	13,8	7	0,1	2,5	42,4
222 lékaři	73	1,3	1,3	15,0	49	0,6	2,6	43,0
231 VŠ pedagogové	22	0,4	0,4	15,4	5	0,1	2,7	43,0
232 učitelé na SŠ	2	0,0	0,0	15,5			0,0	43,0
233 učitelé na ZŠ	24	0,4	0,4	15,9	1	0,0	2,7	43,1
234 učitelé na speciálních školách	4	0,1	0,1	15,9	9	0,1	2,7	43,2
235 ostatní odborní pedagogičtí pracovníci	9	0,2	0,2	16,1	4	0,0	2,7	43,2
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	95	1,6	1,7	17,7	689	7,9	2,8	51,1
242 právníci	11	0,2	0,2	17,9	34	0,4	2,8	51,4
243 archiváři, knihovníci	4	0,1	0,1	17,9	9	0,1	2,8	51,5
244 odborní ekonomové, překladatelé	58	1,0	1,0	18,9	51	0,6	2,8	52,1
245 umělečtí pracovníci	19	0,3	0,3	19,3	31	0,4	2,8	52,5
247 odborní administrativní pracovníci	38	0,7	0,7	19,9	3	0,0	2,8	52,5
310 technici bez bližší specifikace					52	0,6	3,6	53,1
311 technici v "technických" oborech	346	5,9	6,0	25,9	332	3,8	3,6	56,9
312 technici IT	59	1,0	1,0	26,9	142	1,6	3,6	58,5
313 obsluha optických a elektrotechnických zařízení	31	0,5	0,5	27,4	12	0,1	3,6	58,6
314 letecký a lodní odborný personál					1	0,0	3,6	58,7
315 bezpečnostní technici	43	0,7	0,7	28,2	122	1,4	3,6	60,0
321 laboranti, zemědělstí technici	3	0,1	0,1	28,2	7	0,1	3,7	60,1
322 zubní technici, optici	131	2,3	2,3	30,5	126	1,4	3,7	61,6
323 zdravotní sestry	61	1,1	1,1	31,5	12	0,1	3,7	61,7
331 lektoři	4	0,1	0,1	31,6			0,0	61,7
332 učitelé předškolní výchovy	11	0,2	0,2	31,8			0,0	61,7
333 vychovatelé	5	0,1	0,1	31,9			0,0	61,7
334 ostatní pedagogové	7	0,1	0,1	32,0	47	0,5	3,8	62,2
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	450	7,7	7,8	39,7	958	10,9	3,9	73,2
342 obchodní agenti	232	4,0	4,0	43,7	443	5,0	3,9	78,2
343 účetní, odborní referenti	118	2,0	2,1	45,8	365	4,2	3,9	82,4
344 celní a daňoví pracovníci	4	0,1	0,1	45,8	18	0,2	4,0	82,6
345 detektivové	30	0,5	0,5	46,3	1	0,0	4,0	82,6
347 pracovníci zábavy (diskžokej, ...)	27	0,5	0,5	46,8	25	0,3	4,0	82,9
348 trenéři, cvičitelé	14	0,2	0,2	47,1	12	0,1	4,0	83,0
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	224	3,9	3,9	50,9	325	3,7	4,7	86,7
412 nižší účetní, statistici	17	0,3	0,3	51,2	26	0,3	4,7	87,0
413 úředníci v dopravě, skladech	91	1,6	1,6	52,8	148	1,7	4,8	88,7
414 korektoři, kódovači	14	0,2	0,2	53,0	4	0,0	4,8	88,7
419 ostatní nižší úředníci	4	0,1	0,1	53,1			0,0	88,7
421 krupiéři, pokladníci	15	0,3	0,3	53,3	34	0,4	4,8	89,1
422 recepční, telefonisté	106	1,8	1,8	55,2	232	2,6	4,9	91,8
511 průvodčí, stewardi	1	0,0	0,0	55,2	1	0,0	5,9	91,8
512 kuchaři, číšníci	589	10,1	10,3	65,3	40	0,5	5,9	92,2
513 pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	13	0,2	0,2	65,5	1	0,0	5,9	92,2
514 kosmetičky, maséři	132	2,3	2,3	67,8	32	0,4	5,9	92,6
515 astrologové, jasnovidci	2	0,0	0,0	67,8			0,0	92,6
516 pracovníci ostrahy	47	0,8	0,8	68,7	3	0,0	5,9	92,6
521 prodavači v obchodě	174	3,0	3,0	71,7	61	0,7	6,0	93,3
522 prodavači ve stáncích	22	0,4	0,4	72,0	6	0,1	6,0	93,4
523 manekýni/ky	7	0,1	0,1	72,2			0,0	93,4
611 zahradníci, pěstitelé	16	0,3	0,3	72,4	1	0,0	7,0	93,4
612 chovatelé zvířat	6	0,1	0,1	72,5			0,0	93,4
614 kvalifikovaní lesní dělníci	6	0,1	0,1	72,6			0,0	93,4

Příloha 3: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v roce 2010 – 2. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku				Inzerce na Internetu			
	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	% z cel. počtu profesí	kumul.%	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	% z cel.počtu profesí	kumul.%
710 horníci	2	0,0	0,0	72,7			0,0	93,4
711 horníci	2	0,0	0,0	72,7	1	0,0	8,2	93,4
712 zedníci, tesaři	69	1,2	1,2	73,9	3	0,0	8,2	93,5
713 pokrývači, izolatéři	83	1,4	1,4	75,3	11	0,1	8,2	93,6
714 malíři, lakýrníci, tapetaři	18	0,3	0,3	75,6	8	0,1	8,2	93,7
721 svářeči, klempíři	55	0,9	1,0	76,6	24	0,3	8,3	94,0
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	89	1,5	1,6	78,1	51	0,6	8,3	94,5
723 automechanici	75	1,3	1,3	79,4	20	0,2	8,3	94,8
724 elektromechanici	79	1,4	1,4	80,8	122	1,4	8,3	96,2
731 hodináři, klenotníci	1	0,0	0,0	80,8			0,0	96,2
732 skláři, hrmčíři	3	0,1	0,1	80,8	2	0,0	8,4	96,2
733 umělečtí řemeslníci	4	0,1	0,1	80,9			0,0	96,2
734 tiskaři	15	0,3	0,3	81,2	10	0,1	8,4	96,3
741 potravinářští dělníci	85	1,5	1,5	82,6	3	0,0	8,5	96,3
742 truhláři, řezbáři	52	0,9	0,9	83,5	3	0,0	8,5	96,4
743 krejčí, šičky, švadleny	92	1,6	1,6	85,1	12	0,1	8,5	96,5
744 obuvníci	4	0,1	0,1	85,2			0,0	96,5
811 obsluha důlního zařízení	8	0,1	0,1	85,3			0,0	96,5
812 báňský úpravář rud a surovin	4	0,1	0,1	85,4	2	0,0	9,3	96,5
815 obsluha strojů při chemické výrobě	2	0,0	0,0	85,4	2	0,0	9,4	96,5
816 topič	10	0,2	0,2	85,6			0,0	96,5
817 obsluha automatických montážních linek	16	0,3	0,3	85,9			0,0	96,5
821 železář	58	1,0	1,0	86,9	42	0,5	9,4	97,0
822 obsluha strojů na výrobu chemických výrobků	1	0,0	0,0	86,9			0,0	97,0
823 obsluha strojů na výrobu plast. a pryž. výrobků	1	0,0	0,0	86,9	7	0,1	9,5	97,1
824 obsluha automatických strojů	4	0,1	0,1	87,0	4	0,0	9,5	97,2
825 obsluha tiskárenských strojů	7	0,1	0,1	87,1	2	0,0	9,5	97,2
826 obsluha textilních strojů	8	0,1	0,1	87,2			0,0	97,2
827 obsluha strojů na výrobu potravin	1	0,0	0,0	87,2	4	0,0	9,5	97,2
828 montážní dělníci	12	0,2	0,2	87,5	11	0,1	9,5	97,3
831 strojevodoucí	2	0,0	0,0	87,5	6	0,1	9,6	97,4
832 řidiči osobních automobilů	317	5,5	5,5	92,9	8	0,1	9,6	97,5
833 řidiči zemědělských strojů	41	0,7	0,7	93,7	12	0,1	9,6	97,6
834 lodníci, námořníci	1	0,0	0,0	93,7			0,0	97,6
911 pouliční prodavači, kameloti	16	0,3	0,3	93,9	55	0,6	10,5	98,3
913 uklízeči, pomocnice v domácnosti	93	1,6	1,6	95,5	7	0,1	10,5	98,3
914 správci, domovníci	3	0,1	0,1	95,6			0,0	98,3
915 vrátní	32	0,6	0,6	96,1	6	0,1	10,5	98,4
916 sběrači odpadků, metaři	2	0,0	0,0	96,2			0,0	98,4
921 pomocní dělníci v zemědělství	6	0,1	0,1	96,3			0,0	98,4
931 pomocní dělníci ve stavebnictví	24	0,5	0,4	96,8			0,0	98,4
932 ruční baliči a pytlouvači	23	0,4	0,4	97,2	3	0,0	10,7	98,4
933 závozníci, skladníci	61	1,1	1,1	98,2	51	0,6	10,7	99,0
980 práce doma	17	0,4	0,3	98,6			0,0	99,0
984 brigádníci, studenti	7	0,1	0,1	98,8	6	0,1	11,3	99,1
985 komparzisté - cizinci	3	0,1	0,1	98,8			0,0	99,1
987 hlídání dětí	1	0,0	0,0	98,8			0,0	99,1
999 <i>profese neuvedena</i>	69	1,2	1,2	100,0	79	0,9	0,0	100,0
celkem	5 807	100,0	100,0		8 773	100,0	100,0	

Příloha 4: Požadovaná výše vzdělání v inzertní nabídce v denním tisku a na internetu v roce 2010

Vzdělání	Inzerce v denním tisku		Inzerce na Internetu	
	abs.	v %	abs.	v %
vyučen	1 148	19,8	223	2,5
SŠ nebo maturita	1 120	19,3	1 360	15,5
VŠ	291	5,0	3 033	34,6
SŠ nebo VŠ	541	9,3	2 378	27,1
celkem	3 100	53,4	6 994	79,7
<i>nebylo požadováno</i>	<i>2 709</i>	<i>46,6</i>	<i>1 779</i>	<i>20,3</i>

Příloha 5: Odvětví firem inzerujících v denním tisku a na internetu v roce 2010

Odvětví firmy	Inzerce v denním tisku				Inzerce na Internetu			
	abs.	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu odvětví	kumulativní %	abs.	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu odvětví	kumulativní %
1 zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	1	0,0	0,1	0,0	8	0,1	0,1	0,1
2 dobývání surovin					8	0,1	0,1	0,2
3 zpracovatelský průmysl	104	1,8	5,8	1,8	897	10,2	13,8	10,4
4 výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	15	0,3	0,8	2,1	127	1,4	2,0	11,9
5 stavebnictví	48	0,8	2,7	2,9	171	1,9	2,6	13,8
6 obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	233	4,0	13,0	6,9	638	7,3	9,8	21,1
7 nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a výv.	103	1,8	5,8	8,7	432	4,9	6,6	26,0
8 doprava, skladování, pošty a telekomunikace	84	1,4	4,7	10,1	487	5,6	7,5	31,6
9 peněžnictví a pojišťovnictví	106	1,8	5,9	11,9	885	10,1	13,6	41,6
10 pohostinství a ubytování	402	6,9	22,5	18,9	116	1,3	1,8	43,0
11 veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	17	0,3	1,0	19,2	25	0,3	0,4	43,2
12 školství	74	1,3	4,1	20,4	45	0,5	0,7	43,8
13 zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	299	5,1	16,7	25,6	292	3,3	4,5	47,1
14 ost. veřejné, sociální a osobní služby	138	2,4	7,7	28,0	152	1,7	2,3	48,8
15 soukromé domácnosti s domácím personálem	6	0,1	0,3	28,1			0,0	48,8
16 exteriorní organizace, spolky	4	0,1	0,2	28,1	3	0,0	0,0	48,9
17 IT, software, internet, atd.	10	0,2	0,6	28,3	656	7,5	10,1	56,3
20 poradenství	26	0,4	1,5	28,7	293	3,3	4,5	59,7
21 automobilový průmysl	13	0,2	0,7	29,0	490	5,6	7,5	65,2
22 strojírenství	41	0,7	2,3	29,7	527	6,0	8,1	71,2
23 elektrotechnika	38	0,6	2,1	30,3	241	2,7	3,7	74,0
26 bezpečnostní služba	26	0,4	1,5	30,8	13	0,1	0,2	74,1
celkem	1 788	30,8	100,0		6 509	25,8	100,0	
<i>neuveдено</i>	<i>4 021</i>	<i>69,2</i>	<i>x</i>	<i>100,0</i>	<i>2 267</i>	<i>74,2</i>	<i>x</i>	<i>100,0</i>

Příloha 6: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci v denním tisku a na internetu v roce 2010

Osobnostní vlastnosti	Inzerce v denním tisku					Inzerce na Internetu				
	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
komunikační schopnosti, schopnost jednání se zákazníky	3,6	2,0	1,6	0,4	0,2	17,9	12,1	7,3	4,7	2,2
organizační schopnosti	0,6	1,1	0,9		0,1	3,6	5,4	3,4	2,3	1,3
flexibilita, adaptabilita, dynamika, mobilita	1,4	1,6	2,2	0,4	0,2	5,5	5,3	5,6	4,7	3,8
zodpovědnost, zodpovědný přístup, dochvilnost	0,7	0,7	0,5	0,2	0,1	1,6	3,4	3,8	3,2	2,3
pracovitost, pracovní nasazení	1,6	0,9	0,7	0,3	0,1	3,5	4,9	4,5	3,3	2,1
samostatnost	2,0	1,1	0,5	1,9	0,1	6,0	6,9	6,9	4,9	3,1
spolehlivost	1,3	1,4	0,5	0,2	0,3	1,5	3,1	3,2	2,1	1,4
iniciativa, pozitivní přístup, pozitivní myšlení	0,3	0,1	0,0	0,0		0,4	0,5	1,2	1,2	0,8
osobní nasazení, odolnost vůči stresu	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,6	1,3	1,5	1,3	1,3
kultivovanost, dobrý slovní i písemný projev	0,0	0,0	0,0			0,4	0,4	0,2	0,3	0,0
příjemný vzhled	1,4	0,7	0,3	0,0		0,5	0,9	0,7	0,5	0,4
ochota učit se	0,1	0,6	0,3	0,2	0,0	2,3	2,4	2,3	1,9	1,5
snaha prosadit se, orientace na výkon	0,1	0,0	0,1	0,0		0,6	1,0	1,3	0,9	0,7
řídící schopnosti	0,7	0,2	0,1	0,2	0,0	5,0	1,8	1,2	0,7	0,4
sebevědomí, sebeprezentace		0,0	0,0			0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
schopnost řešit problémy	0,0	0,2	0,1	0,2	0,0	0,6	1,5	1,4	1,3	0,6
schopnost rozhodovat se			0,0	0,0		0,1	0,4	0,4	0,3	0,4
obchodní talent	2,1	0,4	0,1	0,2		7,8	4,7	3,1	1,6	0,8
prezentace	0,4	1,5	0,9	0,2	0,0	2,8	6,0	3,9	2,3	1,8
dobrý zdravotní stav, odolnost proti stresu	0,3	0,2	0,2			0,4	0,3	0,3	0,4	0,2
podnikavost, aktivita, kreativita	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	1,3	1,3	0,9	0,9	0,7
pečlivost, serióznost	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	2,2	2,9	3,2	2,2	1,1
bezúhonnost, čistý trestní rejstřík	1,8	0,5	0,6	0,2	0,1	1,2	0,5	0,4	0,7	0,6
schopnost týmové spolupráce	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	3,2	4,2	3,6	3,0	2,4
ambice, motivace	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,7	0,9	1,1	0,6	0,4
cílevědomost	0,1	1,4	0,1	0,9	0,0	0,3	0,8	0,8	0,5	0,3
schopnost pohybovat se v multikulturním prostředí			0,0			0,1	0,3	0,2	0,1	0,1
managerské schopnosti	1,6	0,0		0,0	0,0	1,7	0,9	0,6	0,3	0,2
loajalita	0,1	0,3	0,1	0,0		0,1	0,3	0,3	0,3	0,4
manuální vzručenost	0,4	0,3	0,1	0,1		0,9	0,5	0,2	0,1	0,0
přizpůsobivost	0,0		0,0	0,0		0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
logické myšlení		0,1	0,1			0,3	0,4	0,4	0,3	0,1
technické myšlení	0,9	0,0	0,0	0,0		5,4	1,6	0,6	0,3	0,3
fyzická zdatnost	0,2	0,2				0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
analytické myšlení	0,2	0,0		0,0	0,8	5,6	2,5	2,0	1,2	0,7
živnostenský list	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,1	0,1	0,1
ochota cestovat	0,2	0,1	0,1		0,0	1,4	0,9	1,0	0,8	0,8
bydliště v regionu	0,0				0,0	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1
znalost regionu	0,0	0,1	0,0			0,0		0,0		0,0
ekonomické znalosti/myšlení						0,0	0,0			0,0
znalost účetnictví	0,4			0,0		1,3	0,1	0,1	0,0	0,0
strategické myšlení		0,0		0,7		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
vyhláška 50	0,6	0,0		0,0		1,1	0,1	0,0	0,0	0,0
znalost práva	0,0					0,0				
vlastní automobil	0,1	0,0	0,0		0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
orientace v bankovníctví						0,1		0,0		
psaní všemi deseti	0,0					0,1		0,0	0,0	
průkaz VZV	0,1					0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
celkem	24,5	16,6	10,8	6,5	2,2	89,9	80,9	68,2	50,0	34,0
<i>neuveдено</i>	<i>75,5</i>	<i>83,4</i>	<i>89,2</i>	<i>93,5</i>	<i>97,8</i>	<i>10,1</i>	<i>19,1</i>	<i>31,8</i>	<i>50,0</i>	<i>66,0</i>

* Vyhláška 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Příloha 7: Zastoupení regionů v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu v roce 2010

Inzerce v denním tisku		
Region	abs.	v %
Praha	1 258	21,7
Moravskoslezský kraj	675	11,6
Olomoucký kraj	405	7,0
Jihomoravský kraj	403	6,9
Zlínský kraj	294	5,1
Liberecký kraj	255	4,4
Královéhradecký kraj	248	4,3
Jihočeský kraj	247	4,3
Středočeský kraj	244	4,2
Karlovarský kraj	225	3,9
Plzeňský kraj	215	3,7
Vysočina kraj	206	3,5
Pardubický kraj	200	3,4
Ústecký kraj	51	0,9
Česká republika	100	1,7
Rakousko	13	0,2
EU	12	0,2
Itálie	6	0,1
Švýcarsko	5	0,1
Německo	4	0,1
Holandsko	3	0,1
Norsko	2	0,0
Turecko	2	0,0
Slovenská republika	1	0,0
Polsko	1	0,0
Velká Británie	1	0,0
Irsko	1	0,0
celkem	5 077	87,4
<i>neuveđeno</i>	<i>732</i>	<i>12,6</i>

Inzerce na Internetu		
Region	abs.	v %
Praha	3 540	40,4
Jihomoravský kraj	1 141	13,0
Moravskoslezský kraj	657	7,5
Středočeský kraj	631	7,2
Plzeňský kraj	391	4,5
Olomoucký kraj	358	4,1
Ústecký kraj	339	3,9
Jihočeský kraj	313	3,6
Vysočina kraj	233	2,7
Pardubický kraj	227	2,6
Liberecký kraj	224	2,6
Královéhradecký kraj	208	2,4
Zlínský kraj	187	2,1
Karlovarský kraj	75	0,9
Česká republika	125	1,4
Slovenská republika	18	0,2
Německo	16	0,2
Velká Británie	11	0,1
Polsko	8	0,1
EU	8	0,1
Rusko	8	0,1
Maďarsko	5	0,1
Rakousko	4	0,0
Spojené arabské emiráty	4	0,0
Belgie	4	0,0
USA	3	0,0
Čína	3	0,0
Dánsko	3	0,0
Itálie	2	0,0
Afgánistán	2	0,0
Lybie	2	0,0
Francie	1	0,0
Švýcarsko	1	0,0
Uganda	1	0,0
Haiti	1	0,0
Angola	1	0,0
Ethiopie	1	0,0
Turecko	1	0,0
Španělsko	1	0,0
Kanada	1	0,0
celkem	8 759	99,8
<i>neuveđen</i>	<i>14</i>	<i>0,2</i>

Příloha 8: Přehled hlavních klasifikačních tříd podle KZAM v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v letech 2010, 2007, 2005

Hlavní klasifikační třídy (KZAM)	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů
1 Zákonnodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	503	8,7	1 348	8,6	1 216	13,2
2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci	645	11,1	1 375	8,8	1 064	11,6
3 Techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	1 589	27,4	4 237	27,0	2 551	27,7
4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	478	8,2	1 803	11,5	933	10,1
5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě	987	17,0	831	5,3	991	10,8
6 Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	29	0,5	108	0,7	34	0,4
7 Remeslníci a kvalif. výrobci, zpracovatelé, opraváři	728	12,5	3 200	20,4	1 184	12,9
8 Obsluha strojů a zařízení	493	8,5	2 054	13,1	539	5,9
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	288	5,0	696	4,4	235	2,6
Nezařazeno	69	1,2	45	0,3	357	5,0
Celkem	5 809	100,0	15 697	100,0	9 204	100,0

Profesní třída (KZAM)	Inzerce na Internetu 2010		Inzerce na Internetu 2007		Inzerce na Internetu 2005	
	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů
1 Zákonnodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	1 849	21,1	1 674	16,4	576	17,7
2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2 726	31,1	2 486	24,4	749	23,1
3 Techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	2 657	30,3	3 368	33,1	1 180	36,3
4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	819	9,3	1 437	14,1	368	11,3
5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě	144	1,6	384	3,8	133	4,1
6 Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	1	0,0	2	0,0	4	0,1
7 Remeslníci a kvalif. výrobci, zpracovatelé, opraváři	270	3,1	536	5,3	139	4,3
8 Obsluha strojů a zařízení	100	1,1	203	2,0	65	2,0
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	128	1,5	73	0,7	26	0,8
Nezařazeno	79	0,9	19	0,2	8	0,2
Celkem	8 773	100,0	10 182	100,0	3 248	100,0

Příloha 9: Přehled nejčtenějších profesních skupin v inzertní nabídce na internetu v letech 2010, 2007, 2005

pořadí	2010	2007	2005	profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
					abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů
1.	1.	1.	123	vedoucí útvarů, ředitelé	1 624	18,5	1 630	16,0	485	14,9
2.	6.	4.	213	programátoři	994	11,3	660	6,5	238	7,3
3.	2.	2.	341	obchodní zástupci, pojišťovací agenti	958	10,9	1 084	10,6	478	14,7
4.	3.	6.	214	techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	855	9,7	914	9,0	188	5,8
5.	7.	7.	241	finanční experti, personalisté, reklama, marketing	657	7,5	609	6,0	185	5,7
6.	10.	14.	342	obchodní agenti	443	5,0	381	3,7	50	1,5
7.	4.	3.	343	účetní, odborní referenti	361	4,1	690	6,8	258	7,9
8.	5.	8.	311	technici v "technických oborech"	325	3,7	689	6,8	174	5,4
9.	8.	5.	411	sekretářky, kancelářští pracovníci	325	3,7	540	5,3	189	5,8
10.	11.	13.	422	recepční, telefonisté	231	2,6	256	2,5	78	2,4
11.	9.	10.	413	úředníci v dopravě, skladech	148	1,7	460	4,5	91	2,8
12.	-	11.	122	vedoucí výroby, výrobních celků	144	1,6	.	.	85	2,6
13.	16.	18.	724	technici v "technických" oborech	141	1,6	130	1,3	31	1,0
14.	15.	9.	312	programátoři	140	1,6	137	1,3	128	3,9
15.	.	.	322	zubní technici, optici	126	1,4
16.	12.	16.	315	bezpečnostní technici	122	1,4	210	2,1	47	1,4
.	13.	12.	521	prodavači v obchodě	.	.	210	2,1	82	2,5
.	14.	-	421	účetní, fakturanti	.	.	146	1,4	.	.
.	17.	19.	722	kováři, nástrojaři, soustružníci	.	.	116	1,1	31	1,0
.	18.	15.	212	analytik	.	.	115	1,1	49	1,5
.	19.	-	512	kuchaři, číšníci	.	.	101	1,0	.	.
.	20.	-	313	pečovatelé, ošetřovatelé	.	.	99	1,0	.	.
.	-	17.	242	právníci	38	1,2

Poznámka: Jde o profesní skupiny, které vyčerpaly inzeráty alespoň z 1 %.

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2010

Příloha 10: Přehled nejčtenějších profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku v letech 2010, 2007, 2005

pořadí			profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005		
2010	2007	2005		abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	
1.	22.	9.	512	kuchaři, číšníci	589	10,1	233	1,5	264	2,9
2.	1.	2.	341	obchodní zástupci, pojišťovací agenti	450	7,7	1 365	8,7	1 018	11,1
3.	2.	1.	123	vedoucí útvarů, ředitelé	340	5,9	1 313	8,4	1 052	11,4
4.	3.	7.	311	technici v "technických" oborech	339	5,8	1 097	7,0	420	4,6
5.	13.	13.	832	řidiči automobilů	317	5,5	392	2,5	197	2,1
6.	10.	21.	342	obchodní agenti	232	4,0	556	3,5	118	1,3
7.	11.	5.	411	sekretářky, kancelářští pracovníci	224	3,9	484	3,1	483	5,2
8.	20.	6.	214	techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	197	3,4	274	1,7	448	4,9
9.	15.	4.	521	prodavači v obchodě	174	3,0	365	2,3	518	5,6
10.	.	.	514	kosmetičky, maséři	132	2,3
11.	.	.	322	zubní technici, optici	131	2,3
12.	6.	3.	343	účetní, odborní referenti	113	1,9	680	4,3	539	5,9
13.	21.	14.	422	recepční, telefonisté	106	1,8	267	1,7	176	1,9
14.	-	15.	122	vedoucí výroby a provozních celků	102	1,8	.	.	138	1,5
15.	18.	25.	213	programátoři	95	1,6	294	1,9	98	1,1
16.	.	.	913	uklízeči, pomocníci v domácnosti	93	1,6
17.	9.	.	743	šičky	92	1,6	561	3,6	.	.
18.	5.	11.	413	úředníci v dopravě, skladech	91	1,6	837	5,3	224	2,4
19.	14.	8.	722	kováři, nástrojaři, soustružníci	89	1,5	378	2,4	272	3,0
20.	.	.	741	dělníci v potravinářství	85	1,5
21.	26.	26.	713	pokrývači, izolatéři	83	1,4	151	1,0	95	1,0
22.	23.	24.	724	elektromechanici	79	1,4	211	1,3	104	1,1
23.	12.	12.	241	finanční experti, personalisté, reklama, marketing	75	1,3	457	2,9	218	2,4
24.	17.	18.	723	automechanici	75	1,3	298	1,9	134	1,5
25.	.	.	222	lékaři - zástupci farmaceutických firem	73	1,3
26.	8.	10.	712	zedníci, tesaři	69	1,2	643	4,1	230	2,5
27.	.	.	323	zdravotní sestry	61	1,1
28.	16.	-	933	manipulační dělníci	61	1,1	326	2,1	.	.
29.	.	19.	312	technici IT	59	1,0	.	.	129	1,4
30.	.	.	244	odborní ekonomové, překladatelé, tlumočníci	58	1,0
31.	19.	.	821	obsluha automatické linky	58	1,0	287	1,8	.	.
.	-	23.	315	bezpečnostní technici	105	1,1
.	25.	20.	516	pracovníci ostrahy	.	.	170	1,1	123	1,3
.	7.	22.	721	svářeči, klempíři	.	.	647	4,1	117	1,3
.	4.	.	828	montážní dělníci	.	.	1 026	6,5	.	.
.	24.	.	932	balíči	.	.	177	1,1	.	.
.	.	17.	833	řidiči zemědělských strojů	135	1,5
.	.	16.	980*	práce doma*	136	1,5

* Kategorie "práce doma" v klasifikaci zaměstnání KZAM nefiguruje. Pro naše účely jí byl přiřazen kód 980.

Poznámka: Jde o profesní skupiny, které vyčerpaly inzeráty alespoň z 1 %.

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2010

Příloha 11: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku v letech 2010, 2007, 2005 – 1. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů
112 vyšší státní úředníci	8	0,1	.	.	13	0,1
115 vedoucí pracovníci obecních úřadů	2	0,0	1	0,0	.	.
120 vedoucí velkých organizací, útvarů, nespecifikovaných	2	0,0	.	.	6	0,1
121 vedoucí pracovníci, manažeři	1	0,0
122 vedoucí výroby a provozních celků	102	1,8	28	0,2	138	1,5
123 vedoucí útvarů, ředitelé	340	5,9	1 313	8,4	1 052	11,4
130 vedoucí malých organizací	2	0,0	5	0,0	3	0,0
131 vedoucí, ředitelé malých podniků	38	0,7	1	0,0	4	0,0
211 geologové, fyzikové, ...	9	0,2	10	0,1	18	0,2
212 analytici, matematici, statistici	.	.	123	0,8	27	0,3
213 programátoři	95	1,6	294	1,9	98	1,1
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	197	3,4	274	1,7	448	4,9
221 biochemici, farmakologové	5	0,1	1	0,0	10	0,1
222 lékaři	73	1,3	31	0,2	71	0,8
231 VŠ pedagogové	22	0,4	.	.	10	0,1
232 učitelé na SŠ	2	0,0	15	0,1	15	0,2
233 učitelé na ZŠ	24	0,4	2	0,0	25	0,3
234 učitelé na speciálních školách	4	0,1	.	.	2	0,0
235 ostatní odborní pedagogičtí pracovníci	9	0,2	2	0,0	16	0,2
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	95	1,6	457	2,9	218	2,4
242 právníci	11	0,2	11	0,1	30	0,3
243 archiváři, knihovníci	4	0,1	30	0,2	12	0,1
244 odborní ekonomové, překladatelé	58	1,0	3	0,0	14	0,2
245 umělečtí pracovníci	19	0,3	23	0,1	44	0,5
247 odborní administrativní pracovníci	38	0,7	99	0,6	5	0,1
251 odb. administrativní pracovníci - nespecifikovaní	1	0,0
310 technici nespecifikovaní	22	0,2
311 technici v "technických" oborech	346	5,9	1 097	7,0	420	4,6
312 technici IT	59	1,0	51	0,3	129	1,4
313 obsluha optických a elektrotechnických zařízení	31	0,5	102	0,6	9	0,1
314 letecký a lodní odborný personál	.	.	3	0,0	5	0,1
315 bezpečnostní technici	43	0,7	139	0,9	105	1,1
316 technici na železnici	3	0,1
321 laboranti, zemědělské technici	131	2,3	4	0,0	18	0,2
322 zubní technici, optici	61	1,1	17	0,1	52	0,6
323 zdravotní sestry	4	0,1	54	0,3	24	0,3
332 učitelé předškolní výchovy	11	0,2	1	0,0	.	.
333 vychovatelé	5	0,1
334 ostatní pedagogové	7	0,1	41	0,3	12	0,1
340 ostatní zprostředkovatelé	2	0,0
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	450	7,7	1 365	8,7	1 018	11,1
342 obchodní agenti	232	4,0	556	3,5	118	1,3
343 účetní, odborní referenti	118	2,0	680	4,3	539	5,9
344 celní a daňoví pracovníci	4	0,1	29	0,2	9	0,1
345 detektivové	30	0,5	34	0,2	40	0,4
346 sociální pracovníci	.	.	3	0,0	8	0,1
347 pracovníci zábavy (diskžokej, ...)	27	0,5	39	0,2	6	0,1
348 trenéři, cvičitelé	14	0,2	22	0,1	16	0,2
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	224	3,9	484	3,1	483	5,2
412 nižší účetní, statistici	17	0,3	34	0,2	.	.
413 úředníci v dopravě, skladech	91	1,6	837	5,3	224	2,4
414 korektoři, kódovači	14	0,2	40	0,3	17	0,2
419 ostatní nižší úředníci	4	0,1	.	.	1	0,0
421 krupiéři, pokladníci	15	0,3	141	0,9	32	0,3
422 recepční, telefonisté	106	1,8	267	1,7	176	1,9
511 průvodčí, stewardi	1	0,0	15	0,1	3	0,0
512 kuchaři, číšníci	589	10,1	233	1,5	264	2,9
513 pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	13	0,2	13	0,1	26	0,3

Příloha 11: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku v letech 2010, 2007, 2005 – 2. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů
514 kosmetičky, maséři	132	2,3	31	0,2	21	0,2
515 astrologové, jasnovidci	2	0,0			1	0,0
516 pracovníci ostrahy	47	0,8	170	1,1	123	1,3
521 prodavači v obchodě	174	3,0	365	2,3	518	5,6
522 prodavači ve stáncích	22	0,4	1	0,0	35	0,4
523 manekýni/ky	7	0,1	3	0,0		
611 zahradníci, pěstitelé	16	0,3	35	0,2	3	0,0
612 chovatelé zvířat	6	0,1	10	0,1	21	0,2
613 zahradníci, pěstitelé					1	0,0
614 kvalifikovaní lesní dělníci	6	0,1	37	0,2	9	0,1
615 dělníci v lesní školce	1	0,0				
621 zemědělství samozásobitelé			26	0,2		
700 kvalifikovaní dělníci					5	0,1
710 horníci	2	0,0			6	0,1
711 horníci	2	0,0	43	0,3	9	0,1
712 zedníci, tesaři	69	1,2	643	4,1	230	2,5
713 pokrývači, izolatéři	83	1,4	151	1,0	95	1,0
714 malíři, lakýrníci, tapetaři	18	0,3	25	0,2	38	0,4
721 svářeči, klempíři	55	0,9	647	4,1	117	1,3
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	89	1,5	378	2,4	272	3,0
723 automechanici	75	1,3	298	1,9	134	1,5
724 elektromechanici	79	1,4	211	1,3	104	1,1
725 ostatní montéři					7	0,1
731 hodináři, klenotníci	1	0,0			1	0,0
732 skláři, hrnčíři	3	0,1	19	0,1	2	0,0
733 umělečtí řemeslníci	4	0,1				
734 tiskaři	15	0,3	90	0,6	22	0,2
741 potravinářští dělníci	85	1,5	78	0,5	55	0,6
742 truhláři, řezbáři	52	0,9	55	0,4	49	0,5
743 krejčí, šičky, švadleny	92	1,6	561	3,6	38	0,4
744 obuvníci	4	0,1	1	0,0		
800 dělníci, nespécifikovaní			43	0,3	7	0,1
810 obsluha průmyslových zařízení					1	0,0
811 obsluha důlního zařízení	8	0,1	1	0,0	2	0,0
812 báňský úpravář rud a surovin	4	0,1	1	0,0	5	0,1
813 skláři - obsluha strojů			40	0,3	25	0,3
814 obsluha strojů na zpracování dřeva			27	0,2	7	0,1
815 obsluha strojů při chemické výrobě	2	0,0	1	0,0		
816 topič	10	0,2	7	0,0	9	0,1
817 obsluha automatických montážních linek	16	0,3	30	0,2	6	0,1
821 železář	58	1,0	287	1,8	69	0,7
822 obsluha strojů na výrobu chemických výrobků	1	0,0	35	0,2	18	0,2
823 obsluha strojů na výrobu plast.a pryž. výrobků	1	0,0	34	0,2	5	0,1
824 obsluha automatických strojů	4	0,1	1	0,0		
825 obsluha tiskárenských strojů	7	0,1	3	0,0	3	0,0
826 obsluha textilních strojů	8	0,1	5	0,0	4	0,0
827 obsluha strojů na výrobu potravin	1	0,0	34	0,2	3	0,0
828 montážní dělníci	12	0,2	1 026	6,5	37	0,4
829 ostatní montážní dělníci			5	0,0	5	0,1
831 strojvedoucí	2	0,0	10	0,1		
832 řidiči osobních automobilů	317	5,5	392	2,5	197	2,1
833 řidiči zemědělských strojů	41	0,7	72	0,5	135	1,5
834 lodníci, námořníci	1	0,0			1	0,0

Příloha 11: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku v letech 2010, 2007, 2005 – 3. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů
900 nekvalifikovaní pracovníci nspecifikovaní	28	0,3
910 pouliční prodavači, kameloti	1	0,0
911 pouliční prodavači, kameloti	16	0,3	32	0,2	2	0,0
912 umývači oken automobilů	1	0,0
913 uklízeči, pomocnice v domácnosti	93	1,6	114	0,7	39	0,4
933 závozníci, skladníci	61	1,1	326	2,1	61	0,7
980 práce doma	17	0,4	.	.	136	1,5
982 tazatelé	5	0,1
984 brigádníci, studenti	7	0,1	15	0,1	5	0,1
985 komparzisté - cizinci	3	0,1	.	.	2	0,0
987 hlídání dětí	1	0,0
990 lektoři AJ	10	0,1
992 společnosti, erotika,	15	0,2
0 nezařaditelní (důchodce,...)	5	0,1
999 profese neuvedena	69	1,2	45	0,3	315	3,4
celkem	5807	100,0	15697	100,0	9204	100,0

Příloha 12: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce na internetu v letech 2010, 2007, 2005 – 1. část

profesní třída (KZAM)	Inzerce na Internetu 2010		Inzerce na Internetu 2007		Inzerce na Internetu 2005	
	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů
112 vyšší státní úředníci	19	0,2			2	0,1
115 vedoucí pracovníci obecních úřadů	1	0,0				
120 vedoucí velkých organizací, útvarů			1	0,0		
122 vedoucí výroby a provozních celků	144	1,6	33	0,3	85	2,6
123 vedoucí útvarů, ředitelé	1 628	18,6	1 630	16,0	485	14,9
130 vedoucí malých organizací			9	0,1	3	0,1
131 ředitelé malých podniků, organizací	57	0,6	2	0,0	1	0,0
211 geologové, fyzikové, ...	9	0,1	10	0,1	4	0,1
212 analytik	3	0,0	115	1,1	49	1,5
213 programátoři	994	11,3	660	6,5	238	7,3
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	860	9,8	914	9,0	188	5,8
221 biochemici, farmakologové	7	0,1	1	0,0	5	0,2
222 medicína - prodejci	49	0,6	17	0,2	16	0,5
231 VŠ pedagogové	5	0,1				
232 učitelé na SŠ			4	0,0	1	0,0
233 učitelé na ZŠ	1	0,0	1	0,0	1	0,0
234 učitelé na speciálních školách	9	0,1			1	0,0
235 ostatní odborní pedagogičtí pracovníci	4	0,0	10	0,1	4	0,1
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	689	7,9	609	6,0	185	5,7
242 právníci	34	0,4	58	0,6	38	1,2
243 archiváři, knihovníci	9	0,1	1	0,0	1	0,0
244 odborní ekonomové, překladatelé	51	0,6	13	0,1	2	0,1
245 umělečtí pracovníci	31	0,4	20	0,2	15	0,5
247 odborní administrativní pracovníci - nespecifikovaní	3	0,0	54	0,5	1	0,0
310 technici nespecifikovaní	52	0,6	12	0,1	14	0,4
311 technici v "technických" oborech	332	3,8	689	6,8	174	5,4
312 technici IT	142	1,6	137	1,3	128	3,9
313 obsluha optických a elektrotechnických zařízení	12	0,1	99	1,0		
314 letecký a lodní odborný personál	1	0,0	9	0,1		
315 bezpečnostní technici	122	1,4	210	2,1	47	1,4
316 technici na železnici			1	0,0		
321 laboranti, zeměděští technici	7	0,1	20	0,2		
322 zubní technici, optici	126	1,4	8	0,1	8	0,2
323 zdravotní sestry	12	0,1	10	0,1	3	0,1
331 lektoři						
334 ostatní pedagogové	47	0,5	9	0,1	10	0,3
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	958	10,9	1 084	10,6	478	14,7
342 obchodní agenti	443	5,0	381	3,7	50	1,5
343 účetní, odborní referenti	365	4,2	690	6,8	258	7,9
344 celní a daňoví pracovníci	18	0,2	22	0,2	6	0,2
345 detektivové	1	0,0	1	0,0		
347 pracovníci zábavy (diskžokej, ...)	25	0,3	54	0,5		
348 trenéři, cvičitelé	12	0,1	21	0,2	4	0,1
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	325	3,7	540	5,3	189	5,8
412 účetní, kalkulant	26	0,3	23	0,2	1	0,0
413 úředníci v dopravě, skladech	148	1,7	460	4,5	91	2,8
414 korektoři, kódovači	4	0,0	7	0,1	6	0,2
419 ostatní nižší úředníci			1	0,0		
421 krupiéři, pokladníci	34	0,4	146	1,4	3	0,1
422 recepční, telefonisté	232	2,6	256	2,5	78	2,4
511 průvodčí, stewardi	1	0,0	2	0,0		
512 kuchaři, číšníci	40	0,5	101	1,0	26	0,8
513 pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	1	0,0	7	0,1	6	0,2
514 kosmetičky, maséři	32	0,4	7	0,1	6	0,2
515 astrologové, jasnovidci					1	0,0
516 pracovníci ostrahy	3	0,0	55	0,5	7	0,2
521 prodavači v obchodě	61	0,7	210	2,1	82	2,5
522 prodavači ve stáncích	6	0,1	2	0,0	2	0,1
523 modelky, manekýny					3	0,1
611 zahradníci, pěstitelé	1	0,0			2	0,1
612 chovatelé zvířat			2	0,0	2	0,1

Příloha 12: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce na internetu v letech 2010, 2007, 2005 – 2. část

profesní třída (KZAM)	Inzerce na Internetu 2010		Inzerce na Internetu 2007		Inzerce na Internetu 2005	
	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů	abs. počet	% z cel. počtu inzerátů
710 horníci	.	.	1	0,0	.	.
711 horníci	1	0,0	1	0,0	.	.
712 zedníci, tesaři	3	0,0	31	0,3	10	0,3
713 pokrývači, izolatéři	11	0,1	14	0,1	7	0,2
714 malíři, lakýrníci, tapetaři	8	0,1	12	0,1	4	0,1
721 svářeči, klempíři	24	0,3	57	0,6	22	0,7
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	51	0,6	116	1,1	31	1,0
723 automechanici	20	0,2	56	0,5	19	0,6
724 elektromechanici	122	1,4	130	1,3	31	1,0
731 hodináři, klenotníci	.	.	1	0,0	.	.
732 skláři, hrnčíři	2	0,0	2	0,0	.	.
734 tiskaři	10	0,1	16	0,2	1	0,0
741 potravinářští dělníci	3	0,0	21	0,2	6	0,2
742 truhláři, řezbáři	3	0,0	5	0,0	4	0,1
743 krejčí, šičky, švadleny	12	0,1	6	0,1	4	0,1
744 obuvníci	.	.	3	0,0	.	.
800 dělníci, nespecifikovaní	2	0,1
810 obsluha průmyslových zařízení	.	.	1	0,0	6	0,2
812 báňský úpravář rud a surovin	2	0,0	3	0,0	.	.
813 obsluha pecí na výrobu skla, keramiky	8	0,2
815 obsluha strojů při chemické výrobě	2	0,0
816 topič	.	.	3	0,0	.	.
817 obsluha automatických montážních linek	.	.	1	0,0	.	.
821 železář	42	0,5	38	0,4	6	0,2
822 obsluha strojů na výrobu chemických výrobků	.	.	3	0,0	.	.
823 obsluha strojů na výrobu pryžových, plastových výrobků	7	0,1	3	0,0	2	0,1
824 obsluha automatických strojů	4	0,0
825 obsluha tiskárenských strojů	2	0,0	4	0,0	.	.
827 obsluha strojů na výrobu potravin	4	0,0
828 montážní dělníci	11	0,1	49	0,5	23	0,7
829 ostatní montážní dělníci	.	.	6	0,1	.	.
831 strojevodoucí	6	0,1	6	0,1	.	.
832 řidiči osobních automobilů	8	0,1	35	0,3	12	0,4
833 řidiči zemědělských strojů	12	0,1	33	0,3	6	0,2
900 nekvalifikovaní pracovníci nespecifikovaní	2	0,1
911 pouliční prodavači	55	0,6	1	0,0	1	0,0
913 uklízeči, pomocnice v domácnosti	7	0,1	7	0,1	4	0,1
914 správci, domovníci	.	.	6	0,1	2	0,1
915 vrátní	6	0,1	9	0,1	.	.
916 sběrači odpadků, metaři	.	.	1	0,0	.	.
921 pomocní dělníci v zemědělství	.	.	1	0,0	.	.
932 ruční baliči a pytlavači	3	0,0	11	0,1	3	0,1
933 závozníci, skladníci	51	0,6	20	0,2	6	0,2
980 práce doma	1	0,0
984 brigádníci, studenti	6	0,1	11	0,1	1	0,0
990 lektoři AJ	1	0,0
992 spoléčnice, erotika,	3	0,1
993 vyklízení	2	0,1
999 profese neuvedena	79	0,9	19	0,2	8	0,2
celkem	8773	100,0	10182	100,0	3 248	100,0

Příloha 13: Požadovaná výše vzdělání v inzertní nabídce v denním tisku a na internetu v letech 2010, 2007, 2005

Vzdělání	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
vyučen	1 148	19,8	808	5,1	727	7,9
SŠ nebo maturita	1 120	19,3	1 797	11,4	1 218	13,2
VŠ	291	5,0	2 432	15,5	1 039	11,3
SŠ nebo VŠ	541	9,3	1 083	6,9	1 335	14,5
střední odborné s maturitou	97	1,1
celkem	3 100	53,4	6 120	39,0	4 416	48,0
<i>nebylo požadováno</i>	2 709	46,6	9 577	61,0	4 788	52,0

Vzdělání	Inzerce na Internetu 2010		Inzerce na Internetu 2007		Inzerce na Internetu 2005	
	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
vyučen	223	2,5	324	3,2	79	2,4
SŠ nebo maturita	1 360	15,5	2 287	22,5	661	20,4
VŠ	3 033	34,6	2 610	25,6	701	21,6
SŠ nebo VŠ	2 378	27,1	2 578	25,3	1 085	33,4
VOŠ	4	0,1
střední odborné s maturitou	.	.	76	0,7	13	0,4
celkem	6 994	79,7	7 875	77,3	2 543	78,3
<i>nebylo požadováno</i>	1 779	20,3	2 307	22,7	705	21,7

Příloha 14: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci v denním tisku v letech 2010, 2007, 2005 – 1.část

Osobnostní vlastnosti	Inzerce v denním tisku 2010					Inzerce v denním tisku 2007					Inzerce v denním tisku 2005				
	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
komunikační dovednosti, jednání se zákazníky	3,6	2,0	1,6	0,4	0,2	9,9	3,2	3,7	0,9	0,3	9,1	3,0	1,3	0,5	0,1
organizační schopnosti	0,6	1,1	0,9		0,1	0,9	1,8	0,3	0,2	0,1	2,0	3,5	0,6	0,5	0,1
flexibilita, adaptabilita, dynamika, mobilita	1,4	1,6	2,2	0,4	0,2	3,0	1,6	3,8	0,9	0,1	4,3	2,7	3,0	0,7	0,3
zodpovědnost, zodpovědný přístup, dochvilnost	0,7	0,7	0,5	0,2	0,1	0,6	1,5	0,7	0,3	0,2	1,8	1,1	1,0	0,4	0,1
pracovitost, pracovní nasazení	1,6	0,9	0,7	0,3	0,1	0,6	0,5	1,0	0,5	0,3	1,5	2,3	1,3	0,6	0,2
samostatnost	2,0	1,1	0,5	1,9	0,1	4,0	2,7	1,2	0,4	0,0	3,6	3,8	1,3	0,6	0,2
spolehlivost	1,3	1,4	0,5	0,2	0,3	1,0	1,9	1,2	0,4	0,0	1,9	2,1	1,6	0,5	0,1
iniciativa, pozitivní přístup, pozitivní myšlení	0,3	0,1	0,0	0,0		0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,4	0,0	0,0
osobní nasazení, odolnost vůči stresu	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1						0,2	0,2	0,2	0,0	0,1
kultivovanost, dobrý slovní i písemný projev	0,0	0,0	0,0			0,2	0,0					0,0	0,0		
příjemný vzhled	1,4	0,7	0,3	0,0		0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0	
ochota učit se	0,1	0,6	0,3	0,2	0,0	0,9	0,9	0,7	1,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,2	0,1
snaha prosadit se, orientace na výkon	0,1	0,0	0,1	0,0								0,0	0,0		
řídící schopnosti	0,7	0,2	0,1	0,2	0,0	0,4	1,3	0,4	0,0	0,0	1,6	0,6	0,3	0,1	0,1
sebevědomí, sebe prezentace		0,0	0,0			0,0		0,0			0,0	0,0	0,0		
schopnost řešit problémy	0,0	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,5			0,1	0,3		
schopnost rozhodovat se			0,0	0,0			0,0	0,0				0,0	0,0	0,0	0,0
obchodní talent	2,1	0,4	0,1	0,2		0,4	1,1	0,2	1,4	0,0	1,4	0,6	0,4	0,1	
příjemné/reprezentativní vystupování	0,4	1,5	0,9	0,2	0,0	1,1	1,5	0,4	1,0	0,3	0,9	1,1	0,7	0,2	0,1
dobrá zdrav.stav, odolnost proti stresu	0,3	0,2	0,2			0,8	0,4	0,3	0,0	0,4	0,7	0,3	0,1	0,0	0,0
podnikavost, aktivita, kreativita	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2	0,1	0,0
pečlivost, serióznost	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,3	0,9	0,3	0,5	0,0	0,4	0,5	0,4	0,2	0,1
bezúhonnost, čistý TR	1,8	0,5	0,6	0,2	0,1	3,8	0,6	0,2	0,1	0,3	2,0	0,9	0,5	0,2	0,0
schopnost týmové spolupráce	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	1,5	2,4	1,3	0,5	0,3	0,7	1,1	0,4	1,0	0,1
ambice, motivace	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0			0,0	0,1	0,0		
cílevědomost	0,1	1,4	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,1		0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
schopnost pohybovat se v multikulturním prostředí			0,0										0,1		
managerské schopnosti	1,6	0,0		0,0	0,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0
loajalita	0,1	0,3	0,1	0,0		0,0	0,4	0,1	0,0	0,5		0,0	0,0	0,1	
manuální vzručenost	0,4	0,3	0,1	0,1		0,4	0,1	0,2	0,0		0,3	0,2	0,0		0,0
analytické schopnosti	0,2	0,0		0,0	0,8	0,8	0,7	0,6	0,1		0,5	0,3	0,2	0,0	0,0
živnostenský list	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0		0,0		1,1	0,2	0,2	0,0	0,0
fyz.zdatnost	0,2	0,2				0,2	0,1	0,4	0,0	0,6	0,5	0,2	0,1	0,0	
auto	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1	0,2		0,0	0,0	1,0	0,2	0,1	0,2	0,0
ochota cestovat	0,2	0,1	0,1		0,0	0,1	0,6	1,0	0,3	0,4	0,7	0,4	0,1	0,2	0,1
znalost účetnictví	0,4			0,0		1,2	0,1	0,0			0,7	0,0		0,0	
znalost technické dokumentace						2,1	0,0	0,0	0,0		0,3	0,1	0,0	0,0	
technické znalosti/myšlení	0,9	0,0	0,0	0,0		0,5	0,0	0,0	0,0		0,5	0,1		0,1	0,0
orientace v IT						0,8	0,1				0,1	0,1	0,1	0,1	

Příloha 14: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci v denním tisku v letech 2010, 2007, 2005 – 2. část

Osobnostní vlastnosti	Inzerce v denním tisku 2010					Inzerce v denním tisku 2007					Inzerce v denním tisku 2005				
	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
bydliště v regionu	0,0	.	.	.	0,0	0,0	0,2	.	.	0,0	.	0,0	.	.	.
průkaz VZV (zkoušky na vysokozdvizhný vozík)	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	.	0,0	.
certifikát, atestace	0,0	0,0	.	.	.	0,2
zbrojní průkaz	0,0	0,0	.	.	.
rodilá čeština	0,0	.	0,0	.	.
znalost regionu	0,0	0,1	0,0	0,0
internet	0,0	0,0	.	.	.
telefon	0,0	0,0	0,1	.	.
invalidní občan	0,0
jeřábnické zkoušky	0,0	0,0	.	.	.	0,1	0,0	0,0	.	.
nástup ihned	0,1	0,0	0,0	0,0	.	1,2	0,3	0,1	0,0	0,0
kvalifikace	0,4	0,1	0,0	.	0,0
nekuřák	0,0	0,0	0,0	0,0	.	0,0	0,0	0,0	.	.
svářečský průkaz	0,2	0,0	.	.	.	0,9	0,0	.	.	.
lešenářský kurz, osvědčení pro práci ve výškách	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pedagogické schopnosti	0,1
vyhláška 50*	0,6	0,0	.	0,0	.	0,3	0,0	0,0	.	0,0	0,5	0,0	.	.	.
taxi zkoušky	0,0
topičský/paličský průkaz/zkoušky	0,0	0,1	.	0,0	.
vazačské zkoušky	0,0	.	.	0,1	0,0	0,0	.	0,0
vlastní kolo	0,0
vlastní PC	0,0	0,0	.	0,0	.	.
vlastní služební pes	0,0	0,0	.	.	.
vlastní nářadí	0,0	0,0	.	.	.
znalost logistiky	0,0	0,0	.	.	.
znalost Prahy	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
psaní na stroji	0,0	0,2	0,0
možnost práce na směny	0,0	0,0	0,0
znalost práva	0,0	0,0	0,0
strojný průkaz	0,4	0,0	.	.	.
občanství ČR
strojný průkaz	0,4	0,0	.	.	.
marketing	0,0	.	.	.
přizpůsobivost	0,0	.	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	.	.
kamion	0,0
logické myšlení	.	0,1	0,1	.	.	0,2	0,0
ekonomické znalosti/myšlení
strategické myšlení	.	0,0	.	0,7
orientace v bankovníctví
celkem	75,5	83,4	89,2	93,5	97,8	38,0	25,8	18,3	9,4	4,1	43,5	27,9	16,2	7,0	2,2
<i>nevedeno</i>	<i>24,5</i>	<i>16,6</i>	<i>10,8</i>	<i>6,5</i>	<i>2,2</i>	<i>62,0</i>	<i>74,2</i>	<i>81,7</i>	<i>90,6</i>	<i>95,9</i>	<i>56,5</i>	<i>72,1</i>	<i>83,8</i>	<i>93,0</i>	<i>97,8</i>

* Vyhláška 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Příloha 15: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci na internetu v letech 2010, 2007, 2005 – 1.část

osobnostní vlastnosti	Inzerce na Internetu 2010					Inzerce na Internetu 2007					Inzerce na Internetu 2005				
	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
komunikativní schopnosti, schopnost jednání se zákazníky	17,9	12,1	7,3	4,7	2,2	18,6	11,8	6,0	3,4	1,2	23,3	10,1	4,1	2,0	0,7
organizační schopnosti	3,6	5,4	3,4	2,3	1,3	3,5	4,7	2,8	1,9	0,5	3,4	6,5	2,1	1,5	0,6
flexibilita, adaptabilita, dynamika, mobilita	5,5	5,3	5,6	4,7	3,8	3,5	5,3	6,1	4,4	2,3	5,3	6,9	6,0	2,7	1,3
zodpovědnost, zodpovědný přístup, dochvilnost	1,6	3,4	3,8	3,2	2,3	1,9	4,3	3,9	2,9	1,4	1,7	2,6	2,1	1,7	0,8
pracovitost, pracovní nasazení	3,5	4,9	4,5	3,3	2,1	1,7	3,0	2,6	2,1	1,6	2,3	2,6	2,3	1,3	0,5
samostatnost	6,0	6,9	6,9	4,9	3,1	5,3	7,2	6,2	3,7	1,3	8,1	6,2	4,8	2,2	0,9
spolehlivost	1,5	3,1	3,2	2,1	1,4	1,8	3,7	4,1	2,7	1,2	2,0	3,9	3,0	1,4	0,8
iniciativa, pozitivní přístup, pozitivní myšlení	0,4	0,5	1,2	1,2	0,8	0,1	0,2	0,4	0,5	0,2	0,0	0,0	0,5	0,1	0,1
osobní nasazení, odolnost vůči stresu	0,6	1,3	1,5	1,3	1,3		0,1	0,1	0,1	0,1	0,7	1,2	2,1	0,9	0,5
kultivovanost, dobrý slovní i písemný projev	0,4	0,4	0,2	0,3	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,5	0,4	0,3	0,1	
příjemný vzhled	0,5	0,9	0,7	0,5	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	
ochota učit se	2,3	2,4	2,3	1,9	1,5	1,9	2,4	2,2	1,8	1,6	1,9	2,2	1,3	1,4	0,9
snaha prosadit se, orientace na výkon	0,6	1,0	1,3	0,9	0,7		0,0	0,0				0,1	0,0	0,0	
řídící schopnosti	5,0	1,8	1,2	0,7	0,4	2,2	1,5	0,8	0,7	0,2	1,7	0,6	0,4	0,3	0,1
sebevědomí, sebeprezentace	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,4	0,6	0,2	0,1		0,1	0,0		0,0
schopnost řešit problémy	0,6	1,5	1,4	1,3	0,6	0,1	0,7	0,5	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
schopnost rozhodovat se	0,1	0,4	0,4	0,3	0,4	0,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1		
obchodní talent	7,8	4,7	3,1	1,6	0,8	2,1	2,4	1,5	0,7	0,3	2,0	1,4	0,6	0,5	0,2
příjemné/reprezentativní vystupování	2,8	6,0	3,9	2,3	1,8	1,5	3,1	2,8	1,4	0,7	1,5	3,4	1,7	0,6	0,3
dobrý zdravotní stav, odolnost proti stresu	0,4	0,3	0,3	0,4	0,2	1,0	1,5	1,8	1,1	0,9	0,4	0,2	0,4	0,2	
podnikavost, aktivita, kreativita	1,3	1,3	0,9	0,9	0,7	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2
pečlivost, serióznost	2,2	2,9	3,2	2,2	1,1	2,2	3,6	3,3	2,2	0,8	1,5	2,1	2,2	1,6	1,0
bezúhonnost, čistý trestní rejstřík	1,2	0,5	0,4	0,7	0,6	1,9	1,4	0,8	0,4	0,3	1,8	0,6	0,7	0,4	0,2
schopnost týmové spolupráce	3,2	4,2	3,6	3,0	2,4	2,4	4,1	3,7	2,5	1,5	3,8	4,1	3,4	2,0	0,5
ambice, motivace	0,7	0,9	1,1	0,6	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1
cílevědomost	0,3	0,8	0,8	0,5	0,3	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
schopnost pohybovat se v multikulturním prostředí	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0
managerské schopnosti	1,7	0,9	0,6	0,3	0,2	1,0	0,6	0,2	0,1	0,1	1,4	0,7	0,2	0,1	
loajalita	0,1	0,3	0,3	0,3	0,4	0,1	0,4	0,4	0,7	0,4	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
manuální vzručenost	0,9	0,5	0,2	0,1	0,0	0,9	0,8	0,4	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
analytické myšlení	5,6	2,5	2,0	1,2	0,7	0,1	2,3	1,3	0,7	0,3	4,3	1,8	1,4	0,5	0,3
živnostenský list	0,6	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0		0,0	0,2	0,0	0,1		
fyzická zdatnost	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2		0,1	0,0
vlastní automobil	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1						0,1	0,2		0,1	0,0
autorita						0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1		0,1	0,0

Příloha 15: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci na internetu v letech 2010, 2007, 2005 – 2. část

osobnostní vlastnosti	Inzerce na Internetu 2010					Inzerce na Internetu 2007					Inzerce na Internetu 2005				
	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
ochota cestovat	1,4	0,9	1,0	0,8	0,8	2,0	1,3	1,0	1,2	0,7	1,9	1,0	0,8	0,9	0,6
znalost účetnictví	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0	2,4	0,7	0,1	0,1	0,0	3,1	0,1	0,2	0,1	0,0
znalost technické dokumentace						1,9	0,5	0,1	0,1	0,0	1,2	0,2	0,2	0,0	
technické znalosti/myšlení	5,4	1,6	0,6	0,3	0,3	1,0	0,8	0,3	0,3	0,1	1,7	0,8	0,2		
orientace v IT						1,7	0,5	0,2	0,1	0,0	0,9	0,4	0,0	0,0	0,0
certifikát, atestace						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0				
jeřábnické zkoušky						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
svářečský průkaz						0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1				
osvědčení pro práce ve výškách									0,0		0,0				
vyhláška 50							0,0					0,0			
zbrojní průkaz						0,0	0,0	0,0				0,0			
vyhláška 50	1,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,3	0,5	0,0	0,0	0,0		0,0			
vazačské zkoušky							0,0	0,0	0,0	0,0		0,0			
vlastní PC						0,0	0,0	0,1				0,0			
vlastní služební pes						0,0					0,0				
znalost Prahy							0,0				0,0				
bydliště v regionu	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	0,2	0,1	0,4	0,1					
VZV (zkoušky na vysokozdvizný vozík)	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,3	0,1	0,1	0,0					
rodilá čeština						0,0									
znalost regionu	0,0		0,0		0,0	0,0	0,2	0,0	0,0						
internet								0,0							
telefon							0,0	0,0	0,0						
nástup ihned						0,0	0,1	0,1	0,1	0,1					
nekuřák						0,0				0,0					
taxi zkoušky															
topičský/paličský průkaz/zkoušky						0,0									
vlastní kolo						0,0									
znalost logistiky															
psaní na stroji	0,1		0,0	0,0		0,2	0,1	0,0	0,0						
možnost práce na směny						0,1	0,3	0,2	0,3	0,1					
znalost práva	0,0					0,0		0,0							
logické myšlení	0,3	0,4	0,4	0,3	0,1	0,0	0,0								
ekonomické znalosti/myšlení	0,0	0,0			0,0										
strategické myšlení	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1										
přizpůsobivost	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0										
orientace v bankovníctví	0,1		0,0												
celkem	89,9	80,9	68,2	50,0	34,0	29,4	26,8	43,5	61,0	80,7	21,4	37,5	57,9	76,5	88,9
neuveďeno	10,1	19,1	31,8	50,0	66,0	70,6	73,2	56,5	39,0	19,3	78,6	62,5	42,1	23,5	11,1

Příloha 16: Zastoupení regionů v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku v letech 2010, 2007, 2005

Region	Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
Praha	1 258	21,7	3 411	21,7	1 572	17,1
Moravskoslezský kraj	675	11,6	1 459	9,3	1 486	16,1
Olomoucký kraj	405	7,0	354	2,3	398	4,3
Jihomoravský kraj	403	6,9	537	3,4	379	4,1
Zlínský kraj	294	5,1	220	1,4	322	3,5
Liberecký kraj	255	4,4	603	3,8	201	2,2
Královéhradecký kraj	248	4,3	314	2,0	119	1,3
Jihočeský kraj	247	4,3	224	1,4	201	2,2
Středočeský kraj	244	4,2	1 582	10,1	654	7,1
Karlovarský kraj	225	3,9	59	0,4	35	0,4
Plzeňský kraj	215	3,7	532	3,4	241	2,6
Vysočina kraj	206	3,5	299	1,9	190	2,1
Pardubický kraj	200	3,4	292	1,9	210	2,3
Ústecký kraj	51	0,9	375	2,4	274	3,0
Česká republika	100	1,7	.	.	21	0,2
Rakousko	13	0,2	7	0,0	6	0,1
EU	12	0,2	33	0,2	4	0,0
Itálie	6	0,1
Švýcarsko	5	0,1	2	0,0	.	.
Německo	4	0,1	55	0,4	4	0,0
Holandsko	3	0,1	5	0,0	.	.
Norsko	2	0,0
Turecko	2	0,0
Slovenská republika	1	0,0	.	.	1	0,0
Polsko	1	0,0
Velká Británie	1	0,0	31	0,2	10	0,1
Irsko	1	0,0
Francie	.	.	14	0,1	1	0,0
Belgie	.	.	1	0,0	.	.
Mexiko	.	.	1	0,0	.	.
USA	1	0,0
Chorvatsko	1	0,0
Dubaj	1	0,0
celkem	5 077	87,4	10 410	66,3	6 312	68,6
<i>neuveдено</i>	<i>732</i>	<i>12,6</i>	<i>5 287</i>	<i>33,7</i>	<i>2 871</i>	<i>31,2</i>

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2010

Příloha 17: Zastoupení regionu v inzertní nabídce zaměstnání na internetu v letech 2010, 2007, 2005

Region	Inzerce na Internetu 2010		Inzerce na Internetu 2007		Inzerce na Internetu 2005	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Praha	3 540	40,4	3 748	36,8	1 666	51,3
Jihomoravský kraj	1 141	13,0	1 329	13,1	400	12,3
Moravskoslezský kraj	657	7,5	747	7,3	173	5,3
Středočeský kraj	631	7,2	583	5,7	212	6,5
Plzeňský kraj	391	4,5	355	3,5	98	3,0
Olomoucký kraj	358	4,1	294	2,9	64	2,0
Ústecký kraj	339	3,9	280	2,7	62	1,9
Jihočeský kraj	313	3,6	239	2,3	93	2,9
Vysočina kraj	233	2,7	272	2,7	68	2,1
Pardubický kraj	227	2,6	243	2,4	63	1,9
Liberecký kraj	224	2,6	224	2,2	51	1,6
Královéhradecký kraj	208	2,4	318	3,1	122	3,8
Zlínský kraj	187	2,1	190	1,9	35	1,1
Karlovarský kraj	75	0,9	69	0,7	29	0,9
Česká republika	125	1,4			20	0,6
Slovenská republika	18	0,2	16	0,2	1	0,0
Německo	16	0,2	11	0,1	3	0,1
Velká Británie	11	0,1	8	0,1	25	0,8
Polsko	8	0,1	3	0,0	1	0,0
EU	8	0,1	2	0,0	10	0,3
Rusko	8	0,1	3	0,0		
Maďarsko	5	0,1				
Rakousko	4	0,0				
Spojené arabské emiráty	4	0,0				
Belgie	4	0,0				
USA	3	0,0	8	0,1	3	0,1
Čína	3	0,0				
Dánsko	3	0,0				
Itálie	2	0,0				
Afghánistán	2	0,0				
Lybie	2	0,0				
Francie	1	0,0	4	0,0	1	0,0
Švýcarsko	1	0,0	2	0,0	2	0,1
Uganda	1	0,0				
Haiti	1	0,0				
Angola	1	0,0				
Ethiopie	1	0,0				
Turecko	1	0,0				
Španělsko	1	0,0				
Kanada	1	0,0				
Holandsko			1	0,0	1	0,0
Norsko			1	0,0	1	0,0
Nový Zéland			1	0,0	1	0,0
Bělorusko			1	0,0		
Bulharsko			3	0,0		
Rumunsko			1	0,0		
Ukrajina			1	0,0		
Kazachstán			1	0,0		
Japonsko			1	0,0		
Litva			1	0,0		
Itálie					1	0,0
Kypr					1	0,0
Řecko					1	0,0
celkem	8 759	99,8	8 960	88,0	3 208	98,8
<i>neuvezen</i>	14	0,2	1 222	12,0	40	1,2

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2010